

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ & ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ**

**ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ
ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗΣ ΕΙΔΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ
ΑΝΑ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ
Ή ΑΛΛΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ**

ΑΘΗΝΑ 2007

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α	6
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	6
1. ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΥ	6
1.1. Σκοπός του εγχειριδίου	6
1.2. Σε ποιους απευθύνεται	6
1.3. Τρόπος χρήσεως του εγχειριδίου	6
1.4. Περιγραφή του εγχειριδίου	6
2. ΒΑΣΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ	7
3. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ	7
4. ΘΕΜΕΛΙΩΔΗ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΟΥ	7
5. ΣΤΑΔΙΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΣΧΕΔΙΟΥ	8
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β	10
ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ Ή ΑΛΛΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ	10
1. ΓΕΝΙΚΑ	10
2. ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ Ή ΑΛΛΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ	11
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ	15
ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ Ή ΑΛΛΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ	15
1. ΓΕΝΙΚΑ	15
2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ	16
ΜΕΡΟΣ Ι. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	16
1. Ομάδα σύνταξης και ημερομηνία υποβολής σχεδίου (ΒΑΣ 1)	16
2. Ιστορικό Αναθεωρήσεων (ΣΟ 6)	16
2.1. Πίνακας αναθεωρήσεων	16
2.2. Φύλλο αναθεωρήσεων	16
3. Χαρακτηρισμός βαθμού ασφαλείας	16
4. Πίνακας διανομής	17
5. Έναρξη ισχύος και Εξουσιοδότηση εφαρμογής σχεδίου	17
6. Οδηγίες για την ενεργοποίηση και εφαρμογή του σχεδίου	17
7. Κατάλογος Εποπτευόμενων Οργανισμών & Ιδρυμάτων, Περιφερειών και Ν.Α. υπόχρεων Σχεδίασης....	17
ΜΕΡΟΣ ΙΙ. ΚΥΡΙΟ ΜΕΡΟΣ	18
1. Σκοπός	18
2. Αντικειμενικοί Στόχοι	18
3. Ανάλυση κινδύνου - Κατάσταση - Παραδοχές - Προϋποθέσεις - Παράμετροι σχεδιασμού	18
3.1. Περίληψη Ανάλυσης κινδύνου (ΒΑΣ 3, ΒΑΣ 24)	18

3.2. Κατάσταση, Παραδοχές, Προϋποθέσεις και Παράμετροι σχεδιασμού	20
4. Ιδέα Επιχειρήσεων	21
4.1. Βασικές Αρχές	21
4.2. Στάδια επιχειρήσεων.....	22
4.3. Κλιμάκωση επιχειρήσεων.....	24
4.3.1. Κριτήρια κλιμάκωσης	25
4.3.2. Επίπεδα κλιμάκωσης.....	26
4.4. Ρόλοι, Αρμοδιότητες & Δράσεις των επιχειρησιακά εμπλεκόμενων Γενικών Διευθύνσεων και των Διευθύνσεών τους (ΒΑΣ 1, ΒΑΣ 5).....	28
4.5. Συνέργεια - Συνεργασία με άλλους εμπλεκόμενους Δημόσιους Φορείς, Ιδιωτικούς Φορείς και Ιδιώτες (ΒΑΣ 2, ΒΑΣ 5)	29
4.6. Ρόλοι, Αρμοδιότητες & Δράσεις εθελοντικών οργανώσεων συνεργαζόμενων με το Φορέα Σχεδίασης (ΒΑΣ 5, ΒΑΣ 23)	30
4.7. Συντονιστικές οδηγίες για την ταυτόχρονη ή επακόλουθη εφαρμογή άλλων σχεδίων	31
ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ.....	33
1. Επικοινωνίες και διαχείριση πληροφοριών (ΒΑΣ 6, ΒΑΣ 7, ΒΑΣ 8, ΣΟ 4)	34
1.1. Συστήματα επιτήρησης, πρόβλεψης και έγκαιρης προειδοποίησης	34
1.2. Αρχική Ειδοποίηση.....	35
1.3. Κινητοποίηση	36
1.4. Μέσα και πρωτόκολλο επικοινωνίας.....	37
1.5. Διάγραμμα ροής πληροφοριών	37
2. Διοίκηση, Έλεγχος & Συντονισμός Επιχειρήσεων (ΒΑΣ 7, ΒΑΣ 8, ΒΑΣ 9, ΒΑΣ 21, ΣΟ 4).....	38
2.1. Επίπεδα και όργανα	38
3. Διαχείριση Ανθρώπινου Δυναμικού και Υλικών Πόρων (ΒΑΣ 9, ΒΑΣ 17, ΒΑΣ 18, ΒΑΣ 22, ΒΑΣ 23, ΣΟ 8, ΣΟ 9).....	40
3.1. Διαχείριση Πόρων του Φορέα Σχεδίασης.....	42
3.1.1. Ανθρώπινο Δυναμικό	42
3.1.1.1. Περιγραφή	43
3.1.1.2. Επιχειρησιακές δυνατότητες και περιορισμοί	43
3.1.1.3. Διαδικασία διάθεσης.....	43
3.1.2. Υλικοί Πόροι.....	43
3.1.2.1. Περιγραφή	44
3.1.2.2. Επιχειρησιακές δυνατότητες και περιορισμοί	44
3.1.2.3. Διαδικασία διάθεσης.....	44
3.2. Διαχείριση πόρων που εκτελούν έργο αρμοδιότητας του Φορέα Σχεδίασης που έχει ανατεθεί σε Φορείς του Δημοσίου ή Ιδιωτικού Τομέα με συμβάσεις ή συμφωνίες.....	44
3.3. Διαχείριση πόρων που εκτελούν έργο που έχει ανατεθεί σε εθελοντικές οργανώσεις (ΣΟ 8).....	45
3.4. Αποκλιμάκωση (ΒΑΣ 9).....	46
3.5. Καταγραφή και αποτίμηση έργου (ΣΟ 9).....	46
4. Κατευθυντήριες οδηγίες και διαδικασίες επιχειρήσεων (ΒΑΣ 4).....	47
4.1. Έλεγχος και καταστολή καταστροφικού φαινομένου (ΒΑΣ 15, ΒΑΣ 16).....	48
4.2. Διαχείριση χώρου καταστροφής, Ασφάλεια Προσωπικού Επέμβασης και Μέσων (ΒΑΣ 19, ΒΑΣ	

20, ΣΟ 10).....	49
4.3. Ενημέρωση, Προστασία του Κοινού και Σχέσεις με τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, Μ.Μ.Ε. (ΒΑΣ 10, ΒΑΣ 18, ΒΑΣ 19, ΒΑΣ 20)	50
4.3.1. Προστασία του κοινού	51
4.3.2. Ενημέρωση του κοινού.....	52
4.3.3. Σχέσεις με τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης (Μ.Μ.Ε.).....	54
4.4. Διοικητική Μέριμνα πληγέντων (ΒΑΣ 11, ΒΑΣ 13, ΒΑΣ 14, ΒΑΣ 17, ΒΑΣ 25, ΣΟ 9).....	55
4.5. Προστασία φυσικού περιβάλλοντος, φυτικού και ζωικού κεφαλαίου (ΒΑΣ 15).....	55
4.6. Δημόσια Υγεία και Υγειονομικές Υπηρεσίες (ΒΑΣ 10, ΒΑΣ 15, ΒΑΣ 18, ΒΑΣ 19, ΒΑΣ 20, ΒΑΣ 25) 57	
4.7. Ιατροδικαστική Υποστήριξη.....	58
4.8. Ψυχοκοινωνική υποστήριξη (ΒΑΣ 10, ΒΑΣ 15, ΒΑΣ 25)	59
4.9. Εκτίμηση και καταγραφή ζημιών (ΒΑΣ 9, ΒΑΣ 22, ΒΑΣ 25).....	61
4.10. Προστασία πολιτιστικής κληρονομιάς	62
5. Διεθνείς & Περιφερειακοί Οργανισμοί, Διμερείς συμφωνίες και νομοθεσία της Ε.Ε. (ΒΑΣ 25).....	62
5.1. Ενημέρωση των αρμοδίων οργάνων της Ε.Ε. και άλλων Διεθνών ή Περιφερειακών Οργανισμών	63
5.2. Ενημέρωση όμορων κρατών σε περίπτωση καταστροφής ή ατυχήματος με διασυνοριακές επιπτώσεις.....	63
5.3. Εκτίμηση αναγκών για την υποβολή αιτήματος για διεθνή συνδρομή ή δυνατοτήτων για προσφορά βοήθειας στο εξωτερικό.....	64
5.4. Αίτημα για διεθνή συνδρομή ή για προσφορά βοήθειας στο εξωτερικό	64
ΜΕΡΟΣ ΙV. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΦΟΡΕΑ ΣΧΕΔΙΑΣΗΣ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	66
1. Προσδιορισμός και Διασφάλιση λειτουργίας κρίσιμων υποδομών του Φορέα Σχεδίασης (ΒΑΣ 12)	66
2. Προσδιορισμός και Διασφάλιση κρίσιμων στοιχείων (ΒΑΣ 12).....	66
3. Διοικητική μέριμνα εμπλεκόμενου προσωπικού του Φορέα Σχεδίασης (ΒΑΣ 11).....	67
4. Συνέχιση λειτουργίας του Φορέα Σχεδίασης.....	67
ΜΕΡΟΣ V. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΣΧΕΔΙΟΥ	68
1. Εκπαίδευση (ΒΑΣ 24, ΣΟ 7)	68
2. Έλεγχος σχεδίου - Ασκήσεις (ΒΑΣ 24, ΣΟ 7).....	68
3. Αναθεώρηση & Επικαιροποίηση σχεδίου (ΒΑΣ 24, ΣΟ 6).....	69
ΜΕΡΟΣ VI. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ (ΒΑΣ 22, ΒΑΣ 25)	71
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α	72

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το παρόν προσαρτάται στο υπ αριθ 2033 /3-4-2007 έγγραφο της Γεν. Γραμ. Πολιτικής Προστασίας

1. ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΥ

1.1. Σκοπός του εγχειριδίου

Σκοπός του εγχειριδίου είναι να καθορίσει την δομή και να περιγράψει το περιεχόμενο των ειδικών και των γενικών σχεδίων έκτακτης ανάγκης ώστε να είναι τυποποιημένα και εναρμονισμένα με τα οριζόμενα στο Γενικό Σχέδιο Πολιτικής Προστασίας (ΓΣΠΠ) "ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ" (Υ.Α. 1299/2003).

1.2. Σε ποιους απευθύνεται

Το εγχειρίδιο απευθύνεται :

- στις **Ομάδες Εργασίας των Υπουργείων** που έχουν συσταθεί σύμφωνα με το έγγραφο της ΓΓΠΠ ΑΠ 2828 από 24 Ιουνίου 2005, με έργο την σύνταξη των Ειδικών Σχεδίων της αρμοδιότητάς τους (όπως ορίζεται στο Παράρτημα Α της Υ.Α. 1299/2003)
- στις **Διυπουργικές Ομάδες Σχεδιασμού** που ήδη συντάσσουν και σε αυτές που θα συσταθούν για να συντάξουν Γενικά Σχέδια ανά καταστροφή υπό τον συντονισμό της Δ/νσης Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ.

1.3. Τρόπος χρήσεως του εγχειριδίου

Το εγχειρίδιο από μόνο του δεν επαρκεί ώστε μία ομάδα εργασίας να συντάξει ένα σχέδιο έκτακτης ανάγκης. Αποσκοπεί στο να αποτελέσει ένα υποστηρικτικό βοήθημα για την διεργασία σύνταξης ειδικών και γενικών σχεδίων ανά καταστροφή προσφέροντας διευκρινήσεις για τα διάφορα τμήματα του Πίνακα Περιεχομένων που πρέπει να ακολουθούν τα σχέδια που συντάσσονται σε εφαρμογή της Υ.Α. 1299/2003. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί σαν βοήθημα για την σύνταξη των σχεδίων είτε από τις Ομάδες Εργασίας των Υπουργείων που συνεργάζονται για τον σκοπό αυτό με την Δ/ση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ, είτε από τις Διυπουργικές Ομάδες Σχεδιασμού που λειτουργούν με συντονιστή την Δ/ση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ.

1.4. Περιγραφή του εγχειριδίου

Πέραν της παρούσας εισαγωγής το εγχειρίδιο αποτελείται από δύο κεφάλαια. Το Κεφάλαιο Β όπου παρατίθεται ο Πίνακας Περιεχομένων που πρέπει να ακολουθούν όλα τα σχέδια που συντάσσονται σε εφαρμογή της Υ Α. 1299/2003. Το Κεφάλαιο Γ όπου ορίζεται, περιγράφεται και αναλύεται τι πρέπει να αναγράφεται σε κάθε τμήμα του σχεδίου. Συγκεκριμένα, για κάθε τμήμα του σχεδίου, που έχει κριθεί απαραίτητο, παρατίθεται, κατά κανόνα στην αρχή, ο ορισμός της κεντρικής έννοιας ή των εννοιών που αποτελούν το αντικείμενο του τμήματος, γίνονται κάποια επεξηγηματικά σχόλια και δίνονται μερικά παραδείγματα για να διευκολυνθεί η κατανόηση των εννοιών. Ακολούθως

εντός πλαισίου αναφέρεται και περιγράφεται συνοπτικά το είδος της πληροφορίας που πρέπει να αναγράφει ο Φορέας Σχεδίασης στο συγκεκριμένο τμήμα του σχεδίου.

Στην επικεφαλίδα κάθε τμήματος και σύμφωνα με την αρίθμηση στην Υ.Α. 1299/2003 (σελ. 5818-5819) παρατίθεται σε παρένθεση α) η **Βασική Απαίτηση Σχεδίασης (ΒΑΣ)** ή/και β) η **Συντονιστική Οδηγία (ΣΟ)** που το τμήμα καλύπτει.

2. ΒΑΣΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

Κάθε Φορέας Σχεδίασης σχεδιάζει αποκλειστικά και μόνο με βάση την αποστολή του και τα οριζόμενα στο θεσμικό πλαίσιο το οποίο διέπει την λειτουργία του. Είναι σύνηθες για την υλοποίηση κάποιων δράσεων που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες του εκάστοτε Φορέα Σχεδίασης να απαιτείται η συνεργασία με ή κάποιας μορφής υποστήριξη από άλλες δυνάμεις πολιτικής προστασίας. Για τον λόγο αυτό πρέπει κατά την διάρκεια της διεργασίας σχεδιασμού τα συγκεκριμένα θέματα να αναγνωρίζονται και να δρομολογείται η επίλυση τους με τον κατάλληλο, ανάλογα με το θέμα, τρόπο (προτάσεις για τροποποιήσεις ή/και εκδόσεις νόμων, ΚΥΑ, ΥΑ, κλπ). Τονίζεται ότι κανένας Φορέας Σχεδίασης δεν μπορεί να αναθέτει δράσεις (και πολύ περισσότερο αρμοδιότητες) σε άλλους Φορείς χωρίς να υπάρχει η απαραίτητη θεσμική βάση και οι τελευταίοι να το έχουν αποδεχθεί.

Τελικός σκοπός είναι η σύνταξη ενός Γενικού Σχεδίου έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή το οποίο θα προκύψει από την σύνθεση και την εναρμόνιση των Ειδικών Σχεδίων ανά καταστροφή που θα συντάξουν τα Υπουργεία τα οποία ορίζονται ως υπόχρεα σχεδίασης στην Υ.Α. 1299/2003 (Παράρτημα Α, σελ. 5835). Σημειώνεται ότι, αν το κρίνει απαραίτητο, η ΓΠΠΠ μπορεί να συμπεριλάβει στην διεργασία σχεδιασμού και άλλους Φορείς πέραν των οριζόμενων στην Υ.Α. 1299/2003 (σελ. 5828).

3. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ

Το ΓΣΠΠ αποτελεί το γενικότερο πλαίσιο σχεδιασμού για την σύνταξη σχεδίων έκτακτης ανάγκης στα τρία διοικητικά επίπεδα [κεντρικό, περιφερειακό, τοπικό]. Τα σχέδια αφορούν στις τέσσερις φάσεις του συστήματος κινητοποίησης πολιτικής προστασίας [συνήθης ετοιμότητα, αυξημένη ετοιμότητα, αντιμετώπιση (κινητοποίηση - επέμβαση), (βραχεία) αποκατάσταση] και στα τρία επίπεδα διοίκησης, ελέγχου & συντονισμού [πολιτικό - στρατηγικό, επιχειρησιακό, τακτικό]. Πέραν των ανωτέρω, τα σχέδια περιλαμβάνουν επίσης τις απαραίτητες δράσεις για την διασφάλιση της λειτουργίας του Φορέα Σχεδίασης σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης καθώς και τις δράσεις για την υποστήριξη του σχεδίου (εκπαίδευση, ασκήσεις, αναθεώρηση). Τονίζεται ότι δεν περιλαμβάνουν τις δράσεις που εντάσσονται στην πρόληψη και στην μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη αποκατάσταση των συνεπειών του καταστροφικού φαινομένου.

4. ΘΕΜΕΛΙΩΔΗ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΟΥ

Κατά την διάρκεια της διεργασίας σχεδιασμού έκτακτης ανάγκης πρέπει να καταβληθεί προσπάθεια ώστε το συντασσόμενο σχέδιο να πληροί ορισμένα θεμελιώδη χαρακτηριστικά.

Συγκεκριμένα, κάθε σχέδιο πρέπει να:

- έχει θεσμική βάση
- στηρίζεται σε έγκυρη επιστημονική πληροφορία και γνώση
- ορίζει σαφώς τα ιεραρχικά επίπεδα διοίκησης, ελέγχου και συντονισμού και τις αντίστοιχες αρμοδιότητες τους
- έχει σύστημα συλλογής, αξιολόγησης και μεταφοράς πληροφοριών και αξιολόγησης της κατάστασης
- έχει, κατά το δυνατόν, καταγράψει τις κρίσιμες παραμέτρους για την υλοποίηση των δράσεων και τα επίπεδα κλιμάκωσης των επιχειρήσεων
- προβλέπει και να περιγράφει με σαφήνεια τις δράσεις και τους πόρους που κρίνονται, εκ των προτέρων, απαραίτητοι σε όλες τις φάσεις του συστήματος κινητοποίησης πολιτικής προστασίας
- παρέχει δυνατότητες για την λήψη αποφάσεων και την υλοποίηση δράσεων που θα αποφασιστούν κατά την διάρκεια της εξέλιξης της κατάστασης έκτακτης ανάγκης
- έχει σπονδυλωτή δομή και να δίνει, κατά το δυνατόν, σαφείς κατευθυντήριες οδηγίες στα υφιστάμενα ιεραρχικά κλιμάκια και τις περιφερειακές και τοπικές υπηρεσίες
- έχει συνταχθεί με βάση την διυπηρεσιακή συνεργασία και την διαλειτουργικότητα

5. ΣΤΑΔΙΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΣΧΕΔΙΟΥ

Η κατάρτιση ενός σχεδίου δεν γίνεται κατ' ανάγκη ακολουθώντας σειριακά τον προτεινόμενο, στο κεφάλαιο Β, Πίνακα Περιεχομένων.

Η προτεινόμενη χρονική εξέλιξη της διεργασίας σύνταξης σχεδίου παρατίθεται παρακάτω.

1. Αρχικός προσδιορισμός των εμπλεκόμενων στις τέσσερις φάσεις του συστήματος κινητοποίησης πολιτικής προστασίας - Σύσταση της Ομάδας Σχεδιασμού
2. Επισκόπηση υφιστάμενων γενικών ή/και ειδικών σχεδίων
3. Προσδιορισμός ρόλων, αρμοδιοτήτων και δράσεων των εμπλεκόμενων Φορέων σε κάθε φάση του συστήματος κινητοποίησης πολιτικής προστασίας
4. Ανάλυση κινδύνου (ανάλυση διακινδύνευσης, risk analysis)
5. Σενάρια - στάδια εξέλιξης καταστροφικού φαινομένου και επιχειρήσεων - αναγνώριση των απαραίτητων δράσεων για την ετοιμότητα και την διαχείριση της έκτακτης ανάγκης
6. Πιθανός επαναπροσδιορισμός εμπλεκόμενων Φορέων
7. Προσδιορισμός των ανθρώπινων και υλικών πόρων που απαιτούνται για την υλοποίηση των δράσεων
8. Προσδιορισμός παραδοχών, προϋποθέσεων, παραμέτρων σχεδιασμού, των κριτηρίων και των επίπεδων κλιμάκωσης
9. Επικοινωνίες και διαχείριση πληροφορίας
10. Όργανα Διοίκησης, Ελέγχου και Συντονισμού Επιχειρήσεων

11. Κατευθυντήριες οδηγίες για την υλοποίηση δράσεων
12. Σύγκριση των αποτελεσμάτων των προηγούμενων σταδίων με την υφιστάμενη κατάσταση - Αναγνώριση ελλείψεων και προτάσεις για διορθώσεις
13. Προσδιορισμός αναγκών για την λειτουργία Φορέα Σχεδίασης στην κατάσταση έκτακτης ανάγκης
14. Προσδιορισμός εκπαιδευτικών αναγκών και σύνταξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων
15. Πρώτη έκδοση σχεδίου
16. Συνολικός έλεγχος και επισκόπηση του σχεδίου
17. Διενέργεια ασκήσεων
18. Αναγκαίες τροποποιήσεις
19. Έγκριση σχεδίου
20. Διαρκής επικαιροποίηση και αναθεώρηση

Σημειώνεται ότι προ της έγκρισης σχεδίων πρέπει να εκτιμάται εάν είναι σκόπιμο να σχεδιάζονται και να διενεργούνται τα κατάλληλα είδη ασκήσεων για την δοκιμασία και τον έλεγχο συγκεκριμένων τμημάτων ή ολόκληρου του σχεδίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β

ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ Ή ΑΛΛΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ

1. ΓΕΝΙΚΑ

Για λόγους τυποποίησης και εναρμόνισης το κάθε Ειδικό Σχέδιο επιπέδου Υπουργείου ή άλλου Κεντρικού Φορέα που προβλέπεται στο Γενικό Σχέδιο Πολιτικής Προστασίας "ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ"(Υ.Α. 1299/2003) πρέπει να ακολουθεί τον Πίνακα Περιεχομένων που παρατίθεται παρακάτω. Τα Γενικά Σχέδια έκτακτης ανάγκης ανά καταστροφή τα οποία θα προκύψουν από την σύνθεση και την εναρμόνιση των Ειδικών Σχεδίων ανά καταστροφή των Υπουργείων πρέπει να έχουν ανάλογη δομή και περιεχόμενα.

Ο προτεινόμενος Πίνακας Περιεχομένων προέκυψε λαμβάνοντας υπ' όψιν

- το σχεδιαστικό πλαίσιο [Βασικές Απαιτήσεις Σχεδίασης (σελ. 5818), Συντονιστικές Οδηγίες (σελ. 5819), Οδηγίες Σχεδίασης (σελ. 5853), κλπ] που ορίζει η Υ. Α. 1299/2003 και
- την σχετική διεθνή πρακτική.

Σημειώνεται ότι ο κάθε Φορέας Σχεδίασης δεν συμπληρώνει υποχρεωτικά όλα τα τμήματα του προτεινόμενου Πίνακα Περιεχομένων παρά μόνο αυτά τα οποία είναι απαραίτητα για την πλήρη περιγραφή της εμπλοκής του.

2. ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ Ή ΑΛΛΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ

ΜΕΡΟΣ Ι. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Ομάδα σύνταξης και ημερομηνία υποβολής σχεδίου
2. Ιστορικό Αναθεωρήσεων
 - 2.1. Πίνακας αναθεωρήσεων
 - 2.2. Φύλλο αναθεωρήσεων
3. Χαρακτηρισμός βαθμού ασφαλείας
4. Πίνακας διανομής
5. Έναρξη ισχύος και Εξουσιοδότηση εφαρμογής σχεδίου
6. Οδηγίες για την ενεργοποίηση και εφαρμογή του σχεδίου
7. Κατάλογος Εποπτευόμενων Οργανισμών & Ιδρυμάτων, Περιφερειών και Ν.Α. υπόχρεων Σχεδίασης

ΜΕΡΟΣ ΙΙ. ΚΥΡΙΟ ΜΕΡΟΣ

1. Σκοπός
2. Αντικειμενικοί Στόχοι
3. Ανάλυση κινδύνου - Κατάσταση - Παραδοχές - Προϋποθέσεις - Παράμετροι σχεδιασμού
 - 3.1. Περίληψη Ανάλυσης κινδύνου
 - 3.2. Κατάσταση, Παραδοχές, Προϋποθέσεις και Παράμετροι σχεδιασμού
4. Ιδέα Επιχειρήσεων
 - 4.1. Βασικές Αρχές
 - 4.2. Στάδια επιχειρήσεων
 - 4.3. Κλιμάκωση επιχειρήσεων
 - 4.3.1. Κριτήρια κλιμάκωσης
 - 4.3.2. Επίπεδα κλιμάκωσης
 - 4.4. Ρόλοι, Αρμοδιότητες & Δράσεις των επιχειρησιακά εμπλεκόμενων Γενικών Διευθύνσεων και των Διευθύνσεών τους
 - 4.5. Συνέργεια - Συνεργασία με άλλους εμπλεκόμενους Δημόσιους Φορείς, Ιδιωτικούς Φορείς και Ιδιώτες
 - 4.6. Ρόλοι, Αρμοδιότητες & Δράσεις εθελοντικών οργανώσεων συνεργαζόμενων με το Φορέα Σχεδίασης
 - 4.7. Συντονιστικές οδηγίες για την ταυτόχρονη ή επακόλουθη εφαρμογή άλλων σχεδίων

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

1. Επικοινωνίες και διαχείριση πληροφοριών
 - 1.1. Συστήματα επιτήρησης, πρόβλεψης και έγκαιρης προειδοποίησης

- 1.2. Αρχική Ειδοποίηση
- 1.3. Κινητοποίηση
- 1.4. Μέσα και πρωτόκολλο επικοινωνίας
- 1.5. Διάγραμμα ροής πληροφοριών
2. Διοίκηση, Έλεγχος & Συντονισμός Επιχειρήσεων
 - 2.1. Επίπεδα και όργανα
3. Διαχείριση Ανθρώπινου Δυναμικού και Υλικών Πόρων
 - 3.1. Διαχείριση Πόρων του Φορέα Σχεδίασης
 - 3.1.1. Ανθρώπινο Δυναμικό
 - 3.1.1.1. Περιγραφή
 - 3.1.1.2. Επιχειρησιακές δυνατότητες και περιορισμοί
 - 3.1.1.3. Διαδικασία διάθεσης
 - 3.1.2. Υλικοί Πόροι
 - 3.1.2.1. Περιγραφή
 - 3.1.2.2. Επιχειρησιακές δυνατότητες και περιορισμοί
 - 3.1.2.3. Διαδικασία διάθεσης
 - 3.2. Διαχείριση πόρων που εκτελούν έργο αρμοδιότητας του Φορέα Σχεδίασης που έχει ανατεθεί σε Φορείς του Δημοσίου ή Ιδιωτικού Τομέα με συμβάσεις ή συμφωνίες
 - 3.3. Διαχείριση πόρων που εκτελούν έργο που έχει ανατεθεί σε εθελοντικές οργανώσεις
 - 3.4. Αποκλιμάκωση
 - 3.5. Καταγραφή και αποτίμηση έργου
4. Κατευθυντήριες οδηγίες και διαδικασίες επιχειρήσεων
 - 4.1. Έλεγχος και καταστολή καταστροφικού φαινομένου
 - 4.2. Διαχείριση χώρου καταστροφής, Ασφάλεια Προσωπικού Επέμβασης και Μέσων
 - 4.3. Ενημέρωση, Προστασία του Κοινού και Σχέσεις με τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, Μ.Μ.Ε.
 - 4.3.1. Προστασία του κοινού
 - 4.3.2. Ενημέρωση του κοινού
 - 4.3.3. Σχέσεις με τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης (Μ.Μ.Ε.)
 - 4.4. Διοικητική μέριμνα πληγέντων
 - 4.5. Προστασία φυσικού περιβάλλοντος, φυτικού και ζωικού κεφαλαίου
 - 4.6. Δημόσια Υγεία και Υγειονομικές Υπηρεσίες
 - 4.7. Ιατροδικαστική Υποστήριξη
 - 4.8. Ψυχοκοινωνική Υποστήριξη
 - 4.9. Εκτίμηση και καταγραφή ζημιών
 - 4.10. Προστασία πολιτιστικής κληρονομιάς
5. Διεθνείς & Περιφερειακοί Οργανισμοί, Διμερείς συμφωνίες και νομοθεσία της Ε.Ε.
 - 5.1. Ενημέρωση των αρμοδίων οργάνων της Ε.Ε. και άλλων Διεθνών ή Περιφερειακών

Οργανισμών

- 5.2. Ενημέρωση όμορων κρατών σε περίπτωση καταστροφής ή ατυχήματος με διασυνοριακές επιπτώσεις
- 5.3. Εκτίμηση αναγκών για την υποβολή αιτήματος για διεθνή συνδρομή ή δυνατοτήτων για προσφορά βοήθειας στο εξωτερικό
- 5.4. Αίτημα για διεθνή συνδρομή ή για προσφορά βοήθειας στο εξωτερικό

ΜΕΡΟΣ IV. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΦΟΡΕΑ ΣΧΕΔΙΑΣΗΣ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

1. Προσδιορισμός και Διασφάλιση λειτουργίας κρίσιμων υποδομών του Φορέα Σχεδίασης
2. Προσδιορισμός και Διασφάλιση κρίσιμων στοιχείων
3. Διοικητική μέριμνα εμπλεκόμενου προσωπικού του Φορέα Σχεδίασης
4. Συνέχιση λειτουργίας του Φορέα Σχεδίασης

ΜΕΡΟΣ V. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΣΧΕΔΙΟΥ

1. Εκπαίδευση
2. Έλεγχος σχεδίου - Ασκήσεις
3. Αναθεώρηση & Επικαιροποίηση σχεδίου

ΜΕΡΟΣ VI. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

1. Απόφαση συγκρότησης της ομάδας σχεδιασμού
2. Πίνακας διανομής
3. Νομοθεσία
4. Επιστημονική και τεχνική πληροφορία - Σενάρια
5. Κανονισμοί λειτουργίας ή/και μνημόνια ενεργειών των ομάδων/οργάνων που προβλέπονται στο σχέδιο
6. Κατευθυντήριες Οδηγίες και Διαδικασίες Επιχειρήσεων
7. Μνημόνια συνεργασίας με άλλους Φορείς του Δημοσίου
8. Συμβάσεις με Ιδιωτικούς Φορείς ή Ιδιώτες
9. Μνημόνια συνεργασίας με Εθελοντικές Οργανώσεις
10. Θεματικοί Χάρτες με τα όρια επιχειρησιακής ευθύνης εμπλεκόμενων υπηρεσιών του Φορέα Σχεδίασης
11. Τηλεφωνικός κατάλογος επιχειρησιακά εμπλεκόμενων υπηρεσιών του Φορέα Σχεδίασης
12. Ανθρώπινο Δυναμικό και Υλικοί Πόροι
 - 12.1. Κατηγορίες προσωπικού (ομάδες επιχειρησιακής/τακτικής αντίδρασης, κλπ)
 - 12.2. Είδη εγκαταστάσεων
 - 12.3. Κατηγορίες οχημάτων και μηχανημάτων

- 12.4. Κατηγορίες εξοπλισμού και υλικών
13. Ανθρώπινο Δυναμικό και Υλικοί Πόροι Εθελοντικών Οργανώσεων
 14. Κριτήρια για την απόφαση υποχρέωσης κατάρτισης σχεδίου
 15. Πρότυπο και οδηγίες για τα Σχέδια Εποπτευόμενων Οργανισμών ή Ιδρυμάτων, Περιφερειών και Ν.Α.
 16. Ορισμοί και συντομογραφίες

Σημείωση: κάθε βασικό τμήμα του σχεδίου πρέπει να φέρει προεξέχοντα αριθμημένο δείκτη για την ευκολότερη ανεύρεση του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ Ή ΑΛΛΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ

1. ΓΕΝΙΚΑ

Στο παρόν κεφάλαιο του εγχειριδίου ορίζεται, περιγράφεται και αναλύεται τι πρέπει να αναγράφεται σε κάθε τμήμα του σχεδίου (βλ. τον προτεινόμενο Πίνακα Περιεχομένων στο Κεφάλαιο Β). Συγκεκριμένα, για κάθε τμήμα του σχεδίου, που έχει κριθεί απαραίτητο, παρατίθεται, κατά κανόνα στην αρχή, ο ορισμός της κεντρικής έννοιας ή των εννοιών που αποτελούν το αντικείμενο του τμήματος, γίνονται κάποια επεξηγηματικά σχόλια και δίνονται μερικά παραδείγματα για να διευκολυνθεί η κατανόηση των εννοιών. Ακολούθως εντός πλαισίου αναφέρεται και περιγράφεται το είδος της πληροφορίας που πρέπει να αναγράψει ο Φορέας Σχεδίασης στο συγκεκριμένο τμήμα του σχεδίου.

Στην επικεφαλίδα κάθε τμήματος και σύμφωνα με την αρίθμηση στην Υ.Α. 1299/2003 (σελ. 5818-5819) παρατίθεται σε παρένθεση α) η **Βασική Απαίτηση Σχεδίασης (ΒΑΣ)** ή/και β) η **Συντονιστική Οδηγία (ΣΟ)** που το τμήμα καλύπτει.

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

ΜΕΡΟΣ Ι. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Ομάδα σύνταξης και ημερομηνία υποβολής σχεδίου (ΒΑΣ 1)

Στο παρόν τμήμα αναφέρονται:

- τα στοιχεία (ονοματεπώνυμο, ειδικότητα, θέση) των μελών της ομάδας που συνέταξε το σχέδιο
- τα στοιχεία της απόφασης συγκρότησης της ομάδας (η απόφαση συνοποβάλλεται με το σχέδιο κατά την υποβολή του για έγκριση και ακολούθως παρατίθεται στο παράρτημα) και
- η υπηρεσία που υπέβαλε το σχέδιο και η ημερομηνία υποβολής του.

2. Ιστορικό Αναθεωρήσεων (ΣΟ 6)

Στα ακόλουθα τμήματα καταγράφονται και περιγράφονται όλες οι αναθεωρήσεις του σχεδίου. Συγκεκριμένα:

2.1. Πίνακας αναθεωρήσεων

Στον πίνακα αναθεωρήσεων δίνεται ο χρονολογικός κατάλογος των αναθεωρήσεων του σχεδίου. Για κάθε αναθεώρηση αναφέρονται και περιγράφονται συνοπτικά οι αλλαγές που έγιναν στο σχέδιο.

Η προτεινόμενη μορφή πίνακα είναι η ακόλουθη:

Πίνακας 1

α/α Αναθεώρησης	Τμήματα και Σελίδες που επηρεάστηκαν	Ημερομηνία έγκρισης Αναθεώρησης	Παρατηρήσεις

2.2. Φύλλο αναθεωρήσεων

Στο φύλλο αναθεωρήσεων δίνονται περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το περιεχόμενο της αναθεώρησης.

Το φύλλο αναθεωρήσεων πρέπει να περιέχει τα ακόλουθα : α/α Αναθεώρησης, Σκοπός, Περιγραφή, Όνομα και υπογραφή αρμοδίου.

3. Χαρακτηρισμός βαθμού ασφαλείας

Στο παρόν τμήμα ορίζεται ο βαθμός ασφαλείας του σχεδίου στο σύνολο του ή/και συγκεκριμένων τμημάτων του.

Οι βαθμοί ασφαλείας είναι οι ακόλουθοι: αδιαβάθμητο, εμπιστευτικό, απόρρητο, άκρως απόρρητο. Σημειώνεται ότι είναι δυνατόν ορισμένα τμήματα του σχεδίου να έχουν διαφορετικό χαρακτηρισμό από το υπόλοιπο σχέδιο π.χ. μπορεί να τους έχει δοθεί ο χαρακτηρισμός του εμπιστευτικού ενώ το υπόλοιπο σχέδιο έχει χαρακτηριστεί αδιαβάθμητο.

4. Πίνακας διανομής

Στο παρόν τμήμα παρατίθεται ο πίνακας με:

- τους υπηρεσιακούς παράγοντες (Διευθύνσεις, κλπ) και τους πολιτικούς προϊσταμένους του Φορέα Σχεδίασης και
- τους υπηρεσιακούς παράγοντες (Διευθύνσεις, κλπ) και τους πολιτικούς προϊσταμένους άλλων Φορέων

στους οποίους διανέμεται αντίγραφο του σχεδίου καθώς και η αντίστοιχη ημερομηνία αποστολής και παραλαβής του.

Για διαβαθμισμένα σχέδια, κατά κανόνα, τα αντίγραφα του σχεδίου είναι αριθμημένα ως ακολούθως α/σ (α = αριθμός αντιγράφου, σ = συνολικός αριθμός αντιγράφων του σχεδίου που διανεμήθηκαν). Στην περίπτωση που ο πίνακας διανομής είναι μακροσκελής τότε δύναται να παρατεθεί ως ξεχωριστό παράρτημα.

5. Έναρξη ισχύος και Εξουσιοδότηση εφαρμογής σχεδίου

Στο παρόν τμήμα αναφέρεται η ημερομηνία έναρξης ισχύος του σχεδίου καθώς και τα εξουσιοδοτημένα, για την εφαρμογή του, άτομα.

Η εξουσιοδότηση γίνεται με βάση το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας του Φορέα Σχεδίασης. Το σχετικό έγγραφο εξουσιοδότησης παρατίθεται σε παράρτημα.

6. Οδηγίες για την ενεργοποίηση και εφαρμογή του σχεδίου

Στο παρόν τμήμα αναφέρεται σαφώς κάτω υπό ποιές συνθήκες και πως θα εφαρμοστεί το σχέδιο.

Οι εξουσιοδοτημένοι για την εφαρμογή του σχεδίου είναι σκόπιμο να συντάσσουν σχετικό μνημόνιο ενεργειών.

7. Κατάλογος Εποπτευόμενων Οργανισμών & Ιδρυμάτων, Περιφερειών και Ν.Α. υπόχρεων Σχεδίασης

Στο παρόν τμήμα παρατίθεται ο κατάλογος των Εποπτευόμενων Οργανισμών & Ιδρυμάτων, Περιφερειών και Ν.Α. που ο Φορέας Σχεδίασης θεωρεί ότι πρέπει να σχεδιάσουν κατ' εφαρμογή του παρόντος σχεδίου.

Νοείται ότι η υποχρέωση σχεδιασμού προκύπτει από τον συνδυασμό της ανάλυσης κινδύνου, του θεσμικού και του οργανωτικού πλαισίου του Φορέα Σχεδίασης. Τα κριτήρια παρατίθενται σε παράρτημα.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ. ΚΥΡΙΟ ΜΕΡΟΣ

1. Σκοπός

Ο σκοπός προκύπτει από την αποστολή και τις αρμοδιότητες του Φορέα Σχεδίασης (όπως ορίζονται στα θεσμικά του κείμενα) σε συνδυασμό με το σκοπό της πολιτικής προστασίας (όπως ορίζεται στο άρθρο 1 του Ν.3013/2002) κατά το μέρος που αυτός αφορά τον Φορέα Σχεδίασης.

Στο παρόν τμήμα του σχεδίου παρατίθεται ακριβής και σύντομη αναφορά του επιδιωκόμενου σκοπού του Φορέα Σχεδίασης σχετικά με το καταστροφικό φαινόμενο.

2. Αντικειμενικοί Στόχοι

Οι *αντικειμενικοί στόχοι* προκύπτουν από τον σκοπό του σχεδίου σε συνδυασμό με τα στάδια εκδήλωσης του καταστροφικού φαινομένου και τις συνέπειες που δημιουργούν στην ζωή, την υγεία και περιουσία των πολιτών, στο φυσικό και στο ανθρωπογενές περιβάλλον.

Στο παρόν τμήμα του σχεδίου διατυπώνονται οι επιμέρους αντικειμενικοί στόχοι η επίτευξη των οποίων είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση του προαναφερθέντος σκοπού.

Οι στόχοι πρέπει να είναι επικεντρωμένοι και σαφείς προκειμένου να είναι επιτεύξιμοι.

Οι στόχοι παρατίθενται με **ιεραρχικό** τρόπο. Η ιεράρχηση τους γίνεται με κριτήριο την κρισιμότητα τους στην εκπλήρωση του σκοπού.

Οι στόχοι αναλύονται και εξειδικεύονται σε κατηγορίες δράσεων στα παρακάτω τμήματα Π.4.4 - Π.4.6.

Επισημαίνεται ότι σχέδιο το οποίο αναλύεται σε δράσεις οι οποίες, είτε δεν βασίζονται σε θεσμικά κείμενα, είτε δεν προβλέπονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στα τμήματα Π.4.5 και Π.4.6, δεν δύναται να εγκριθεί.

3. Ανάλυση κινδύνου - Κατάσταση - Παραδοχές - Προϋποθέσεις - Παράμετροι σχεδιασμού

Στα ακόλουθα τμήματα περιγράφεται η κατάσταση και το περιβάλλον σχεδιασμού όπως διαμορφώνονται από τα στοιχεία της ανάλυσης κινδύνου, τις παραδοχές και τις προϋποθέσεις και τέλος προσδιορίζονται και καταγράφονται οι παράμετροι σχεδιασμού.

3.1. Περίληψη Ανάλυσης κινδύνου (ΒΑΣ 3, ΒΑΣ 24)

Ανάλυση κινδύνου (ανάλυση διακινδύνευσης, risk analysis) είναι η διεργασία η οποία περιλαμβάνει τη μελέτη των χαρακτηριστικών του καταστροφικού φαινομένου, τη μελέτη των χαρακτηριστικών της περιοχής που είναι πιθανόν να πληγεί, τον προσδιορισμό και την εκτίμηση της τρωτότητας του πληθυσμού, του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος της περιοχής και τον συνδυασμό όλων των παραπάνω στοιχείων για την διαμόρφωση εκτίμησης των συνολικών επιπτώσεων που μπορεί να έχει το καταστροφικό φαινόμενο και την ανάπτυξη σχετικών σεναρίων.

Η *ανάλυση κινδύνου* αποσκοπεί στην επιστημονική στοιχειοθέτηση της ανάγκης για σχεδιασμό

και είναι απαραίτητη για τον καθορισμό των προτεραιοτήτων του. Η ανάλυση κινδύνου πρέπει να στηρίζεται στα **πιο επίκαιρα και έγκυρα στοιχεία** και να περιλαμβάνει τον, κατά το δυνατόν, λεπτομερέστερο χωρικό και χρονικό προσδιορισμό των επιπέδων κινδύνου.

Το επίπεδο πληρότητας της ανάλυσης κινδύνου είναι μία από τις πιο σημαντικές και καθοριστικές αποφάσεις που πρέπει να ληφθούν κατά τη διάρκεια της διεργασίας σχεδιασμού έκτακτης ανάγκης.

Στο παρόν τμήμα αναφέρονται συνοπτικά τα αποτελέσματα της ανάλυσης κινδύνου. Συμπληρώνεται μόνο από τους Φορείς που έχουν αρμοδιότητα εκτίμησης κινδύνου ή έχουν επίκαιρα επιστημονικά δεδομένα και καταγραφές από προηγούμενες καταστροφές, η επεξεργασία των οποίων οδηγεί σε ασφαλή συμπεράσματα σχετικά με την ανάλυση κινδύνου.

Η εποπτική παρουσίαση της ανάλυσης κινδύνου, όταν αυτό είναι δυνατόν, είναι ιδιαίτερα χρήσιμη και μπορεί να επιτευχθεί με την παράθεση, σε παράρτημα, ειδικών χαρτών.

Στις περιπτώσεις που δεν υφίστανται πλήρεις και ολοκληρωμένες μελέτες ανάλυσης κινδύνου τότε ο σχεδιασμός δύναται να στηρίζεται

- στην απλή χαρτογράφηση επικινδυνότητας σε απλό συνδυασμό με δημογραφικά και άλλα στοιχεία (υποδομές, δίκτυα κοινής ωφέλειας, κλπ) ή
- σε ιστορικά στοιχεία επιπτώσεων.

Οι Φορείς Σχεδίασης που δεν εμπίπτουν στις παραπάνω κατηγορίες πρέπει να ανατρέξουν σε θεσμικά κείμενα (π.χ. για κινδύνους από την ύπαρξη επικινδύνων ουσιών σε εγκαταστάσεις¹, στην ΚΥΑ 12044/613/19.03.2007, για τον σεισμικό κίνδυνο², στην Υπουργική Απόφαση Αριθ. Δ17α/115/9/ΦΝ275/2003, για τον κίνδυνο δασικών πυρκαγιών³, στο ΠΔ 575/1980, κλπ) σχετικά με την χαρτογράφηση επικινδυνότητας ή/και την ανάλυση κινδύνου ή σε έγγραφο γνώμη αρμοδίων Φορέων (όπως της ΕΜΥ σχετικά με την εκδήλωση επικινδύνων καιρικών φαινομένων).

Τα παραπάνω θεσμικά κείμενα προσφέρουν κατά βάση μία απλή χαρτογράφηση επικινδυνότητας η οποία σε απλό συνδυασμό με δημογραφικά και άλλα στοιχεία (υποδομές, δίκτυα κοινής ωφέλειας, κλπ) μπορεί να αποτελέσει την επιστημονική βάση για τον καθορισμό προτεραιοτήτων για το σχεδιασμό.

Σημειώνεται ότι συμπληρωματικά ο Φορέας Σχεδίασης μπορεί να χρησιμοποιεί και δικά του ιστορικά στοιχεία τα οποία εξειδικεύουν την ανάλυση κινδύνου σχετικά με τους συγκεκριμένους στόχους του.

Επισημαίνεται ότι η ανάλυση κινδύνου που βασίζεται σε χρονοσειρές δεδομένων προηγούμενων

¹ «Καθορισμός μέτρων και όρων για την αντιμετώπιση των κινδύνων από ατυχήματα μεγάλης έκτασης σε εγκαταστάσεις ή μονάδες λόγω της ύπαρξης επικινδύνων ουσιών» (Κ.Υ.Α. 12044/613/19.03.2007, ΦΕΚ 376, τ. Β', 19.03.2007)

² «Τροποποίηση διατάξεων του «Ελληνικού Αντισεισμικού κανονισμού ΕΑΚ-2000» λόγω αναθεώρησης του Χάρτη Σεισμικής Επικινδυνότητας» (ΦΕΚ 1154, τ. Β', 12.08.2003) όπου δίνεται ο χάρτης ζωνών σεισμικής επικινδυνότητας και η κατανομή των νομών, των δήμων και κοινοτήτων της χώρας

³ «Περί κηρύξεως ιδιαίτερας ευαίσθητων εις πυρκαγιάς περιοχών δασών και δασικών εκτάσεων ως επικινδύνων» (ΠΔ 575/1980, ΦΕΚ 157 τ Α', 09.07.1980)

δεκαετιών οδηγεί, κατά κανόνα, σε εσφαλμένη εκτίμηση δεδομένου ότι οι κοινωνικοοικονομικοί παράγοντες αλλάζουν. Για τον λόγο αυτό, εάν τέτοια στοιχεία πρέπει να χρησιμοποιηθούν αυτό πρέπει να γίνεται με ιδιαίτερη προσοχή.

3.2. Κατάσταση, Παραδοχές, Προϋποθέσεις και Παράμετροι σχεδιασμού

Κατάσταση είναι η περιγραφή του περιβάλλοντος και των συνεπειών που εκτιμάται ότι θα προκύψουν από μία καταστροφή με έμφαση σε αυτές που η αντιμετώπιση τους αποτελεί αρμοδιότητα του Φορέα Σχεδίασης ή δύναται να επηρεάσουν σημαντικά τις δράσεις που πρέπει να υλοποιηθούν στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του Φορέα Σχεδίασης. Είναι προφανές ότι η κατάσταση προσδιορίζεται από την ανάλυση κινδύνου (λαμβάνοντας υπόψη τα αναφερθέντα στο τμήμα Π.3.1) και τα είδη σεναρίων που θα αποφασιστεί ότι το σχέδιο καλείται να αντιμετωπίσει. Στην περίπτωση που αποφασισθεί να χρησιμοποιηθούν συγκεκριμένα σενάρια είναι απαραίτητο να παρατεθούν σε παράρτημα και στο παρόν τμήμα να περιγραφούν μόνο τα βασικά τους στοιχεία.

Παραδοχές είναι οι εκ των προτέρων εκτιμήσεις για την εξέλιξη του καταστροφικού φαινομένου και την αντίστοιχη συμπεριφορά των στοιχείων του φυσικού και του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και του πληθυσμού. Πρέπει να εκφράζονται με τέτοιο τρόπο ώστε να συνδέονται με το τι θα λάβει χώρα σε επιμέρους θέματα σχετικά με την υλοποίηση δράσεων απαραίτητων για την εφαρμογή του σχεδίου. Σχετίζονται με την εκτίμηση τρωτότητας των υποδομών, με την σύσταση και την προβλεπόμενη συμπεριφορά του κοινού που εκτιμάται ότι θα εκτεθεί στον κίνδυνο, κλπ. (π.χ. στην περίπτωση ισχυρών χιονοπτώσεων παραδοχή είναι ότι οι οδηγοί θα εφαρμόσουν τις οδηγίες της τροχιάς, στην περίπτωση σεισμού ότι τα κτίρια θα επιδείξουν την στατική επάρκεια που αντιστοιχεί στον αντισεισμικό κανονισμό του έτους ανέργεσής τους, κλπ).

Οι παραδοχές καταδεικνύουν τα σημεία και την κατάσταση που εάν δεν ισχύσει, κάποια(ες) από τις προβλεπόμενες επιμέρους δράσεις του σχεδίου δεν θα μπορέσουν να υλοποιηθούν όπως, εκ των προτέρων, έχουν σχεδιαστεί. Για αυτόν το λόγο η αναγνώριση και η παράθεση τους έχει βαρύνουσα σημασία.

Προϋποθέσεις είναι οι κατηγορίες δράσεων στις οποίες πρέπει να προβούν οι Υπηρεσίες προ της εφαρμογής του σχεδίου ούτως ώστε αυτό να είναι δυνατόν να υλοποιηθεί (εκπαίδευση του προσωπικού, διαθεσιμότητα και επιχειρησιακή ετοιμότητα περιγραφόμενων ανθρώπινων και υλικών πόρων, κλπ).

Παράμετροι σχεδιασμού είναι

- μεγέθη που χαρακτηρίζουν την ένταση και την έκταση των συνεπειών της καταστροφής στον πληθυσμό, το φυσικό και το ανθρωπογενές περιβάλλον [όπως συνολικός αριθμός ατόμων που εκτίθενται στον κίνδυνο, αριθμός ατόμων ειδικών ομάδων πληθυσμού, αριθμός τραυματιών, αριθμός θανόντων, έκταση θαλάσσιας ρύπανσης, αριθμός κτιρίων που έχουν καταρρεύσει, αριθμός χιλιομέτρων οδών στις οποίες πρέπει να διασφαλισθεί/αποκατασταθεί η κυκλοφορία, κλπ] και

- μεγέθη που χαρακτηρίζουν την δυναμικότητα του ανθρώπινου δυναμικού [όπως αριθμός ειδικών ομάδων επέμβασης (για έρευνα και διάσωση ατόμων, για απολύμανση κοινού, κλπ)] και του ειδικού εξοπλισμού του Φορέα Σχεδίασης και των διαφόρων υποδομών [νοσοκομείων (π.χ. αριθμός μονάδων εντατικής θεραπείας, κλπ), χώρων συγκέντρωσης πληθυσμού, κλπ.] που είναι απαραίτητες για την υλοποίηση συγκεκριμένων δράσεων.

Νοείται ότι οι παράμετροι σχεδιασμού είναι δυνατόν να διαφέρουν ανάλογα με το επίπεδο σχεδιασμού (εθνικό, περιφερειακό, νομαρχιακό, τοπικό) και ανάλογα με το σενάριο (χειρίστο ή πιθανό) το οποίο έχει χρησιμοποιηθεί για την περιγραφή της κατάστασης.

Στο παρόν τμήμα αναφέρονται διαδοχικά η κατάσταση, οι παραδοχές, οι προϋποθέσεις και οι παράμετροι σχεδιασμού όσο το δυνατόν πιο ολοκληρωμένα και εξειδικευμένα για την συγκεκριμένη καταστροφή σε σχέση με τον Φορέα Σχεδίασης.

4. Ιδέα Επιχειρήσεων

Ιδέα επιχειρήσεων είναι οι βασικές αρχές και το συνολικό σκεπτικό με βάση το οποίο ο Φορέας Σχεδίασης εξασφαλίζει, αναπτύσσει, διοικεί, ελέγχει και συντονίζει χρονικά και ιεραρχικά πόρους για να επιτύχει τους αντικειμενικούς του στόχους και να εκπληρώσει τον σκοπό του.

Είναι δηλαδή η συνολική προσέγγιση του Φορέα Σχεδίασης (η χρονική αλληλουχία και το εύρος των δράσεων) για την αντιμετώπιση της κατάστασης ετοιμότητας πολιτικής προστασίας ή/και της κατάστασης έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας δηλαδή τι και γιατί θα λάβει χώρα, πότε, που και κάτω από την διοίκηση ποίου.

Στα ακόλουθα τμήματα, κατ' αρχήν γίνεται συνοπτική και ακριβής περιγραφή των βασικών αρχών που διέπουν την διαχείριση της κατάστασης ετοιμότητας πολιτικής προστασίας ή/και της κατάστασης έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας από τον Φορέα Σχεδίασης. Ακολούθως, αναλύονται τα στάδια επιχειρήσεων, τα κριτήρια και τα επίπεδα κλιμάκωσης επιχειρήσεων, αναφέρονται οι αρμοδιότητες και περιγράφονται οι δράσεις που θα υλοποιήσει στα διάφορα στάδια επιχειρήσεων ο Φορέας Σχεδίασης, η κατανομή των δράσεων μεταξύ των εμπλεκόμενων υπηρεσιών του καθώς και η συνεργασία του με άλλους Δημόσιους Φορείς, Ιδιωτικούς Φορείς και εθελοντικές οργανώσεις στα πλαίσια του παρόντος σχεδίου. Επίσης δίνονται συντονιστικές οδηγίες για την εύρυθμη ταυτόχρονη ή επακόλουθη εφαρμογή άλλων σχεδίων που συντάσσονται στα πλαίσια της ΥΑ 1299/2003 ή μη.

4.1. Βασικές Αρχές

Στο παρόν τμήμα αναφέρονται οι βασικές αρχές που καθοδηγούν την δράση του Φορέα Σχεδίασης για την διαχείριση της κατάστασης ετοιμότητας πολιτικής προστασίας ή/και της κατάστασης έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας. Αναφέρονται, εάν υπάρχουν, συγκεκριμένα κείμενα (π.χ. δόγμα εμπλοκής του Φορέα σε καταστάσεις εκτάκτων αναγκών) στα οποία καθορίζονται οι παραπάνω βασικές αρχές.

Παραδείγματα βασικής αρχής αποτελούν φράσεις όπως: «ο Φορέας Σχεδίασης εκπληρώνει τις δράσεις που εμπíπτουν στις αρμοδιότητες του χρησιμοποιώντας αποκλειστικά ίδιους πόρους», «ο Φορέας Σχεδίασης εκπληρώνει τις δράσεις που εμπíπτουν στις αρμοδιότητες του χρησιμοποιώντας αποκλειστικά πόρους Ιδιωτικών Φορέων», «ο Φορέας Σχεδίασης ενεργοποιείται από μόνος του», «ο Φορέας Σχεδίασης ενεργοποιείται μόνο αφού ειδοποιηθεί από άλλους Φορείς» κλπ. Το τμήμα αυτό είναι πιθανόν να καταστεί ιδιαίτερα χρήσιμο στην εξεύρεση λύσεων εάν και όταν κατά την εφαρμογή του σχεδίου διαπιστωθούν κάποιες αδυναμίες ή ελλείψεις.

4.2. Στάδια επιχειρήσεων

Από την σχεδιαστική σκοπιά, οι καταστροφές βασικώς *διαχωρίζονται* σε αυτές για τις οποίες υφίσταται κάποιας μορφής δυνατότητα έγκαιρης προειδοποίησης και σε αυτές για τις οποίες κάτι τέτοιο είναι, επί του παρόντος τουλάχιστον, ανέφικτο.

Τα *στάδια επιχειρήσεων* δηλαδή οι *Φάσεις εξέλιξης του κάθε κινδύνου/καταστροφικού φαινομένου* [στα διάφορα σενάρια (χειρίστα ή πιθανά)] ορίζονται με βάση επιστημονικά και επιχειρησιακά δεδομένα και παραμέτρους και είναι δυνατόν να διαφοροποιούνται ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κάθε καταστροφής.

Για ορισμένες από τις καταστροφές που εμπíπτουν στην πρώτη κατηγορία είναι δυνατόν να έχει αποφασιστεί από διεθνείς οργανισμούς σαφής κατηγοριοποίηση των φάσεων εξέλιξης, η οποία πρέπει να ακολουθηθεί κατά τον σχεδιασμό [π.χ. για επιδημίες αυτό γίνεται από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, Π.Ο.Υ. (World Health Organization, WHO)]. Σε αυτήν την περίπτωση, η εν λόγω κατηγοριοποίηση πρέπει να ακολουθείται από όλους τους εμπλεκόμενους Φορείς.

Η χρονική εξέλιξη και των δύο κατηγοριών καταστροφικών φαινομένων μπορεί να ενταχθεί γενικά στις τέσσερις φάσεις του συστήματος κινητοποίησης πολιτικής προστασίας που ορίζονται στο ΓΣΠΠ [ΥΑ 1299/2003, σελ. 5819]. Για διευκρινιστικούς λόγους σημειώνονται τα ακόλουθα:

Φάση I^η Συνήθης ετοιμότητα

Κατά την φάση αυτή υλοποιούνται μέτρα και ενέργειες του Φορέα Σχεδίασης, που συμβάλλουν στην προετοιμασία του για τις επόμενες φάσεις ενεργειών, που εξασφαλίζουν δηλαδή την κινητοποίηση για την υλοποίηση των δράσεων ανάλογα με την εμπλοκή του Φορέα Σχεδίασης στα στάδια επιχειρήσεων.

Γίνονται προπαρασκευαστικές δράσεις/ενέργειες που εξασφαλίζουν τις συνθήκες για την εφαρμογή των εγκεκριμένων σχεδίων και την επιχειρησιακή ετοιμότητα του μηχανισμού αντιμετώπισης (όπως συντήρηση, προμήθεια υλικών, κλπ).

Συγκεκριμένα, στο στρατηγικό επίπεδο λαμβάνονται αποφάσεις

α) για την εξασφάλιση των οικονομικών πόρων που θα διατεθούν για την πιθανή μίσθωση μηχανημάτων, πρόσληψη εποχιακού προσωπικού, προμήθεια υλικών (π.χ. άλατος στην περίπτωση σχεδιασμού για χιονοπτώσεις), κλπ, και

β) για την δρομολόγηση της ανάπτυξης των διαθέσιμων πόρων με βάση τα συμπεράσματα της

ανάλυσης κινδύνου.

Σε όλα τα επίπεδα ελέγχεται η λειτουργία του συστήματος επικοινωνίας και ροής πληροφοριών για την συνεννόηση μεταξύ των εμπλεκομένων και την λήψη αποφάσεων. Αξιολογούνται όλα τα διαθέσιμα στοιχεία και πληροφορίες που συλλέγονται από τα συστήματα επιτήρησης, πρόβλεψης και έγκαιρης προειδοποίησης για τον σχηματισμό βάσιμης εκτίμησης της κατάστασης.

Γίνεται έλεγχος του αριθμού και της κατάστασης των μέσων πολιτικής προστασίας.

Διευκρινίζεται ότι ενώ χρονικά είναι δυνατόν κατά την διάρκεια της φάσης 1 να λαμβάνουν χώρα δράσεις που ανήκουν στην πρόληψη και τον σχεδιασμό, για τον σκοπό σύνταξης του σχεδίου οι δράσεις αυτές δεν ανήκουν στην φάση 1 και δεν πρέπει συμπεριλαμβάνονται σε αυτό.

Φάση 2^η Αυξημένη ετοιμότητα

Εάν από την συναξιολόγηση των πληροφοριών που γίνεται από τους θεσμοθετημένους φορείς (του εσωτερικού ή του εξωτερικού) δίδεται σχεδόν η βεβαιότητα, ότι επίκειται καταστροφικά φαινόμενα, πέραν των ενεργειών της φάσης 1, τα αρμόδια όργανα αποφασίζουν και υλοποιείται η απαραίτητη (με βάση την αναμενόμενη εξέλιξη του φαινομένου) κινητοποίηση και ανάπτυξη του μηχανισμού πολιτικής προστασίας σε όλα τα επίπεδα.

Συνέρχονται τα επιτελικά (εάν κριθεί απαραίτητο) και τα επιχειρησιακά όργανα (υποχρεωτικά) και διατελούν σε πλήρη ετοιμότητα, για την εκτέλεση της αποστολής τους, και λαμβάνουν, όπου αυτό κρίνεται σκόπιμο, και επιπλέον **προληπτικά** μέτρα. Μέτρα δηλαδή που συνδέονται με την εμφάνιση ή/και την αντιμετώπιση του φαινομένου και αποσκοπούν στην μείωση της πιθανότητας εμφάνισης του φαινομένου που θα προκαλέσει την καταστροφή ή/και στην μείωση των συνεπειών από αυτήν (π.χ. αύξηση της επιτήρησης των δασών με στόχο την έγκαιρη αναγγελία και την άμεση επέμβαση).

Φάση 3^η Αντιμετώπιση (άμεση κινητοποίηση - επέμβαση)

Στην φάση αυτή γίνεται ανάπτυξη των απαραίτητων πόρων του συστήματος πολιτικής προστασίας για τον έλεγχο και την καταστολή (εάν είναι δυνατόν) του καταστροφικού φαινομένου και κυρίως την αντιμετώπιση και τον μετριασμό των άμεσων συνεπειών του.

Υλοποιούνται συγκεκριμένες δράσεις από τους Φορείς που εντέλλονται με βάση το σχέδιο. Τα αρμόδια πρόσωπα και όργανα στα διάφορα ιεραρχικά επίπεδα συλλέγουν στοιχεία, αξιολογούν την κατάσταση, εισηγούνται και αποφασίζουν την υλοποίηση συγκεκριμένων μέτρων. Η εκτίμηση των απαραίτητων πόρων γίνεται από τα αρμόδια όργανα με βάση την αναμενόμενη εξέλιξη του φαινομένου και τις ανάγκες του πληθυσμού. Οι δυνάμεις του τακτικού επιπέδου υλοποιούν τα παραπάνω μέτρα.

Όπου κρίνεται σκόπιμο, ενημερώνονται οι πολίτες για την λήψη μέτρων αυτοπροστασίας, την συνδρομή και την διευκόλυνση του έργου των δυνάμεων του Φορέα Σχεδίασης.

Το σύστημα επικοινωνιών, ευρίσκεται σε πλήρη λειτουργία και οι υπηρεσίες διοικητικής μέριμνας είναι σε ετοιμότητα για την στήριξη του επιχειρησιακού έργου και την δρομολόγηση της επίλυσης των άμεσων προβλημάτων των πληγέντων.

Φάση 4^η Βραχεία αποκατάσταση (αποκατάσταση - αρωγή)

Γίνεται η πρώτη εκτίμηση των ζημιών, εκτίμηση της καταστάσεως και παρέχεται άμεση αρωγή στους πληγέντες (εξασφάλιση τροφής, στέγης, κλπ). Υλοποιούνται δράσεις για την σταδιακή αποκατάσταση της καθημερινής λειτουργίας στην πληγείσα περιοχή (π.χ. άρση καταπτώσεων για την αποκατάσταση της κυκλοφορίας, εξασφάλιση ηλεκτροδότησης και παροχής ύδατος, κλπ).

Δράσεις που αφορούν στην οριστική αποκατάσταση των υποδομών που έχουν καταστραφεί δεν εμπίπτουν στο αντικείμενο του σχεδίου. Σημειώνεται όμως ότι οι δράσεις που πραγματοποιούνται κατά την φάση 4 είναι δυνατόν να επηρεάσουν (θετικά ή αρνητικά) την υλοποίηση των μακροχρόνιων προγραμμάτων αποκατάστασης και για αυτόν το λόγο πρέπει να δίνεται η δέουσα προσοχή.

Στο παρόν τμήμα ορίζονται και περιγράφονται οι Φάσεις εξέλιξης του καταστροφικού φαινομένου, αντιστοιχίζονται στις τέσσερις φάσεις του συστήματος κινητοποίησης πολιτικής προστασίας (όπως ορίζονται και περιγράφονται στο ΓΣΠΠ) και αναφέρεται σε ποιες από αυτές υπάρχει εμπλοκή του Φορέα Σχεδίασης με την αναφορά συνοπτικά των λειτουργιών (βλέπε Μέρος ΙΙΙ) που θα ενεργοποιήσει ο Φορέας Σχεδίασης, για την διαχείριση της κατάστασης ετοιμότητας πολιτικής προστασίας ή/και της κατάστασης έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας. Τα παραπάνω αναλύονται διεξοδικότερα στα τμήματα ΙΙ.4.4 -ΙΙ.4.6.

4.3. Κλιμάκωση επιχειρήσεων

Η στοιχειοθέτηση της κλιμάκωσης των επιχειρήσεων προϋποθέτει τον καθορισμό των κρισίμων παραμέτρων για την υλοποίηση των διαφόρων δράσεων σε όλες τις φάσεις εξέλιξης του καταστροφικού φαινομένου και ακολούθως την χρησιμοποίησή τους για την διατύπωση σχετικών κριτηρίων στα οποία στηρίζεται η κλιμάκωση.

Σύμφωνα με τον Ν.3013/2002 η συνολική κλιμάκωση των καταστροφών στηρίζεται σε δύο παραμέτρους την έκταση και την ένταση της καταστροφής. Ουσιαστικά η κλιμάκωση ανάγεται στην σχέση μεταξύ των απαιτούμενων και των διαθέσιμων πόρων για την αντιμετώπιση των συνεπειών της καταστροφής και συνεπάγεται και ένα αντίστοιχο επίπεδο συντονισμού.

Η έκταση αναφέρεται στον χώρο στον οποίο εκδηλώνονται οι συνέπειες του καταστροφικού φαινομένου και βασίζεται στην διοικητική διάρθρωση της χώρας σε περιφέρειες και ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού. Σημειώνεται ότι στον καθορισμό της έκτασης μίας καταστροφής πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπ' όψιν ειδικότερες νομοθεσίες οι οποίες ρυθμίζουν αρμοδιότητες Φορέων σχετικά με υποδομές (π.χ. οδικό δίκτυο, κλπ), γεωμορφολογικά στοιχεία (π.χ. ποταμοί, κλπ), κλπ. Η ένταση της καταστροφής καθορίζεται από το μέγεθος των απωλειών ή ζημιών που αφορούν στη ζωή, στην υγεία και στην περιουσία των πολιτών, στα αγαθά, στις παραγωγικές πηγές, στο περιβάλλον και στις υποδομές.

Οι κατηγορίες των καταστροφών, οι οποίες μπορούν να θεωρηθούν ως συνολικά επίπεδα

κλιμάκωσης, ορίζονται στο Ν.3013/2002 (αρθ. 2, παρ. 3) και είναι:

Γενική καταστροφή

Περιφερειακή καταστροφή μεγάλης έντασης

Περιφερειακή καταστροφή μικρής έντασης

Τοπική καταστροφή μεγάλης έντασης

Τοπική καταστροφή μικρής έντασης

Επίσης στον Ν. 3013/2002 (αρθ. 2, παρ. 4) ορίζεται η

Κατάσταση κινητοποίησης πολιτικής προστασίας η οποία διακρίνεται στην:

α. *Κατάσταση ετοιμότητας πολιτικής προστασίας*

β. *Κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας*

Σημειώνεται ότι η κλιμάκωση του κάθε Φορέα Σχεδίασης δεν πρέπει να συγγέται με την γενικότερη κλιμάκωση του συνόλου του μηχανισμού (η οποία ορίζεται στο Ν.3013/2002, αρθ. 2) και είναι δυνατόν να λαμβάνει χώρα σε διαφορετικές φάσεις του συστήματος κινητοποίησης πολιτικής προστασίας όπως προκύπτει από τον ρόλο και τις αρμοδιότητες του.

Σημειώνεται επίσης ότι η κλιμάκωση δεν αναφέρεται απλώς στην ανάπτυξη περισσότερων πόρων για την υλοποίηση των ιδίων δράσεων αλλά και στην ανάπτυξη πόρων για την υλοποίηση νέων δράσεων που δεν περιλαμβάνονται στα προηγούμενα επίπεδα.

Η σχέση των συνολικών επιπέδων κλιμάκωσης με τα επίπεδα κλιμάκωσης του Φορέα Σχεδίασης πρέπει να εξειδικεύεται στα εκάστοτε σχέδια (Υπουργείων, Περιφερειών, Ν.Α.). Γενικά, η κλιμάκωση των εμπλεκόμενων Φορέων σχεδίασης κατευθύνει τον καθορισμό της συνολικής κλιμάκωσης η οποία αποτελεί αρμοδιότητα του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας (για όλες τις κατηγορίες καταστροφών πλην της γενικής καταστροφής) ή του Υπουργού Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης (για την γενική καταστροφή). Ιδιαίτερη σημασία έχει η αποφυγή της αναντιστοιχίας στον ορισμό των επιπέδων κλιμάκωσης των Φορέων Σχεδίασης που εμπλέκονται στο ίδιο στάδιο επιχειρήσεων (βλ. τμήμα Π.4.2).

Στα ακόλουθα τμήματα ορίζονται και περιγράφονται από τον Φορέα Σχεδίασης τα κριτήρια και τα επίπεδα κλιμάκωσης **όσον αφορά στην κινητοποίηση και την ανάπτυξη των δικών του πόρων**. Τα ακόλουθα τμήματα στοχεύουν στο να έχει γίνει η απαραίτητη προεργασία ώστε να είναι δυνατός, με βάση προκαθορισμένα κριτήρια, ο χαρακτηρισμός μίας επαπειλούμενης ή συντελεσθείσας καταστροφής στις οριζόμενες στον Ν.3013/2002 καταστάσεις κινητοποίησης πολιτικής προστασίας ή/και κατηγορίες καταστροφών.

4.3.1. Κριτήρια κλιμάκωσης

Στο παρόν τμήμα αναφέρονται

- οι κρίσιμες παράμετροι για την υλοποίηση των δράσεων ετοιμότητας, αντιμετώπισης και αποκατάστασης των συνεπειών της καταστροφής για τις οποίες είναι θεσμικά αρμόδιος ο

Φορέας Σχεδίασης και

- τα αντίστοιχα κριτήρια κλιμάκωσης.

Οι κρίσιμες παράμετροι είναι γενικά δύο κατηγοριών:

- Αυτές που αφορούν επαπειλούμενη (ή εν δυνάμει) καταστροφή και επομένως στηρίζονται στην πρόβλεψη από συστήματα επιτήρησης ή έγκαιρης προειδοποίησης (του εσωτερικού ή/και του εξωτερικού) ή θεσμοθετημένες επιστημονικές επιτροπές (του εσωτερικού ή/και του εξωτερικού). Οι Φορείς που είναι αρμόδιοι για τα παραπάνω χρησιμοποιούν τα επίπεδα κινδύνου από τα συστήματα επιτήρησης ή έγκαιρης προειδοποίησης για τον καθορισμό επιπέδων προβλεπόμενης βραχυπρόθεσμης επικινδυνότητας και των αντίστοιχων επιπέδων κλιμάκωσης της κατάστασης ετοιμότητας πολιτικής προστασίας [όπως ο χάρτης πρόβλεψης κινδύνου δασικών πυρκαγιών (ΓΓΠΠ), το δελτίο πρόγνωσης καιρού και εκδήλωσης επικινδύνων καιρικών φαινομένων (ΕΜΥ), κλπ] σε συνδυασμό με τα οριζόμενα στο ΓΣΠΠ.
- Αυτές που αφορούν συντελεσθείσα καταστροφή και προσδιορίζονται από τις ανάγκες για την υλοποίηση δράσεων αντιμετώπισης και αποκατάστασης των συνεπειών της καταστροφής. Συνήθως είναι παράμετροι σχεδιασμού δηλαδή μεγέθη που χαρακτηρίζουν την δυναμικότητα υποδομών και του προσωπικού που είναι απαραίτητο για την υλοποίηση συγκεκριμένων δράσεων ή μεγέθη που χαρακτηρίζουν τις συνέπειες της καταστροφής. Οι παράμετροι αυτές χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό των επιπέδων κλιμάκωσης της κατάστασης έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας.

Οι κρίσιμες παράμετροι αποτελούν τη βάση για τη διατύπωση κριτηρίων για την κλιμάκωση. Γενικά είναι κοινές σε πολλές καταστροφές, αν και δύνανται να διαφέρουν μεταξύ ευρύτερων κατηγοριών καταστροφών (π.χ. μεταξύ φυσικών, τεχνολογικών ή λοιπών καταστροφών) ανάλογα με τις συνέπειες τους. Τα κριτήρια πρέπει να συγκεκριμενοποιούνται ανά καταστροφή και να χρησιμοποιούνται για τον χαρακτηρισμό της κάθε καταστροφής σε μία από τις πέντε κατηγορίες καταστροφών που ορίζονται στο αρθ.2 του Ν.3013/2002.

Τα κριτήρια πρέπει να διατυπώνονται έτσι ώστε με βάση αυτά να ορίζεται το επίπεδο κλιμάκωσης από το οποίο και πάνω απαιτείται συνδρομή σε προσωπικό και μέσα που αυξάνουν τις επιχειρησιακές δυνατότητες του Φορέα που έχει την κύρια ευθύνη από άλλους Φορείς του Δημοσίου ή του Ιδιωτικού Τομέα. Τα κριτήρια είναι δύο κατηγοριών ποιοτικά ή ποσοτικά.

4.3.2. Επίπεδα κλιμάκωσης

Στο παρόν τμήμα παρατίθενται δύο πίνακες που αναφέρονται αντίστοιχα

- στα επίπεδα κλιμάκωσης της κατάστασης ετοιμότητας πολιτικής προστασίας και
- στα επίπεδα κλιμάκωσης της κατάστασης έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας.

Η προτεινόμενη μορφή των πινάκων είναι:

Πίνακας 2

Επίπεδο κλιμάκωσης Ετοιμότητας	Περιγραφή δράσεων Επιπέδου κλιμάκωσης ετοιμότητας	Εμπλεκόμενες υπηρεσίες Φορέα Σχεδίασης για την υλοποίηση των δράσεων	Συντονισμός από (υπηρεσία/όργανο/ πρόσωπο του Φορέα Σχεδίασης)

Οι πίνακες δημιουργούνται με βάση τα κριτήρια που παρατέθηκαν στο προηγούμενο τμήμα και την ανάλυση της δυνατότητας ανάληψης δράσεων από τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες στα διάφορα διοικητικά επίπεδα του Φορέα Σχεδίασης.

Σημειώνεται ότι τα επίπεδα κλιμάκωσης της κατάστασης ετοιμότητας πολιτικής προστασίας ορίζονται μόνο από τους Φορείς που είναι θεσμικά αρμόδιοι για αυτό. Οι Φορείς αυτοί είναι συνήθως κεντρικές και εξειδικευμένες υπηρεσίες (βλέπε τμήμα Π.4.3.1). Οι υπόλοιποι Φορείς οφείλουν να τα αποδέχονται και να προβαίνουν στην κατάταξη των δράσεων, για τις οποίες είναι αρμόδιοι., στα οριζόμενα επίπεδα.

Πίνακας 3

Επίπεδο κλιμάκωσης έκτακτης ανάγκης	Περιγραφή δράσεων Επιπέδου κλιμάκωσης έκτακτης ανάγκης	Εμπλεκόμενες υπηρεσίες Φορέα Σχεδίασης για την υλοποίηση των δράσεων	Συντονισμός από (υπηρεσία / όργανο / πρόσωπο του Φορέα Σχεδίασης)

Όσον αφορά στην εφαρμογή των παραπάνω σημειώνονται τα ακόλουθα. Με βάση την αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης (επιπτώσεις στο κοινό, πρώτη εκτίμηση της πληγείσας έκτασης, εκτίμηση ζημιών, κλπ), την πρόβλεψη για την αναμενόμενη εξέλιξη της σε συνδυασμό με τους διαθέσιμους πόρους, τα υπεύθυνα όργανα (βλέπε τμήμα ΙΙΙ.2) προβαίνουν σε:

- εκτίμηση της απαραίτητης κλιμάκωσης για την αντιμετώπιση του καταστροφικού φαινομένου,
- χαρακτηρισμό της καταστροφής,
- επιλογή του επιπέδου διοίκησης, ελέγχου και συντονισμού,
- προσφυγή σε διεθνή βοήθεια (λόγω εξάντλησης πόρων ή έλλειψης εξειδικευμένων δυνατοτήτων), εάν απαιτηθεί.

Επισημαίνεται ότι,

- στον καθορισμό του επιπέδου κλιμάκωσης πρέπει πάντα να λαμβάνεται υπ' όψιν τι δύναται να κινδυνεύσει και όχι μόνον ότι έχει ήδη πληγεί
- η κλιμάκωση πρέπει να γίνεται με βάση τις πραγματικές διαστάσεις της κατάστασης ούτως

ώστε να ελαχιστοποιηθεί η πιθανότητα εσφαλμένης διάθεσης των μέσων. Η εσφαλμένη διάθεση των μέσων μπορεί να οδηγήσει σε αδυναμία αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης που θα εκδηλωθούν ταυτόχρονα σε άλλες περιοχές.

- η αύξηση των μέσων δεν συνεπάγεται απαραίτητως και την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση της κατάστασης καθόσον, δύναται να έχει αρνητική επίπτωση στα επίπεδα ασφαλείας στο τακτικό επίπεδο, να προκαλέσει σύγχυση και να οδηγήσει στην εμφάνιση προβλημάτων συντονισμού με τελικό αποτέλεσμα τις καθυστερήσεις στο χρόνο επέμβασης.

Τονίζεται ιδιαίτερα ότι πρέπει πάντοτε να λαμβάνεται εκ των προτέρων κάθε δυνατή πρόνοια [βλ. τμήματα III.1 (Επικοινωνίες και Διαχείριση Πληροφορίας) και III.2 (Διοίκηση, Έλεγχος και Συντονισμός Επιχειρήσεων)] ώστε **οι δράσεις του κάθε Φορέα να μην ακυρώνουν την υλοποίηση των δράσεων κλιμάκωσης των άλλων εμπλεκόμενων Φορέων.**

Επισημαίνεται ότι ο ορισμός επιπέδων κλιμάκωσης πρέπει να συνδέεται με τους απαραίτητους οικονομικούς πόρους που διασφαλίζουν την επιτυχή υλοποίηση τους.

4.4. Ρόλοι, Αρμοδιότητες & Δράσεις των επιχειρησιακά εμπλεκόμενων Γενικών Διευθύνσεων και των Διευθύνσεών τους (ΒΑΣ 1, ΒΑΣ 5)

Στο παρόν τμήμα (σε συνέχεια των ορισθέντων στο τμήμα II.4.2) αναφέρονται, με σαφήνεια και συνοπτικά, αποκλειστικά και μόνο οι επιχειρησιακά εμπλεκόμενες μονάδες (Δ/νσεις, Κέντρα Επιχειρήσεων, ειδικές ομάδες, κλπ) του Φορέα Σχεδίασης, οι αντίστοιχες αρμοδιότητες τους, οι δράσεις που αυτές είναι υπεύθυνες να υλοποιήσουν στην κάθε φάση εξέλιξης του καταστροφικού φαινομένου και η λειτουργία στην οποία η κάθε μία δράση εντάσσεται. Είναι απαραίτητη η, σαφής και με επιγραμματικό τρόπο, αναφορά (ΦΕΚ, άρθρο, παράγραφος, εδάφιο) του θεσμικού πλαισίου (Ν, ΠΔ, ΚΥΑ, ΥΑ, κλπ) από το οποίο προκύπτουν οι αρμοδιότητες. Πρέπει επίσης να αναφέρονται οι συνθήκες κάτω από τις οποίες είναι δυνατόν να υπάρξουν διαφοροποιήσεις στα παραπάνω ορισθέντα.

Εάν υπάρχουν περισσότερες από μία εμπλεκόμενες μονάδες, πρέπει να ορίζεται ποια μονάδα έχει την ευθύνη για την υλοποίηση της κάθε δράσης (κύριος ρόλος: Κ), ποιες την υποστηρίζουν (υποστηρικτικός ρόλος: Υ) και με ποιον τρόπο. Για την διασφάλιση του συντονισμού μεταξύ των επιχειρησιακά εμπλεκόμενων μονάδων του Φορέα Σχεδίασης ορίζεται ο ρόλος των Γενικών Διευθυντών (ή των αντιστοίχων θέσεων στον εκάστοτε Φορέα Σχεδίασης) με βάση τις αρμοδιότητες και τις σχετικές εξουσιοδοτικές πράξεις που έχουν εκδοθεί από την Πολιτική Ηγεσία

Νοείται, ότι ο κάθε Γενικός Διευθυντής ενεργεί πάντοτε κατ' εξουσιοδότηση του Γενικού Γραμματέα στον οποίο υπάγεται και ο οποίος συμμετέχει στο ΚΣΟΠΠ (βλ. τμήμα III.2 και Ν.3013/2002 αρθ.5).

Για εποπτικούς λόγους η καταγραφή σε πίνακα των παραπάνω είναι ιδιαίτερα χρήσιμη. Σημειώνεται ότι συμπληρώνεται ένας πίνακας για κάθε επίπεδο διοίκησης (όπως αυτά ορίζονται στο τμήμα III.2).

Η προτεινόμενη μορφή του πίνακα είναι η ακόλουθη:

Πίνακας 4

Φάση συστήματος κινητοποίησης πολιτικής προστασίας	Φάση εξέλιξης καταστροφικού φαινομένου	Λειτουργία	Δράση	Αρμόδια Μονάδα	Ρόλος (Κ/Υ)

Φάση συστήματος κινητοποίησης πολιτικής προστασίας όπως ορίζονται στην ΥΑ 1299/2003 και διευκρινίσθηκαν παραπάνω στο τμήμα Π.4.2

Φάση εξέλιξης καταστροφικού φαινομένου όπως ορίσθηκαν στο τμήμα Π.4.2

Λειτουργία όπως ορίζονται στο Μέρος ΙΙΙ του σχεδίου

Ρόλος: Κ: κύριος, Υ: υποστηρικτικός

Για διευκόλυνση των αρμόδιων για την σύνταξη σχεδίων, στο Παράρτημα Α παρατίθεται συμπληρωμένος ο Πίνακας 4 για την ΓΠΠΠ όσον αφορά στο Γενικό Σχέδιο Αντιμετώπισης Τεχνολογικού Ατυχήματος Μεγάλης Έκτασης (ΣΑΤΑΜΕ).

Στο παρόν τμήμα **δεν** παρατίθενται διαδικαστικές λεπτομέρειες για την υλοποίηση των δράσεων. Αυτές πρέπει να αναφέρονται στα σχετικά τμήματα του Μέρους ΙΙΙ.

4.5. Συνέργεια - Συνεργασία με άλλους εμπλεκόμενους Δημόσιους Φορείς, Ιδιωτικούς Φορείς και Ιδιώτες (ΒΑΣ 2, ΒΑΣ 5)

Στο παρόν τμήμα (σε συνέχεια των ορισθέντων στο τμήμα Π.4.2) για κάθε φάση εξέλιξης του καταστροφικού φαινομένου και αντίστοιχη φάση κινητοποίησης του συστήματος πολιτικής προστασίας αναφέρονται, με σαφήνεια και συνοπτικά, οι δράσεις (και η λειτουργία στην οποία η κάθε μία εντάσσεται) που ο Φορέας Σχεδίασης δεν δύναται να φέρει εις πέρας χρησιμοποιώντας αποκλειστικά δικούς του πόρους αλλά είναι απαραίτητο να συνεργαστεί με άλλους Δημόσιους ή Ιδιωτικούς Φορείς.

Για κάθε μία από τις παραπάνω δράσεις αναφέρεται η μονάδα του Φορέα Σχεδίασης που είναι αρμόδια για την υλοποίηση της συνεργασίας. Εάν υπάρχουν περισσότερες από μία εμπλεκόμενες μονάδες, πρέπει να ορίζεται ποια μονάδα έχει την ευθύνη για την υλοποίηση της κάθε δράσης (κύριος ρόλος: Κ), ποιες την υποστηρίζουν (υποστηρικτικός ρόλος: Υ) και με ποιον τρόπο.

Είναι απαραίτητη η, με σαφήνεια και επιγραμματικό τρόπο, αναφορά (ΦΕΚ, άρθρο, παράγραφος, εδάφιο) του θεσμικού πλαισίου (Ν, ΠΔ, ΚΥΑ, ΥΑ, κλπ) από το οποίο προκύπτουν οι αρμοδιότητες τους.

Ιδιαίτερα για την συνεργασία με Ιδιωτικούς Φορείς πρέπει να αναφέρεται σαφώς η αρμόδια μονάδα (συνήθως Δ/νση) για τον καθορισμό των δράσεων και των διαδικασιών για την ανάθεση, των απαραίτητων για την υλοποίηση των δράσεων, έργων.

Για εποπτικούς λόγους η καταγραφή των παραπάνω σε πίνακα της μορφής του πίνακα 4 είναι ιδιαίτερα χρήσιμη.

Η υλοποίηση των έργων και δράσεων από την αρμόδια Δ/νση προϋποθέτει την σύμφωνη γνώμη και έγκριση του Γενικού Δ/ντη ή του Γενικού Γραμματέα, ο οποίος διασφαλίζει (εάν απαιτείται) με

βάση τις αρμοδιότητες και τις σχετικές εξουσιοδοτικές πράξεις που έχουν εκδοθεί και την, εκ των προτέρων, δυνατότητα καταβολής σχετικών δαπανών από τις οικονομικές υπηρεσίες του Φορέα Σχεδίασης ούτως ώστε το σχέδιο να είναι υλοποιήσιμο.

Τα παραπάνω βεβαίως δεν ισχύουν στην περίπτωση που έχουν εκδοθεί (βάσει του σχεδίου) εξουσιοδοτικές πράξεις του Γενικού Δ/ντη προς τις αρμόδιες Δ/νσεις.

Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η υπογραφή Μνημονίου συνεργασίας μεταξύ των εμπλεκόμενων. Το μνημόνιο παρατίθεται σε παράρτημα. Είναι αυτονόητο ότι οι εν λόγω συνεργασίες κινούνται εντός των πλαισίων των θεσμικών αρμοδιοτήτων των εμπλεκόμενων.

Επισημαίνεται ότι είναι σκόπιμη η διαφοροποίηση της μεθόδου επίτευξης ετοιμότητας για την υλοποίηση των δράσεων και των σχετικών έργων με βάση το επίπεδο κινδύνου που προκύπτει από την μελέτη ανάλυσης κινδύνου. Συγκεκριμένα σε περιόδους με υψηλό επίπεδο επικινδυνότητας είναι σκόπιμη η, εκ των προτέρων μέσω συμβολαίων, διασφάλιση πόρων (π.χ. εργολάβων επιφυλακής), ενώ σε περιόδους με χαμηλό επίπεδο επικινδυνότητας είναι δυνατόν η υλοποίηση των έργων να γίνεται σε ad hoc βάση.

Διαδικαστικές λεπτομέρειες σε θέματα σχετικά με την κοστολόγηση, την χρηματοδότηση, την δημιουργία μηχανισμού ετοιμότητας, επίβλεψης και συντονισμού δεν παρατίθενται στο παρόν τμήμα αλλά πρέπει να αναφέρονται στα σχετικά τμήματα του Μέρους III.

4.6. Ρόλοι, Αρμοδιότητες & Δράσεις εθελοντικών οργανώσεων συνεργαζόμενων με το Φορέα Σχεδίασης (ΒΑΣ 5, ΒΑΣ 23)

Στο παρόν τμήμα (σε συνέχεια των ορισθέντων στο τμήμα Π.4.2) για κάθε φάση εξέλιξης του καταστροφικού φαινομένου και αντίστοιχη φάση κινητοποίησης του συστήματος πολιτικής προστασίας αναφέρονται

- σαφώς και συνοπτικά οι δράσεις που δύνανται να αναλάβουν με ασφαλή τρόπο οι εθελοντικές οργανώσεις που υποστηρίζουν το Φορέα Σχεδίασης και η λειτουργία στην οποία η κάθε μία εντάσσεται.
- οι μονάδες (συνήθως Δ/νσεις) του Φορέα Σχεδίασης που είναι αρμόδιες για την γνώση των δυνατοτήτων, κινητοποίηση, εποπτεία της δράσης, κλπ των εθελοντικών οργανώσεων.

Είναι απαραίτητη η, με σαφήνεια και επιγραμματικό τρόπο, αναφορά (ΦΕΚ, άρθρο, παράγραφος, εδάφιο) του θεσμικού πλαισίου (Ν, ΠΔ, ΚΥΑ, ΥΑ, κλπ) από το οποίο προκύπτουν τα παραπάνω.

Είναι δυνατόν οι εμπλεκόμενες Δ/νσεις να είναι περισσότερες από μία, αλλά πρέπει να ορίζεται ποια Δ/νση έχει την ευθύνη για την υλοποίηση της δράσης, ποιες την υποστηρίζουν και με ποιον τρόπο. Για την διασφάλιση του συντονισμού μεταξύ των επιχειρησιακά εμπλεκόμενων μονάδων του Φορέα Σχεδίασης ορίζεται ο ρόλος των Γενικών Διευθυντών (ή των αντιστοίχων θέσεων στον εκάστοτε Φορέα Σχεδίασης) με βάση τις αρμοδιότητες και τις σχετικές εξουσιοδοτικές πράξεις που έχουν εκδοθεί από την Πολιτική Ηγεσία.

Για εποπτικούς λόγους η καταγραφή των παραπάνω σε πίνακα της μορφής του πίνακα 4 είναι

ιδιαίτερα χρήσιμη.

Επισημαίνεται ότι κατά την εφαρμογή του σχεδίου δεν είναι απαραίτητο να αναληφθούν όλες οι αναφερόμενες δράσεις.

Σε ειδικό παράρτημα πρέπει να καταγράφονται οι εθελοντικές οργανώσεις, οι αντίστοιχες δράσεις που αυτές δύνανται να υλοποιήσουν και τα αρμόδια όργανα που έχουν λάβει τις σχετικές αποφάσεις (οι τελευταίες παρατίθενται στο εν λόγω παράρτημα). Αυτές οι πληροφορίες μπορεί να καταστούν ιδιαίτερος χρήσιμες σε καταστάσεις που θα απαιτηθεί η ad hoc ανάθεση υλοποίησης δράσεων που δεν απαιτούν ειδική εκπαίδευση και εξοπλισμό.

4.7. Συντονιστικές οδηγίες για την ταυτόχρονη ή επακόλουθη εφαρμογή άλλων σχεδίων

Η ταυτόχρονη ή σειριακή εφαρμογή σχεδίων άλλων Δημόσιων ή Ιδιωτικών Φορέων (που συντάσσονται είτε ως εφαρμογή της ΥΑ 1299/2003 είτε ως εφαρμογή άλλου θεσμικού πλαισίου) δημιουργεί, εν δυνάμει, συνθήκες παρουσίασης ιδιαίτερων προβλημάτων που σχετίζονται κυρίως με την μεταφορά πληροφορίας (βλέπε Τμήμα III.1) και την διοίκηση, έλεγχο και συντονισμό των επιχειρήσεων (βλέπε Τμήμα III.2). Βασικός σκοπός του παρόντος τμήματος του σχεδίου είναι η διασφάλιση του κατάλληλου πλαισίου και των συνθηκών που είναι απαραίτητες για την λειτουργική διασύνδεση των σχεδίων και την επιτυχή εφαρμογή τους.

Στο παρόν τμήμα

- αναφέρονται τα, εν ισχύ, σχέδια άλλων Δημόσιων ή Ιδιωτικών Φορέων τα οποία είναι πιθανόν να απαιτηθεί να εφαρμοστούν ταυτόχρονα ή σειριακά με το παρόν σχέδιο.
- για κάθε σχέδιο
 - αναφέρονται τα όργανα του Φορέα Σχεδίασης που είναι αρμόδια για την μεταφορά πληροφορίας και την μεταβίβαση διοίκησης ανάλογα με την εξέλιξη της κατάστασης
 - περιγράφονται συνοπτικά οι σχετικές διαδικασίες και
 - αναφέρονται οι αρμόδιες υπηρεσιακές μονάδες (Δ/νσεις, κλπ) για την σύνταξη των διαδικασιών

Οι παραπάνω διαδικασίες (οι οποίες παρατίθενται σε παράρτημα) πρέπει να καθορίζουν:

- Τον τρόπο και το περιεχόμενο της μεταφερόμενης πληροφορίας είτε κατά την ταυτόχρονη εφαρμογή των σχεδίων είτε κατά την φάση της μεταβίβασης της διοίκησης. Συγκεκριμένα η μεταφερόμενη πληροφορία πρέπει να περιέχει, κατ' ελάχιστον, τα ακόλουθα:
 - ιστορικό και περιγραφή της κατάστασης
 - στόχοι επιχειρήσεων
 - ιστορικό δράσεων που έχουν ολοκληρωθεί
 - δράσεις που ευρίσκονται εν εξελίξει
 - δράσεις που εκτιμάται ότι πρέπει να δρομολογηθούν
 - τυχόν προβλήματα που δεν αντιμετωπίστηκαν
 - τομείς στενής συνεργασίας και προσδοκώμενα από τους άλλους Φορείς

- Αρμόδιους για την υλοποίηση όλων των παραπάνω.
- Ποιο πρόσωπο ή όργανο του Φορέα Σχεδίασης παραδίδει (ή παραλαμβάνει) την διοίκηση σε ποιο πρόσωπο ή όργανο του άλλου Φορέα
- Προϋποθέσεις μεταβίβασης διοίκησης

Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δοθεί στην επισήμανση των δυσχερειών που δύναται να παρουσιαστούν σε περιπτώσεις ταυτόχρονης εφαρμογής σχεδίων και των οργάνων που είναι αρμόδια για την εισήγηση και την απόφαση για την διευθέτησή τους (βλέπε και τμήμα III.2).

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Οι δυνάμεις πολιτικής προστασίας πρέπει να υλοποιήσουν δέσμες δράσεων που αποσκοπούν στην επίτευξη συγκεκριμένων στόχων σχετικά με την ετοιμότητα, την αντιμετώπιση και την αποκατάσταση των συνεπειών ενός καταστροφικού φαινομένου. Μία δέσμη δράσεων που όλες αποσκοπούν στην επίτευξη ενός συγκεκριμένου ευρύτερου στόχου συνιστά μία λειτουργία.

Οι λειτουργίες κατατάσσονται σε δύο κατηγορίες:

- λειτουργίες που είναι κοινές για όλες τις καταστροφές και στις οποίες όλοι οι Φορείς έχουν κάποιας μορφής συμμετοχή όπως: Επικοινωνίες και Διαχείριση Πληροφοριών, Διοίκηση, Έλεγχος & Συντονισμός Επιχειρήσεων, Διαχείριση Ανθρώπινου Δυναμικού και Υλικών Πόρων και
- λειτουργίες στις οποίες εμπλέκονται μερικοί και μόνο Φορείς σύμφωνα με τις αρμοδιότητες τους όπως αυτές ορίζονται στο θεσμικό τους πλαίσιο. Αυτή η κατηγορία λειτουργιών χωρίζεται σε δύο υποκατηγορίες
 - ο σε αυτές τις λειτουργίες που αποτελούν κύρια και αποκλειστική αρμοδιότητα ενός Φορέα [όπως Έρευνα και Διάσωση σε αστικό περιβάλλον (αρμοδιότητα του Πυροσβεστικού Σώματος), προνοσοκομειακή περίθαλψη και διακομιδή (αρμοδιότητα του ΕΚΑΒ), τήρηση της τάξης (αρμοδιότητα της ΕΛΑΣ), κλπ] και
 - ο σε αυτές που είτε υπερβαίνουν [όπως η προστασία κοινού, κλπ] την αρμοδιότητα ενός και μόνο Φορέα και για την υλοποίησή τους απαιτείται η στενή συνεργασία ενός αριθμού Φορέων, είτε παραμένουν αρμοδιότητα ενός κύριου Φορέα ο οποίος όμως για την υλοποίηση του συνόλου των δράσεων που την συνιστούν χρειάζεται την υποστήριξη από άλλους Φορείς.

Σημειώνεται ότι λόγω του γεγονότος ότι ορισμένοι Φορείς Σχεδίασης (π.χ. ένα Υπουργείο) έχουν διατηρήσει καθ' ολοκληρίαν μερικές αρμοδιότητες και σαν αποτέλεσμα σε μερικές περιπτώσεις υλοποιούν δράσεις με προσωπικό και πόρους τους ακόμη και σε τακτικό επίπεδο, τα Ειδικά Σχέδια έχουν μικτό χαρακτήρα (δηλ. περιέχουν τμήματα στρατηγικού, επιχειρησιακού ακόμη και τακτικού περιεχομένου). Το γεγονός αυτό επηρεάζει κυρίως το παρόν μέρος του σχεδίου και επομένως πρέπει να καταβάλλεται ιδιαίτερη προσπάθεια για τις κατάλληλες διαφοροποιήσεις με σκοπό την αποφυγή συγχύσεων και παρανοήσεων.

Στα ακόλουθα τμήματα του σχεδίου καταγράφονται όλες οι λειτουργίες του συστήματος κινητοποίησης πολιτικής προστασίας που είναι απαραίτητες για την αντιμετώπιση της έκτακτης ανάγκης από οιαδήποτε καταστροφή. Τονίζεται ιδιαίτερα ότι ο κάθε Φορέας Σχεδίασης συμπληρώνει μόνο τα τμήματα του μέρους αυτού του σχεδίου που τον αφορούν σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας του και το είδος του καταστροφικού φαινομένου.

1. Επικοινωνίες και διαχείριση πληροφοριών (ΒΑΣ 6, ΒΑΣ 7, ΒΑΣ 8, ΣΟ 4)

Η λειτουργία των *επικοινωνιών και της διαχείρισης πληροφοριών* αναφέρεται στις μονάδες (Δ/νσεις, Κέντρα Επιχειρήσεων, κλπ), τα συστήματα και τις διαδικασίες που χρησιμοποιούνται από τον Φορέα Σχεδίασης για την συλλογή και την μεταφορά πληροφορίας [εντός (κάθετα) και εκτός (οριζόντια) του Φορέα Σχεδίασης] σε όλες τις φάσεις εξέλιξης του καταστροφικού φαινομένου (και τα σχετικά στάδια επιχειρήσεων).

Η λειτουργία συνίσταται στις ακόλουθες δέσμες δράσεων:

Παρακολούθηση κατάστασης - εκτίμηση - απόφαση

Αρχική ειδοποίηση - εκτίμηση - απόφαση

Κινητοποίηση

τις οποίες πραγματεύονται τα ακόλουθα αντίστοιχα τμήματα.

Σημειώνεται ότι η εν λόγω λειτουργία δεν αναφέρεται στο σύστημα που χρησιμοποιείται για την ενημέρωση του κοινού παρά αποκλειστικά και μόνο στις επικοινωνίες μεταξύ των εμπλεκόμενων Δημοσίων Φορέων, Ιδιωτικών Φορέων ή/και Εθελοντικών Οργανώσεων. Το θέμα της έγκαιρης προειδοποίησης του κοινού πραγματεύεται στην λειτουργία «Ενημέρωση, Προστασία κοινού και σχέσεις με τα Μ.Μ.Ε.» (Τμήμα III.4.3)

Επισημαίνεται η σημασία της κατανόησης από τον Φορέα Σχεδίασης των πληροφοριακών αναγκών και απαιτήσεων των άλλων Φορέων και της σχετικής διαμόρφωσης των χρησιμοποιούμενων εντύπων και πρωτοκόλλων επικοινωνίας.

Ο Φορέας Σχεδίασης ορίζει τον αποδεκτό κατά περίπτωση τρόπο ειδοποίησης (προφορικό ή/και γραπτό) σε συνεννόηση με τους αποδέκτες.

Σε περιπτώσεις που ο Φορέας Σχεδίασης δεν λειτουργεί σε 24ωρη βάση Κέντρο Επιχειρήσεων για την εξυπηρέτηση των επιχειρησιακών του αναγκών, τότε για την ευθύνη της λειτουργίας των επικοινωνιών προτάσσεται η οργανική μονάδα Πολιτικής Προστασίας που έχει συσταθεί σε εφαρμογή του Ν.3013/2002 (αρθ.15, παρ.4).

1.1. Συστήματα επιτήρησης, πρόβλεψης και έγκαιρης προειδοποίησης

Στο παρόν τμήμα

- αναφέρονται και περιγράφονται συνοπτικά τα πιστοποιημένα δίκτυα επιτήρησης, πρόβλεψης και έγκαιρης προειδοποίησης τα οποία έχουν εγκατασταθεί και λειτουργούν υπό τον άμεσο έλεγχο του Φορέα Σχεδίασης για τον συγκεκριμένο κίνδυνο.
- αναφέρεται ο σαφής ρόλος του κάθε δικτύου στα διάφορα στάδια των επιχειρήσεων. Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δίνεται στην συνεισφορά του κάθε δικτύου στην πρόβλεψη του καταστροφικού φαινομένου.
- για κάθε δίκτυο αναφέρονται συνοπτικά κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα: συγκεντρωνόμενη επιχειρησιακά χρήσιμη πληροφορία (μετρούμενα μεγέθη, κλπ), εξοπλισμός, σταθμοί

μέτρησης και γεωγραφική κάλυψη, συχνότητα αποστολής αναφορών, περιορισμοί, κλπ. Μέρος της παραπάνω πληροφορίας δύναται να παρατίθεται σε παράρτημα και υπό μορφή χαρτών.

- αναφέρεται η αρμόδια Δ/νση ή άλλη οργανική μονάδα η οποία είναι υπεύθυνη για την λειτουργία του δικτύου, την συγκέντρωση και την αξιολόγηση των στοιχείων καθώς και την εξαγωγή συμπερασμάτων και την εισήγηση προς τον αρμόδιο για την έκδοση αρχικής ειδοποίησης. Σημειώνεται ότι είναι πιθανόν οι παραπάνω δράσεις να υλοποιούνται από την ίδια Δ/νση. Λόγω της ιδιαίτερης σοβαρότητας της έκδοσης αρχικής ειδοποίησης ο αρμόδιος ορίζεται με εξουσιοδοτική πράξη.

Η χρήση στοιχείων από μη πιστοποιημένα δίκτυα απόκειται στην διακριτική ευχέρεια του Φορέα που έχει την ευθύνη για την έκδοση πρόβλεψης και έγκαιρης προειδοποίησης.

Σημειώνεται ότι διάφοροι Φορείς έχουν εγκαταστήσει και λειτουργούν δίκτυα για την επίτευξη των καθημερινών και κύριων στόχων τους. Τα δίκτυα αυτά δύναται να προσφέρουν πρόσθετη πληροφορία χρήσιμη για την ασφαλέστερη εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικών με την επιτήρηση, πρόβλεψη και έγκαιρη προειδοποίηση κάποιων κινδύνων/καταστροφικών φαινομένων. Οι Φορείς που λειτουργούν τέτοια δίκτυα πρέπει να καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για την διασφάλιση της συνεργασίας με τους Φορείς που δύνανται να αξιοποιήσουν την συγκεντρωνόμενη πληροφορία για επιχειρησιακούς λόγους (π.χ. με την σύναψη συμφωνίας για την εξασφάλιση άδειας πρόσβασης βλέπε παραπάνω Τμήμα II.4.5).

Για την εκτίμηση στοιχείων σχετικά με την πρόβλεψη και την έκδοση έγκαιρης προειδοποίησης είναι δυνατόν να είναι αρμόδιες ειδικές επιστημονικές επιτροπές (βλέπε και τα αναφερόμενα στο τμήμα II.4.3.1). Σε αυτήν την κατηγορία ανήκει π.χ. η «Μόνιμη Ειδική Επιστημονική Επιτροπή Εκτίμησης Σεισμικής Επικινδυνότητας & Αξιολόγησης Σεισμικού Κινδύνου», η οποία, γνωμοδοτεί σε περιπτώσεις ύπαρξης προσεισμικών πληροφοριών ή προγνώσεων ή σε περιπτώσεις σεισμικών εξάρσεων ή στην διάρκεια μετασεισμικών περιόδων⁴. **Σημειώνεται η ιδιαίτερη σημασία αυτού του είδους των επιτροπών σε σχέση με την υποστήριξη του συστήματος Διοίκησης, Ελέγχου και Συντονισμού Επιχειρήσεων (τμήμα III.2).**

1.2. Αρχική Ειδοποίηση

Αρχική ειδοποίηση νοείται η επίσημη ενημέρωση του Φορέα Σχεδίασης από Φορέα του εσωτερικού ή του εξωτερικού σχετικά με επικείμενη (ετοιμότητα) ή συντελεσθείσα (αντιμετώπιση) καταστροφή. Οι αρμόδιες Υπηρεσίες για την έκδοση αρχικής ειδοποίησης σχετικά με επικείμενη καταστροφή ορίζονται στο θεσμικό πλαίσιο. Οιαδήποτε επιπλέον πληροφορία που προέρχεται από, μη θεσμοθετημένους για τον σκοπό αυτό, Φορείς αποτελεί χρήσιμη πρόσθετη πληροφορία για τα αρμόδια όργανα των διαφόρων επιπέδων (βλ. Τμήμα III.2).

⁴ Υ.Α. ΔΙ6γ/132/6/211/Γ «Συγκρότηση και σύσταση Μόνιμων Επιστημονικών επιτροπών του ΟΑΣΠ» ΦΕΚ 464, τ. Β', 13.04.2006

Σημειώνεται ότι σε συντελεσθείσες καταστροφές η αρχική πληροφορία όσον αφορά στις συνέπειες της καταστροφής συνήθως συγκεντρώνεται από περιφερειακές και τοπικές υπηρεσίες. Αυτού του είδους η πληροφορία δεν συνιστά αρχική ειδοποίηση αλλά αρχική εκτίμηση των συνεπειών της καταστροφής.

Στο παρόν τμήμα αναφέρεται με σαφήνεια και επιγραμματικά:

- το σημείο επαφής, η μονάδα (Δ/νση, Κέντρο επιχειρήσεων, κλπ) του Φορέα Σχεδίασης δηλαδή, η οποία είναι αρμόδια για να δεχθεί ή να αποστείλει την αρχική ειδοποίηση (από το εσωτερικό ή και το εξωτερικό) και
- οι υπηρεσίες (του Φορέα Σχεδίασης, άλλων Υπουργείων ή της τοπικής αυτοδιοίκησης) από τις οποίες ο Φορέας Σχεδίασης αναμένει να ενημερωθεί. Ιδιαίτερη σημασία πρέπει να δοθεί στην αναφορά των δικτύων της Ε.Ε. ή άλλων διεθνών οργανισμών (π.χ. του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας [Π.Ο.Υ.], κλπ) για τα οποία έχει οριστεί ως σημείο επαφής υπηρεσία του Φορέα Σχεδίασης.

Στην περίπτωση που ο Φορέας Σχεδίασης είναι αρμόδιος για την αποστολή αρχικής ειδοποίησης, το σχετικό έντυπο και οι οδηγίες για την συμπλήρωση του παρατίθεται σε παράρτημα. Για την λειτουργία της αρχικής ειδοποίησης συνήθως αρμόδιο είναι το 24ωρο Κέντρο Επιχειρήσεων του Φορέα Σχεδίασης. Στην περίπτωση που ο Φορέας Σχεδίασης δεν λειτουργεί 24ωρο κέντρο επιχειρήσεων πρέπει να εξασφαλίζεται ότι η αρμόδια για την αρχική ειδοποίηση Δ/νση ευρίσκεται είτε σε 24ωρη λειτουργία είτε σε 24ωρη επιφυλακή.

Διευκρινίζεται ότι η αποστολή/λήψη αρχικής ειδοποίησης δεν συνεπάγεται αναγκαστικά ότι θα ληφθεί απόφαση για κινητοποίηση, δύναται όμως, ανάλογα με την εκτίμηση που θα γίνει, να θέσει σε κατάσταση αυξημένης ετοιμότητας τον Φορέα Σχεδίασης (βλ. τμήμα III.1.3).

1.3. Κινητοποίηση

Η *Κινητοποίηση* υπηρεσιών αναφέρεται στη φάση της ετοιμότητας και στη φάση της αντιμετώπισης (βλέπε τμήμα II.4.3, Ν.3013/2002 αρθ. 2 παρ. 4). Είθισται για την κινητοποίηση στη φάση ετοιμότητας να απαιτείται η έγγραφη ενημέρωση, ενώ για την κινητοποίηση στη φάση αντιμετώπισης να αρκεί, αρχικά τουλάχιστον, η προφορική εντολή από τους εξουσιοδοτημένους, για την λήψη της απόφασης κινητοποίησης, αρμόδιους προϊσταμένους.

Στο παρόν τμήμα αναφέρεται με σαφήνεια και επιγραμματικά:

- η αρμόδια εξουσιοδοτημένη Δ/νση ή άλλη οργανική μονάδα του Φορέα Σχεδίασης που είναι υπεύθυνη για να κινητοποιήσει δημόσιες υπηρεσίες, ιδιωτικούς φορείς ή εθελοντικές οργανώσεις
- οι δημόσιες υπηρεσίες (του Φορέα Σχεδίασης, άλλων Υπουργείων, Περιφερειών ή Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης), οι ιδιωτικοί φορείς ή/και οι εθελοντικές οργανώσεις που ο Φορέας Σχεδίασης οφείλει να κινητοποιήσει για να επιτύχει τον σκοπό του και

- η παρεχόμενη, στους κινητοποιούμενους, πληροφορία (περιγραφή της κατάστασης, ανάγκες διάθεσης προσωπικού και μέσων, κλπ).

Είναι δυνατόν οι αρμόδιες υπηρεσίες του Φορέα Σχεδίασης για την αποστολή/λήψη αρχικής ειδοποίησης και την κινητοποίηση να ταυτίζονται.

Το σχετικό έντυπο κινητοποίησης και οι σχετικές οδηγίες για την συμπλήρωση του παρατίθενται σε παράρτημα.

Επισημαίνεται ότι είναι πιθανόν οι, προς κινητοποίηση, υπηρεσίες να διαφοροποιούνται ανάλογα με το επίπεδο κλιμάκωσης των επιχειρήσεων. Για αυτόν τον λόγο, είναι σκόπιμο, εάν είναι δυνατόν, ο Φορέας Σχεδίασης να εκτιμά το επίπεδο κλιμάκωσης επιχειρήσεων (βλ. Τμήμα Π.4.3) με βάση τα στοιχεία της αρχικής ειδοποίησης ή/και της εν συνεχεία αρχικής εκτίμησης των συνεπειών και να προβαίνει στη σχετική διαφοροποίηση των κινητοποιούμενων υπηρεσιών.

1.4. Μέσα και πρωτόκολλο επικοινωνίας

Στο παρόν τμήμα

- αναφέρονται τα κύρια συστήματα επικοινωνιών (π.χ. τηλέφωνο, τηλεομοιοτυπία, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, ασύρματος) που χρησιμοποιούνται από τον Φορέα Σχεδίασης σε όλες τις φάσεις διαχείρισης του καταστροφικού φαινομένου. Στην περίπτωση που υφίσταται διαφοροποίηση στο χρησιμοποιούμενο σύστημα για οιαδήποτε λόγο (π.χ. φάση κινητοποίησης, διαβάθμιση πληροφοριών, γεωγραφική κάλυψη, κλπ) αυτό αναφέρεται σαφώς
- αναφέρεται η αρμόδια Δ/ση για την υποστήριξη της λειτουργίας των συστημάτων επικοινωνιών καθώς επίσης και οι εναλλακτικές επιλογές σε περίπτωση αδυναμίας λειτουργίας τους (βλ. και Μέρος IV).

Στην περίπτωση που ο Φορέας Σχεδίασης θεωρεί απαραίτητη την χρήση γραπτού λόγου για την επικοινωνία, ορίζεται η αρμόδια Δ/ση για την αποστολή αναφορών, τα είδη αυτών και η συχνότητα με την οποία αυτές αποστέλλονται. Επισημαίνεται ότι οι Φορείς Σχεδίασης δύνανται να τροποποιούν τα υποδείγματα του ΓΣΠΠ (Προσθήκη 1 και προσθήκη 2 σελ. 5850-5852) ούτως ώστε να καλύπτουν πιο ολοκληρωμένα τις ειδικότερες ανάγκες μεταφοράς πληροφορίας που εξυπηρετούν καλύτερα τον εκάστοτε επιχειρησιακό στόχο. Τα πρότυπα έντυπα αναφορών που χρησιμοποιούνται καθώς και οι οδηγίες συμπλήρωσής τους παρατίθενται σε παράρτημα.

Σημειώνεται ότι η χρήση συστημάτων καταγραφής των επικοινωνιών και διαχείρισης πληροφορίας είναι ιδιαίτερα χρήσιμη για την συνολική αποτίμηση της λειτουργίας του συστήματος.

1.5. Διάγραμμα ροής πληροφοριών

Στο παρόν τμήμα παρατίθεται διάγραμμα που παρουσιάζει συγκεντρωτικά την ροή των πληροφοριών σε όλα τα στάδια επιχειρήσεων με σαφή αναφορά των εμπλεκόμενων υπηρεσιών και

του τύπου της μεταξύ τους επικοινωνίας (π.χ. δομημένη (ύπαρξη έντυπου) ή μη, τηλεφωνική ή/και μέσω τηλεομοιοτυπίας, κλπ).

Επισημαίνεται η ουσιαστική σημασία του διαγράμματος ως εποπτικού μέσου απαραίτητου για την γρήγορη κατανόηση της ροής πληροφοριών από όλους τους εμπλεκόμενους.

2. Διοίκηση, Έλεγχος & Συντονισμός Επιχειρήσεων (ΒΑΣ 7, ΒΑΣ 8, ΒΑΣ 9, ΒΑΣ 21, ΣΟ 4)

Η λειτουργία της *Διοίκησης, Ελέγχου και Συντονισμού* περιγράφει τα πρόσωπα και τα όργανα που λειτουργούν στα διάφορα ιεραρχικά επίπεδα καθώς και τα συστήματα και τις διαδικασίες που αυτά χρησιμοποιούν είτε για να λαμβάνουν αποφάσεις είτε για να αξιολογούν και να εισηγούνται τα απαραίτητα μέτρα για την αντιμετώπιση της κατάστασης σύμφωνα με τις θεσμικά οριζόμενες αρμοδιότητες τους.

2.1. Επίπεδα και όργανα

Στο παρόν τμήμα αναφέρονται

- τα αμιγούς σύνθεσης όργανα Διοίκησης, Ελέγχου & Συντονισμού Επιχειρήσεων του Φορέα Σχεδίασης και
- τα διυπηρεσιακά όργανα Διοίκησης, Ελέγχου & Συντονισμού Επιχειρήσεων για την σύσταση, συγκρότηση και την σύγκληση των οποίων είναι υπεύθυνος ο Φορέας Σχεδίασης

τα οποία λειτουργούν στα τρία, οριζόμενα στο ΓΣΠΠ [σελ. 5820 παρ. 8], επίπεδα (στρατηγικό - πολιτικό, επιχειρησιακό, τακτικό).

Για κάθε όργανο είναι απαραίτητη

- η, με σαφήνεια και επιγραμματικό τρόπο, αναφορά (ΦΕΚ, άρθρο, παράγραφος, εδάφιο) του θεσμικού πλαισίου (Ν, ΠΔ, ΚΥΑ, ΥΑ, κλπ) από το οποίο προβλέπεται η σύσταση του και
- η συνοπτική αναφορά της αποστολής, σύνθεσης, λειτουργίας και των αρμοδιοτήτων του.

Στην περίπτωση που ο Φορέας Σχεδίασης δεν είναι υπεύθυνος για την σύσταση, συγκρότηση και την σύγκληση κάποιου διυπηρεσιακού οργάνου και δεν είχε συστήσει ενδοϋπηρεσιακό όργανο, αναφέρει απλώς για κάθε όργανο στο οποίο συμμετέχει, τον εκπρόσωπο του, τις αρμοδιότητες του και τον αναπληρωτή του.

Για διευκρινιστικούς λόγους σχετικά με τα αναφερόμενα στο ΓΣΠΠ [σελ. 5820 παρ. 8], σημειώνονται τα ακόλουθα:

Επιτελικό (στρατηγικό - πολιτικό, strategic – political), το επίπεδο όπου λαμβάνονται πολιτικής φύσεως αποφάσεις.

Διευθύνσεως κρίσεων (επιχειρησιακό, operational), το επίπεδο απ' όπου διευθύνονται και συντονίζονται οι ενέργειες των μονάδων επιχειρήσεων (τακτικό επίπεδο) και διαβιβάζονται πληροφορίες ή/και εισηγήσεις στα επιτελικά όργανα για την λήψη αποφάσεων. Στο επίπεδο αυτό γίνονται οι απαραίτητες ενέργειες σχεδιασμού επιχειρήσεων για την υλοποίηση των αποφάσεων που έχουν ληφθεί στο επιτελικό επίπεδο. Σημειώνεται ότι, εάν έχει προβλεφθεί με θεσμικό τρόπο, από τα

όργανα του παρόντος επιπέδου γίνονται ενέργειες για την εξασφάλιση των πόρων που αιτείται το τακτικό επίπεδο. Είναι σύνηθες στο επίπεδο αυτό οι Φορείς να λειτουργούν Κέντρο Επιχειρήσεων ή Ομάδα Διαχείρισης Κρίσεων διυπηρεσιακής (δηλαδή αποτελούμενης από προσωπικό από διάφορα Υπουργεία) ή αμιγούς σύνθεσης (δηλαδή αποτελούμενης μόνο από προσωπικό υπηρεσιών ενός μόνο Φορέα).

Εκτελεστικό - Επιχειρησιακό (τακτικό, tactical) το οποίο έχει την ευθύνη της υλοποίησης των δράσεων που προβλέπονται (με βάση την αποστολή του) από το σχέδιο στο χώρο της καταστροφής ή/και σε απόσταση από αυτόν καθώς και της υλοποίησης δράσεων που δρομολογούνται από τις εκάστοτε αποφάσεις των οργάνων των ανωτέρων επιπέδων. Επίσης έχει την ευθύνη συλλογής, ανάλυσης και αξιοποίησης των πληροφοριών σε τοπικό επίπεδο αλλά και της εκτίμησης της κατάστασης, της διαβίβασης πληροφοριών και της διατύπωσης αιτημάτων προς το επιχειρησιακό επίπεδο για την ανάπτυξη πρόσθετων πόρων ή ανάληψη και άλλων δράσεων.

Τα όργανα που λειτουργούν στα παραπάνω επίπεδα διαφοροποιούνται ανάλογα με την σύνθεση τους (διυπηρεσιακά / αμιγούς σύνθεσης), την ιδιότητα των μελών τους (πολιτικά πρόσωπα / υπηρεσιακοί παράγοντες) και τις αρμοδιότητες τους (αποφασιστική / εισηγητική - υποστηρικτική).

Για διευκρίνιση των ανωτέρω παρατίθενται μερικά παραδείγματα οργάνων:

- το Κεντρικό Συντονιστικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας (ΚΣΟΠΠ) το οποίο είναι ένα στρατηγικού επιπέδου αποφασιστικό όργανο αποτελούμενο από πολιτικά πρόσωπα (διαφορετικού επιπέδου ανάλογα με την σοβαρότητα της καταστροφής δηλ. Γενικοί Γραμματείς, Υφυπουργοί ή Υπουργοί) που προΐστανται Υπηρεσιών διαφόρων Υπουργείων (Ν. 3013/2002, αρθ. 5).
- η Υποστηρικτική Ομάδα Διαχείρισης Χημικών, Βιολογικών, Ραδιολογικών και Πυρηνικών Απειλών και Συμβάντων η οποία είναι ένα επιχειρησιακού επιπέδου (εισηγητικό) διυπηρεσιακό όργανο αποτελούμενο από επιστημονικό και ειδικευμένο προσωπικό (υπηρεσιακούς παράγοντες) των εμπλεκόμενων Υπουργείων και Υπηρεσιών (Ν. 3491/2006, αρθ. 15).
- το Κέντρο Επιχειρήσεων ενός Φορέα στελεχωμένο αποκλειστικά από εκπροσώπους του Φορέα (χωρίς συνδέσμους δηλ. από άλλους Φορείς) είναι ένα αμιγούς σύνθεσης (ενδοϋπηρεσιακό) επιχειρησιακού επιπέδου όργανο.

Σημειώνεται ότι στο επιχειρησιακό επίπεδο μπορεί να λειτουργούν όργανα είτε με αποκλειστικά συντονιστικό ρόλο είτε με αποκλειστικά εισηγητικό ρόλο και ότι, κατά κανόνα, όργανα με αποφασιστικό ρόλο λειτουργούν στο επιτελικό και τακτικό επίπεδο για την λήψη του αντιστοίχου είδους αποφάσεων.

Ιδιαίτερη σημασία έχουν όργανα τα οποία λειτουργούν με σκοπό την υποστήριξη της διαδικασίας λήψης αποφάσεων στο επιτελικό επίπεδο [π.χ. Μόνιμη Ειδική Επιστημονική Επιτροπή Εκτίμησης Σεισμικής Επικινδυνότητας & Αξιολόγησης Σεισμικού Κινδύνου, η Υποστηρικτική Ομάδα

Διαχείρισης Χημικών, Βιολογικών, Ραδιολογικών και Πυρηνικών Απειλών και Συμβάντων (Ν. 3491/2006), το Εθνικό Συμβούλιο Δημόσιας Υγείας, ΕΣΥΔΥ (Ν. 3370/2005), Εθνική Επιτροπή Πανδημίας Γρίπης, (ΔΥ1 δ/οικ. 52353/2005)].

Με μέριμνα του Φορέα που είναι υπεύθυνος για την σύσταση, συγκρότηση και την σύγκληση του κάθε οργάνου συντάσσεται ο Κανονισμός (ή Μνημόνιο) Λειτουργίας του ο οποίος πρέπει να παρατίθεται σε παράρτημα. Στον Κανονισμό (ή Μνημόνιο) Λειτουργίας πρέπει να καθορίζονται

- η Αποστολή,
- η Σύνθεση,
- η Λειτουργία και
- οι Αρμοδιότητες του οργάνου συνολικά και του κάθε μέλους της ξεχωριστά.

Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δίνεται:

- στον προσδιορισμό των αρμοδιοτήτων του στις διάφορες φάσεις εξέλιξης του καταστροφικού φαινομένου
- στον υπεύθυνο για την λήψη της απόφασης σύγκλησης και στα κριτήρια για την σύγκληση του οργάνου, στον ορισμό υπεύθυνου ενεργοποίησης και της μεθόδου κλήσης της Ομάδας
- στην μεθοδολογία για την εκτίμηση της κατάστασης με βάση την αναμενόμενη συμπεριφορά και την λήψη αποφάσεων ειδικά σε θέματα τα οποία έχουν σημαντική επιστημονική και τεχνική διάσταση
- στην ροή πληροφοριών και στις σχέσεις του οργάνου οριζόντια και κάθετα με άλλα όργανα
- στην πρόβλεψη για διαφοροποίηση της σύστασης του οργάνου ανάλογα με την φάση κινητοποίησης ή ειδικές συνθήκες στην εξέλιξη της κατάστασης
- στην απαραίτητη υλικοτεχνική υποδομή και τα μέσα για την λειτουργία του.

Στην περίπτωση που κάποιος Φορέας Σχεδίασης προκειμένου να διασφαλίσει την πιο εύρυθμη λειτουργία του θεωρεί απαραίτητη την σύσταση και άλλων επιπέδων, πέραν των τριών οριζομένων στο ΓΣΠΠ, δύναται να προβεί στον ορισμό αντιστοίχων οργάνων καλύπτοντας τις προαναφερθείσες προϋποθέσεις.

Νοείται ότι όλα τα όργανα συστήνονται μετά από ρυθμίσεις νομοθετικού περιεχομένου.

3. Διαχείριση Ανθρώπινου Δυναμικού και Υλικών Πόρων (ΒΑΣ 9, ΒΑΣ 17, ΒΑΣ 18, ΒΑΣ 22, ΒΑΣ 23, ΣΟ 8, ΣΟ 9)

Η λειτουργία της *Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού και Υλικών Πόρων* περιγράφει τους πόρους και τις υπηρεσιακές μονάδες, τα συστήματα και τις διαδικασίες που απαιτούνται για τον προσδιορισμό, την καταγραφή, την διάθεση και την ανάπτυξη των (ανθρώπινων και υλικών) πόρων που απαιτούνται για την υλοποίηση των απαραίτητων δράσεων για την ετοιμότητα, αντιμετώπιση και αποκατάσταση των συνεπειών του καταστροφικού φαινομένου.

Οι πόροι προσδιορίζονται κυρίως από την φύση της καταστροφής και τις συνέπειες που προκαλεί στον πληθυσμό, στο φυσικό και στο ανθρωπογενές περιβάλλον. Οι απαραίτητοι, για την υλοποίηση

των δράσεων του σχεδίου, πόροι δύναται να ανήκουν σε τρεις κατηγορίες:

- πόροι που ανήκουν στον Φορέα Σχεδίασης,
- πόροι που εξασφαλίζονται με συμβάσεις ή συμφωνίες και
- πόροι εθελοντικών οργανώσεων.

Είναι πιθανόν ένας Φορέας Σχεδίασης για την υλοποίηση των δράσεων που αντιστοιχούν στις αρμοδιότητες του να χρησιμοποιεί μόνο κάποιες από τις παραπάνω κατηγορίες ή όλες μαζί και ταυτόχρονα.

Βασικός σκοπός του παρόντος τμήματος του σχεδίου είναι να διασφαλίσει ότι οι υπεύθυνοι (βλέπε τμήμα III.2) για την λήψη αποφάσεων σχετικά με την διάθεση και τον συντονισμό των κάθε φύσεως πόρων που είναι απαραίτητοι για την υλοποίηση των δράσεων (II.4.4-II.4.6) έχουν στην διάθεση τους ένα σύστημα υποστήριξης το οποίο είναι σε θέση να προμηθεύσει μία πλήρη και ακριβή εικόνα (είδος/ποσότητα) των διαθέσιμων πόρων.

Ένας διαχωρισμός των κινδύνων/καταστροφικών φαινομένων, ιδιαίτερα σημαντικός όσον αφορά στον σχεδιασμό σχετικά με τους απαραίτητους ανθρώπινους και υλικούς πόρους, βασίζεται στην δυνατότητα ή μη επιχειρησιακά αξιοποιήσιμης πρόβλεψης της εμφάνισης τους σε κάποια χρονική περίοδο. Με βάση αυτό το κριτήριο υπάρχουν:

- κίνδυνοι για τους οποίους είναι δυνατόν να οριστεί περίοδος αυξημένης επικινδυνότητας δηλ. μία χρονική περίοδος περισσότερο ή λιγότερο καθορισμένη κατά την οποία έχουμε κάποιου βαθμού βεβαιότητα⁵ σχετικά με την πρόκληση έκτακτης ανάγκης από κάποιο φαινόμενο (π.χ. δασικές πυρκαγιές, ισχυρές χιονοπτώσεις και παγετός, κλπ). Η περίοδος αυτή δύναται να είναι θεσμοθετημένη (π.χ. η αντιπυρική περίοδος) ή μη (π.χ. περίοδος χιονοπτώσεων και παγετού). Με βάση αυτήν την γνώση (η οποία αποτελεί μέρος της ανάλυσης κινδύνου, βλέπε τμήμα II.3.1), η διοίκηση δύναται να προβεί σε συγκεκριμένες προγραμματισμένες δράσεις για την εξασφάλιση του απαραίτητου ανθρώπινου δυναμικού, των υλικών πόρων και υπηρεσιών. Στην μεν περίπτωση των δασικών πυρκαγιών σχετικές ενέργειες είναι η πρόσληψη εποχικού προσωπικού, η μίσθωση ελικοπτέρων πυρόσβεσης, κλπ, στην δε περίπτωση ισχυρών χιονοπτώσεων και παγετού σχετικές ενέργειες είναι η πρόσληψη εποχικού προσωπικού, η σύναψη προγραμματισμένων εργολαβιών για εκχιονισμό, κλπ.
- κίνδυνοι για τους οποίους δεν είναι δυνατόν να έχουμε καμία πρόβλεψη σχετικά με την πρόκληση έκτακτης ανάγκης σε κάποια χρονική περίοδο όπως από π.χ. σεισμούς, βιομηχανικά ατυχήματα, κλπ. Σε αυτή την κατηγορία κινδύνων δεν υπάρχει η δυνατότητα προγραμματισμένων δράσεων, αλλά εξακολουθεί να υφίσταται η δυνατότητα αναγνώρισης και καταγραφής των σχετικών κατηγοριών/ειδών ανθρώπινων και υλικών πόρων που εκτιμάται ότι θα απαιτηθούν για την υλοποίηση των απαραίτητων δράσεων (βλ. τμήματα

⁵ που προκύπτει από επιβεβαιωμένα και αποδεκτά ιστορικά στοιχεία εκδήλωσης του φαινομένου σε ετήσια βάση

Π.4.4 - Π.4.6) για την αντιμετώπιση και την αποκατάσταση των συνεπειών με βάση τα πιθανά και τα χειρίστα σενάρια.

Στα αντίστοιχα υποτμήματα του παρόντος τμήματος

- γίνεται καταγραφή και περιγραφή των γενικών κατηγοριών/ειδών ανθρώπινων και υλικών πόρων που εκτιμάται ότι θα απαιτηθούν για την υλοποίηση των λειτουργιών και των δράσεων που έχουν καταγραφεί και κατανεμηθεί (Π.4.2, Π.4.4-Π.4.6)
 - ο στις διάφορες υπηρεσίες του Φορέα Σχεδίασης,
 - ο έχει αποφασιστεί ότι θα αποτελέσουν αντικείμενο συμφωνίας με άλλους Δημόσιους Φορείς, ή σύμβασης με Ιδιωτικούς Φορείς ή
 - ο έχει αποφασιστεί ότι θα ανατεθούν σε εθελοντικές οργανώσεις
- αναφέρονται οι αρμόδιες μονάδες του Φορέα Σχεδίασης για την εξασφάλιση και ανάπτυξη των παραπάνω πόρων και
- αναφέρονται οι σχετικές διαδικασίες που θα ακολουθηθούν.

Σημειώνεται ότι για την καταγραφή των γενικών κατηγοριών/ειδών ανθρώπινων και υλικών πόρων πρέπει να ακολουθούνται οι θεσμοθετημένες κατατάξεις [π.χ. για τα μηχανήματα έργων η σχετική ΚΥΑ «Ρύθμιση θεμάτων σχετικών με την κατάταξη μηχανοκινήτων οχημάτων» (ΦΕΚ 119, τ. Β', 26.02.1992) και οι μετέπειτα τροποποιήσεις της] ούτως ώστε να διασφαλίζεται, κατά το δυνατόν, η χρήση κοινής ορολογίας και να προωθείται η διαλειτουργικότητα μεταξύ των Φορέων.

3.1. Διαχείριση Πόρων του Φορέα Σχεδίασης

Αναφέρονται όλοι οι ανθρώπινοι και υλικοί πόροι του Φορέα Σχεδίασης που αναπτύσσονται στον χώρο της καταστροφής [δράσεις επί της σκηνής] αλλά και αυτοί που χρησιμοποιούνται σε δράσεις που λαμβάνουν χώρα σε απόσταση από τον χώρο της καταστροφής [νοσοκομεία, ειδικά εργαστήρια, κλπ (Περιφερειακές δράσεις)].

Σημειώνεται ότι πρέπει να αναφέρονται όλοι οι βασικοί πόροι αλλά μόνο αυτοί για τους οποίους ο Φορέας Σχεδίασης κατέχει την αρμοδιότητα της απόφασης για την διάθεση και τον συντονισμό τους (είτε ευρίσκονται στην έδρα του Φορέα Σχεδίασης είτε είναι διασπαρμένοι ανά την επικράτεια). Σημειώνεται ότι πόροι του Φορέα Σχεδίασης δεν είναι μόνο οι πόροι που ανήκουν στην δύναμη του σε μόνιμη βάση, αλλά όλοι οι πόροι που ανά πάσα στιγμή διοικούνται από αυτόν (π.χ. αυτοί που προσλαμβάνει ο Φορέας Σχεδίασης σε εποχιακή βάση, κλπ). Ιδιαίτερη σημασία πρέπει να δίνεται στην αναγνώριση των πόρων που είναι κρίσιμοι για την υλοποίηση των δράσεων.

3.1.1. Ανθρώπινο Δυναμικό

Στα ακόλουθα τμήματα δίνονται συνοπτικά η περιγραφή, οι επιχειρησιακές δυνατότητες και οι περιορισμοί του προσωπικού του Φορέα Σχεδίασης που θα υλοποιήσει τις δράσεις για τις οποίες είναι υπεύθυνος καθώς και η σχετική διαδικασία διάθεσης.

3.1.1.1. Περιγραφή

Στο παρόν τμήμα αναφέρονται οι ομάδες και οι θέσεις εργασίας στα επίπεδα που εμπλέκεται ο Φορέας Σχεδίασης. Δίνεται σύντομη περιγραφή της αποστολής τους και αναφέρεται η αρμόδια Δ/ση για την τήρηση των παραπάνω στοιχείων.

Πλήρης περιγραφή της αποστολής, σύνθεσης, λειτουργίας και των αρμοδιοτήτων τους δίνεται στον κανονισμό (μνημόνιο) λειτουργίας κάθε ομάδας το οποίο πρέπει να παρατίθεται σε παράρτημα. Όπου απαιτείται πρέπει να ορίζονται οι κλάδοι, οι ειδικότητες και άλλα ειδικά προσόντα του προσωπικού.

Τονίζεται ότι πρέπει να γίνεται σαφής αναφορά και στο προσωπικό που δεν ανήκει σε μόνιμη βάση στο Φορέα Σχεδίασης. Στο παρόν τμήμα αναφέρεται η αρμόδια Δ/ση για την υλοποίηση της διαδικασίας για την εξασφάλιση του προσωπικού καθώς και πού υπάγεται επιχειρησιακά το προσωπικό.

Η διαδικασία για την εξασφάλιση του προσωπικού πρέπει να παρατίθεται σε παράρτημα.

3.1.1.2. Επιχειρησιακές δυνατότητες και περιορισμοί

Στο παρόν τμήμα αναφέρονται οι επιχειρησιακές δυνατότητες και οι περιορισμοί του προσωπικού (που αναφέρθηκε στο παραπάνω τμήμα 3.1.1.1) σχετικά με την υλοποίηση των δράσεων για τις οποίες προορίζεται με βάση την αποστολή του. Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δίνεται σε πληροφορίες (χρόνος σύγκλησης, χρόνος ανάπτυξης, βάρδιες, υπερωριακή κάλυψη, κλπ) που είναι καθοριστικές για την ανάπτυξη, το παρεχόμενο έργο και την κλιμάκωση της διάθεσης της κάθε ομάδας σε όλες τις φάσεις του συστήματος κινητοποίησης πολιτικής προστασίας. Αναφέρεται η αρμόδια Δ/ση για την τήρηση των παραπάνω στοιχείων.

3.1.1.3. Διαδικασία διάθεσης

Στο παρόν τμήμα αναφέρονται οι Εξουσιοδοτημένες Δ/σεις για την κινητοποίηση κάθε ομάδας και τα κριτήρια για την κινητοποίηση.

Η διαδικασία διάθεσης, το μνημόνιο κλήσης και τα απαραίτητα έντυπα παρατίθενται σε παραρτήματα.

3.1.2. Υλικοί Πόροι

Στα ακόλουθα τμήματα δίνονται συνοπτικά η περιγραφή, οι επιχειρησιακές δυνατότητες και οι περιορισμοί των υλικών πόρων του Φορέα Σχεδίασης που θα χρησιμοποιηθούν για την υλοποίηση των δράσεων για τις οποίες είναι υπεύθυνος καθώς και η σχετική διαδικασία διάθεσης. Σημειώνεται ότι είναι απαραίτητη η συγκεκριμενοποίηση των κλάδων, των ειδικοτήτων ή/και των άλλων ειδικών προσόντων του προσωπικού που απαιτείται για την επιχειρησιακή εκμετάλλευση των υλικών πόρων.

3.1.2.1. Περιγραφή

Στο παρόν τμήμα δίνεται κατάλογος των κατηγοριών υλικών πόρων (εγκαταστάσεων, μηχανημάτων, οχημάτων, εξοπλισμού και υλικών) ακολουθούμενος από σύντομη περιγραφή και σαφή αναφορά των δράσεων στις οποίες χρησιμοποιείται.

Οι χώροι στάθμευσης, φύλαξης ή αποθήκευσης, οι ακριβείς ποσότητες και άλλα πιο λεπτομερή στοιχεία (κατάσταση υλικού, κλπ) παρατίθενται σε παράρτημα.

3.1.2.2. Επιχειρησιακές δυνατότητες και περιορισμοί

Οι τεχνικές προδιαγραφές των υλικών πόρων καθορίζουν τις επιχειρησιακές δυνατότητες και τους περιορισμούς στην χρήση τους για την αντιμετώπιση της κατάστασης για την οποία έχει συνταχθεί το σχέδιο.

Στο παρόν τμήμα αναφέρονται για κάθε κατηγορία υλικών πόρων οι επιχειρησιακές δυνατότητες και οι περιορισμοί στην χρήση τους για την υλοποίηση των διαφόρων δράσεων που έχουν καταγραφεί (τμήματα Π.4.4 - Π.4.6) στο σχέδιο.

Ιδιαίτερη σημασία πρέπει να δίνεται σε στοιχεία που καθορίζουν την ετοιμότητα όπως π.χ. ο απαραίτητος χρόνος προετοιμασίας για την λειτουργία/ανάπτυξη ενός μηχανήματος ή εξοπλισμού ή την δυνατότητα αξιολόγησης μίας συγκεκριμένης επίπτωσης όπως π.χ. ο αριθμός δειγμάτων που μπορούν να αναλυθούν με μία συγκεκριμένη μέθοδο σε ορισμένο χρονικό διάστημα, κλπ.

Το παρόν τμήμα είναι ιδιαίτερος σημαντικό διότι ουσιαστικά προσδιορίζει μερικά από τα **τεχνικώς οριζόμενα** όρια εφαρμογής του σχεδίου.

3.1.2.3. Διαδικασία διάθεσης

Στο παρόν τμήμα αναφέρονται οι εξουσιοδοτημένες Δ/νσεις για την κινητοποίηση και την διάθεση της κάθε κατηγορίας υλικών πόρων καθώς και τα αντίστοιχα κριτήρια.

Η διαδικασία διάθεσης, το μνημόνιο κλήσης και τα απαραίτητα έντυπα παρατίθεται σε παραρτήματα.

Σημειώνεται ότι πρέπει να διευκρινίζεται

- εάν η διάθεση των υλικών πόρων πρέπει απαραιτήτως να συνοδεύεται από την διάθεση κατάλληλου προσωπικού ή είναι ανεξάρτητη από αυτό και
- εάν η υλοποίηση της δράσης θα γίνει αποκλειστικά από προσωπικό του Φορέα Σχεδίασης ή θα απαιτηθεί η συνέργεια τρίτων (πρέπει να γίνεται σχετική συγκεκριμενοποίηση).

3.2. Διαχείριση πόρων που εκτελούν έργο αρμοδιότητας του Φορέα Σχεδίασης που έχει ανατεθεί σε Φορείς του Δημοσίου ή Ιδιωτικού Τομέα με συμβάσεις ή συμφωνίες

Στο παρόν τμήμα σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Τμήμα Π.4.5 δίνεται κατάλογος των δράσεων που ενώ αποτελούν αρμοδιότητα του Φορέα Σχεδίασης έχει αποφασισθεί να ανατεθούν σε άλλους

Φορείς του Δημοσίου με συμφωνίες ή σε Φορείς του Ιδιωτικού Τομέα με συμβάσεις.

Περιγράφεται εν συντομία το κάθε έργο που πρέπει να εκτελεστεί, είτε στον χώρο της καταστροφής είτε σε απόσταση από αυτόν, ώστε να υλοποιηθούν οι προσχεδιασμένες δράσεις και να επιτευχθούν οι στόχοι του σχεδίου.

Για το κάθε έργο αναφέρεται η υπεύθυνη Δ/ση για την πραγματοποίηση των απαραίτητων ενεργειών

- για την διασφάλιση της ετοιμότητας
- για την παρακολούθηση της υλοποίησης του έργου και

περιγράφεται εν συντομία η διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί με βάση το ισχύον θεσμικό πλαίσιο.

Επισημαίνεται ότι η διαχείριση των πόρων που εξασφαλίζονται και με τις δύο κατηγορίες συμβάσεων δηλαδή προγραμματισμένες συμβάσεις και απευθείας αναθέσεις λόγω έκτακτης ανάγκης, αποτελεί αντικείμενο του εν λόγω τμήματος. Στην περίπτωση προγραμματισμένων συμβάσεων, κατά κανόνα, αυτού του είδους οι διαδικασίες πραγματοποιούνται κατά την φάση της συνήθους ετοιμότητας. Στην περίπτωση απευθείας ανάθεσης λόγω έκτακτης ανάγκης, οι διαδικασίες πραγματοποιούνται σε κάποια από τις άλλες τρεις φάσεις του συστήματος κινητοποίησης πολιτικής προστασίας.

Επισημαίνεται η βαρύνουσα σημασία που έχει για μεν την διασφάλιση της ετοιμότητας ο χρονικός προγραμματισμός για δε την επιτυχή υλοποίηση του έργου α) η ύπαρξη μηχανισμού επίβλεψης και ελέγχου και β) η συνεργασία του με τα αρμόδια όργανα στα διάφορα επίπεδα διοίκησης (βλέπε τμήμα III.2). Η πλήρης διαδικασία και το σχέδιο συμβάσεως παρατίθενται σε παραρτήματα.

Στη σύμβαση μεταξύ των άλλων υποχρεώσεων πρέπει να ορίζεται (και να αναφέρεται ρητά στο σχέδιο) ο υπεύθυνος από πλευράς ιδιώτη για την επικοινωνία / συνεργασία με την εξουσιοδοτημένη Δ/ση για την επίβλεψη.

3.3. Διαχείριση πόρων που εκτελούν έργο που έχει ανατεθεί σε εθελοντικές οργανώσεις (ΣΟ 8)

Στο παρόν τμήμα και σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο τμήμα II.4.6 :

- δίνεται κατάλογος δράσεων που έχει αποφασισθεί να αναλάβουν ή μπορούν να αναλάβουν συγκεκριμένες εθελοντικές οργανώσεις
- αναφέρεται το σημείο επαφής που έχει ορίσει η κάθε μία εθελοντική οργάνωση
- αναφέρονται οι αρμόδιες Δ/σεις για την ενεργοποίηση, κινητοποίηση, επίβλεψη, έλεγχο και συντονισμό των εθελοντικών οργανώσεων και την επίλυση πιθανών προβλημάτων που δύναται να προκύψουν κατά την υλοποίηση των δράσεων.

Επισημαίνεται η βαρύνουσα σημασία που έχει για την επιτυχή υλοποίηση του έργου η ύπαρξη μηχανισμού κατεύθυνσης επίβλεψης και ελέγχου και η συνεργασία του με τα όργανα στα διάφορα επίπεδα διοίκησης (βλέπε τμήμα III.2).

3.4. Αποκλιμάκωση (ΒΑΣ 9)

Η Αποκλιμάκωση είναι μέρος της διαχείρισης ανθρωπίνου δυναμικού και υλικών πόρων, αποτελεί το τελευταίο στάδιο των επιχειρήσεων έκτακτης ανάγκης και αναφέρεται στην σταδιακή απομάκρυνση των δυνάμεων από τους χώρους ανάπτυξης τους και όλες τις σχετικές δράσεις.

Στο παρόν τμήμα αναφέρονται και για τις τρεις κατηγορίες πόρων οι Δ/νσεις ή τα όργανα που είναι αρμόδια για την αποκλιμάκωση και αντιμετωπίζονται τα ακόλουθα θέματα:

- εισήγηση για την αποκλιμάκωση (ορισμός υπευθύνου και διαδικασίας)
- απόφαση για την αποκλιμάκωση (ορισμός υπευθύνου και διαδικασίας)
- αποκατάσταση και απόδοση
 - του χώρου δράσης των επιχειρησιακών δυνάμεων (π.χ. από απόνερα από την διαδικασία απορρύπανσης/απολύμανσης πολιτών , κλπ)
 - των χώρων που χρησιμοποιήθηκαν καθ' οιονδήποτε τρόπο για να εξυπηρετήσουν τις επιχειρησιακές ανάγκες του Φορέα Σχεδίασης (π.χ. προσωρινή εναπόθεση άλατος σε χώρους, όπως πρανή οδών, που κρίθηκε αναγκαίο κατά την εξέλιξη επιχειρήσεων αλλά δεν πληρούσαν τις κατάλληλες προδιαγραφές, κλπ) και
 - των χώρων υποδοχής των πληγέντων στον κύριο αυτών (ορισμός υπευθύνου και διαδικασίας).

Οι διαδικασίες και τα σχετικά έντυπα παρατίθενται σε παράρτημα.

3.5. Καταγραφή και αποτίμηση έργου (ΣΟ 9)

Στο παρόν τμήμα

- αναφέρονται οι αρμόδιες Δ/νσεις για την καταγραφή και αποτίμηση έργου των τριών κατηγοριών πόρων που διαχειρίζεται ο Φορέας Σχεδίασης
- περιγράφεται σε γενικές γραμμές η ακολουθούμενη διαδικασία με την οποία γίνεται η καταγραφή και ακολούθως η αποτίμηση των ποιοτικών και των ποσοτικών στοιχείων της απασχόλησης προσωπικού και μέσων καθώς και του παρασχεθέντος έργου (π.χ. αριθμός πληθυσμού που εκκενώθηκε, κλπ) ανά δράση και φάση επιχειρήσεων.

Η διαδικασία και τα σχετικά έντυπα παρατίθενται σε παράρτημα.

Η ανταλλαγή πληροφοριών και στοιχείων μεταξύ των εμπλεκόμενων Υπηρεσιών έχει ιδιαίτερη σημασία για την διαμόρφωση ολοκληρωμένης εικόνας για την διαχείριση της έκτακτης ανάγκης.

Η καταγραφή και η αποτίμηση του έργου εξασφαλίζει την συλλογή ολοκληρωμένων και συγκεντρωτικών στοιχείων που είναι απαραίτητα

- για την κατάρτιση του φακέλου καταστροφής (Ν.3013/2002, αρθ. 6, παρ. στ) και
- για την αναθεώρηση του σχεδίου (βλ. Τμήμα V.3).

4. Κατευθυντήριες οδηγίες και διαδικασίες επιχειρήσεων (ΒΑΣ 4)

Στα ακόλουθα τμήματα του σχεδίου αναπτύσσονται οι υπόλοιπες λειτουργίες του συστήματος κινητοποίησης πολιτικής προστασίας που είναι απαραίτητες για την επίτευξη του σκοπού του Φορέα Σχεδίασης και για την υλοποίηση των δράσεων που τις συνιστούν είναι απαραίτητη η έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών που θα ακολουθηθούν από τις αρμόδιες υπηρεσίες.

Οι λειτουργίες κατατάσσονται σε δύο κατηγορίες:

- λειτουργίες για τις οποίες ο Φορέας Σχεδίασης είναι αρμόδιος για την έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών και για την υλοποίηση συγκεκριμένων δράσεων σε κάποια(ες) από τις φάσεις του συστήματος κινητοποίησης πολιτικής προστασίας και
- λειτουργίες για τις οποίες ο Φορέας Σχεδίασης είναι αρμόδιος μόνο για την έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών προς τις αρμόδιες, για την υλοποίηση των δράσεων, υπηρεσίες.

Ο παραπάνω διαχωρισμός πρέπει να είναι σαφής για την αποφυγή παρανοήσεων σχετικών με το περιεχόμενο του σχεδίου.

Οι *κατευθυντήριες οδηγίες* (Κ.Ο.) περιγράφουν και αναλύουν την ενδεδειγμένη μεθοδολογία για την υλοποίηση δράσεων από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Φορέα Σχεδίασης ή άλλων Φορέων. Δύνανται να έχουν διαφορετική μορφή κατά περίπτωση και να βασίζονται ή/και να περιλαμβάνουν έναν αριθμό από οδηγίες, διαδικασίες, εργαλεία και μέσα εφαρμογής, κοινώς παραδεκτά τα οποία αποδέχεται και ακολουθεί η Διοίκηση όπως:

- Διεθνή ή εθνικά πρότυπα
- Πρότυπες επιχειρησιακές διαδικασίες (Standard Operating Procedures, SOP)
- Βοηθήματα (εγχειρίδια) εκτέλεσης εργασιών (Job aids)
- Πίνακες (Κατάλογους) ελέγχου (Checklists)
- Εποπτικά μέσα παρουσίασης πληροφορίας (διαγράμματα, πίνακες, καταλόγους, οργανογράμματα, κλπ)
- Έντυπα καταγραφής και σύνθετα έντυπα
- Χάρτες, κλπ

Κατά κανόνα, η έκδοση Κ.Ο. αποτελεί αρμοδιότητα των Υπηρεσιών της κεντρικής Διοίκησης. Η υλοποίησή τους δύναται να αποτελεί αρμοδιότητα συγκεκριμένων υπηρεσιών της Κεντρικής Διοίκησης, των αποκεντρωμένων υπηρεσιών, των υπηρεσιών των Περιφερειών και των ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού.

Στις κατευθυντήριες οδηγίες πρέπει να ορίζεται ποιος είναι αρμόδιος για την ανάπτυξη και έκδοση κάθε εργαλείου εφαρμογής.

Σημειώνεται ότι για να είναι αποτελεσματικά τα διάφορα εργαλεία εφαρμογής που θα αναπτύξουν οι υπηρεσίες (του Φορέα Σχεδίασης ή μη) για την υλοποίηση των διαφόρων δράσεων πρέπει να είναι τα κατάλληλα για την εκάστοτε δράση.

Δεδομένου ότι η υλοποίηση ορισμένων λειτουργιών αλλά ακόμη και ορισμένων δράσεων απαιτεί

την συνεργασία μεταξύ διαφόρων Φορέων Σχεδίασης είναι ιδιαίτερα σημαντικό, σε συνδυασμό με τα αναφερθέντα στα τμήματα Π.4.5 και Π.4.6, οι συγκεκριμένες απαιτήσεις να λαμβάνονται σαφώς υπ' όψιν στην κατάστρωση των κατευθυντήριων οδηγιών. Είναι επιθυμητό επομένως για κάθε τέτοιο θέμα να καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια ούτως ώστε να εκδίδεται μία και μόνο κατευθυντήρια οδηγία κοινώς αποδεκτή από όλους τους εμπλεκόμενους Φορείς.

Στα ακόλουθα τμήματα για κάθε λειτουργία αναφέρονται

- **οι υπηρεσίες του Φορέα Σχεδίασης που είναι αρμόδιες για την έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών για τις δράσεις που συνιστούν την λειτουργία**
- **οι υπηρεσιακές μονάδες στις οποίες απευθύνονται οι Κ.Ο., οι οποίες δηλαδή τις χρησιμοποιούν για την υλοποίηση των αρμοδιοτήτων τους και**
- **οι κατευθυντήριες οδηγίες (Κ.Ο.) και οι τομείς ή τα θέματα που καλύπτουν. Οι Κ.Ο. παρατίθενται πάντοτε σε παράρτημα.**

Επισημαίνεται ότι ο κάθε Φορέας Σχεδίασης αναπτύσσει κατευθυντήριες οδηγίες μόνο για επιχειρήσεις στις οποίες έχει κύριο ή υποστηρικτικό ρόλο (κατά το μέρος που του αντιστοιχεί όπως έχει ήδη αναφερθεί στα τμήματα Π.4.4 - Π.4.6) και τις οποίες θα υλοποιήσει με τους αναφερόμενους στο τμήμα ΙΙΙ.3 πόρους.

4.1. Έλεγχος και καταστολή καταστροφικού φαινομένου (ΒΑΣ 15, ΒΑΣ 16)

Στην λειτουργία του *Ελέγχου και καταστολής καταστροφικού φαινομένου* περιλαμβάνονται δράσεις όπως πυρόσβεση, έρευνα & διάσωση (σε αστικό, θαλάσσιο, ορεινό περιβάλλον), τήρηση της τάξης, κλπ. Κατά κανόνα οι δράσεις αυτές αποτελούν, σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο που καθορίζει την λειτουργία τους, την κύρια αποστολή συγκεκριμένων Φορέων [όπως Έρευνα και διάσωση σε αστικό περιβάλλον (αρμοδιότητα του Πυροσβεστικού Σώματος), τήρηση της τάξης (αρμοδιότητα της Ελληνικής Αστυνομίας), κλπ].

Στο παρόν τμήμα αναφέρονται:

- οι υπηρεσιακές μονάδες που είναι αρμόδιες για την έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών για την υλοποίηση των παραπάνω δράσεων
- οι υπηρεσιακές μονάδες στις οποίες απευθύνονται οι Κ.Ο., οι οποίες δηλαδή τις χρησιμοποιούν για την υλοποίηση των αρμοδιοτήτων τους.
- οι Κ.Ο. και τα θέματα που καλύπτουν (τα πλήρη κείμενα εάν κριθεί απαραίτητο δύναται να παρατίθενται σε παράρτημα).

Οι Φορείς που είναι αρμόδιοι για την υλοποίηση κάθε μίας από τις παραπάνω δράσεις και οι αρμόδιες Δ/σεις για την έκδοση των σχετικών Κ.Ο. πρέπει να δίνουν ιδιαίτερη σημασία στον σαφή προσδιορισμό του είδους της υποστήριξης που είναι πιθανόν να χρειαστούν από άλλους Φορείς (συμβατότητα μέσων και υλικών, κλπ).

4.2. Διαχείριση χώρου καταστροφής, Ασφάλεια Προσωπικού Επέμβασης και Μέσων (ΒΑΣ 19, ΒΑΣ 20, ΣΟ 10)

Η Διαχείριση του χώρου της καταστροφής αναφέρεται στον καθορισμό των ζωνών επέμβασης των ομάδων που εκτελούν τις διάφορες δράσεις και των σχετικών περιμέτρων ασφαλείας καθώς επίσης και στον καθορισμό της χωροθέτησης συγκεκριμένων περιοχών/δομών όπου υλοποιούνται συγκεκριμένες δράσεις ή που είναι απαραίτητες για την διοίκηση, τον έλεγχο και τον συντονισμό των δυνάμεων στο πεδίο.

Στο παρόν τμήμα είναι σκόπιμο τα παραπάνω να αναπαρίστανται σε ένα σχεδιάγραμμα. Η παράθεση του σχεδιαγράμματος βελτιώνει την κατανόηση μεταξύ των εμπλεκόμενων σημαντικά .

Η ασφάλεια του προσωπικού επέμβασης αναφέρεται στον εξοπλισμό που πρέπει να χρησιμοποιηθεί και στις διαδικασίες που πρέπει να τηρηθούν ώστε, κατά την διάρκεια της υλοποίησης των προβλεπόμενων δράσεων, να μην δημιουργείται κίνδυνος για την ζωή και την υγεία του προσωπικού επέμβασης αλλά και να αποφεύγονται κατά το δυνατόν οι ζημίες στις υποδομές και το περιβάλλον.

Στο παρόν τμήμα αναφέρονται

- οι υπηρεσιακές μονάδες ή τα όργανα (διυπηρεσιακά ή μη) τα οποία είναι θεσμικά αρμόδια για την έκδοση των απαραίτητων κατευθυντήριων οδηγιών για την διαχείριση του χώρου καταστροφής και την εξασφάλιση της ασφάλειας του Προσωπικού Επέμβασης και των μέσων κατά την διάρκεια υλοποίησης δράσεων όπως:
 - Έλεγχος και καταστολή του καταστροφικού φαινομένου
 - Έρευνα & διάσωση εγκλωβισμένων
 - Έρευνα & ανάσυρση θανόντων
 - Τήρηση της τάξης
 - Απορρύπανση/απολύμανση πληγέντων
 - Απομόνωση κοινού και περιοχών
 - Καταστροφή φυτικού ή ζωικού κεφαλαίου
 - Προνοσοκομειακή περίθαλψη και διακομιδή θυμάτων
 - Νοσοκομειακή περίθαλψη (λειτουργία μονάδων απομόνωσης, κλπ), κλπ
- οι υπηρεσιακές μονάδες στις οποίες απευθύνονται οι Κ.Ο., οι οποίες δηλαδή τις χρησιμοποιούν για την υλοποίηση των αρμοδιοτήτων τους.
- οι Κ.Ο. για όποιες από τις παραπάνω δράσεις πρέπει να πραγματοποιηθούν στα πλαίσια του παρόντος σχεδίου και έχουν καταγραφεί στα τμήματα Π.4.4 - Π.4.6. Τα πλήρη κείμενα παρατίθενται σε παράρτημα.

Οι κατευθυντήριες οδηγίεςπραγματεύονται θέματα όπως:

- Εκτίμηση κατάστασης και προσέγγιση στον χώρο της καταστροφής.

- Διαχείριση χώρου καταστροφής (ορισμός ζωνών προστασίας, περίμετροι ασφαλείας, κλπ)
- Είδη, προδιαγραφές και επιλογή Ατομικού (Προσωπικού) Προστατευτικού Εξοπλισμού [ΑΠΕ ή ΠΠΕ].
- Είδη, προδιαγραφές και επιλογή Ατομικού (Προσωπικού) Προστατευτικού Εξοπλισμού [ΑΠΕ ή ΠΠΕ] μελών εθελοντικών ομάδων.
- Απολύμανση προσωπικού και μέσων.
- Είδη, προδιαγραφές και λειτουργία εξειδικευμένων υποδομών.
- Χρήση μέσων και συντήρησή τους μετά την επέμβαση.
- Περιορισμοί στην χρήση ουσιών (σε σχέση με την προστασία του προσωπικού και του περιβάλλοντος), κλπ.

Στα πλαίσια της διαχείρισης του χώρου της καταστροφής ιδιαίτερη σημασία έχει, στις περιπτώσεις βεβαίως που αυτό απαιτείται, η φύλαξη του χώρου και ο ορισμός της υπεύθυνης προς τούτο υπηρεσίας.

Η διαφύλαξη του χώρου της καταστροφής είναι ιδιαίτερα σημαντικό θέμα για το συντονισμό με την εφαρμογή των σχεδίων των ανακριτικών ή διερευνητικών αρχών (βλ. τμήμα Π.4.7). Όπως στην περίπτωση των δασικών πυρκαγιών η φύλαξη του σημείου έναρξης της πυρκαγιάς για συλλογή στοιχείων από τις ανακριτικές αρχές, σε αεροπορικά ατυχήματα η φύλαξη του απαραίτητου χώρου της ατυχήματος ούτως ώστε η Επιτροπή Διερεύνησης Αεροπορικών Ατυχημάτων να συλλέξει τα απαραίτητα στοιχεία, κλπ.

Σημειώνεται ότι η ασφάλεια του Προσωπικού Επέμβασης και Μέσων και η διαχείριση του χώρου της καταστροφής είναι άρρηκτα συνυφασμένη με την προστασία του κοινού (βλ. τμήμα Π.4.3).

Δεδομένης της θεμελιώδους σημασίας που έχει η διασφάλιση της ακεραιότητας του προσωπικού επέμβασης επισημαίνεται η ιδιαίτερη σημασία που έχει ο ορισμός υπεύθυνου για τον έλεγχο της τήρησης, κατά την διάρκεια της υλοποίησης της δράσης, των οριζόμενων στις κατευθυντήριες οδηγίες. Κατά κανόνα η ανωτέρω αρμοδιότητα ασκείται από τον επικεφαλής των δυνάμεων επέμβασης.

Οι κατευθυντήριες οδηγίες πρέπει να στηρίζονται στην εθνική και κοινοτική νομοθεσία και να λαμβάνουν υπ' όψιν την ανάλυση κινδύνου για τις συγκεκριμένες δράσεις και την διεθνή πρακτική. Ιδιαίτερη σημασία έχει η παρακολούθηση των διεθνών εξελίξεων ως προς τα υλικά, μέσα και τις τεχνολογίες που είναι διαθέσιμες και επιχειρησιακά κατάλληλες καθώς και ο καθορισμός της διαδικασίας επικαιροποίησης των Κ.Ο.

4.3. Ενημέρωση, Προστασία του Κοινού και Σχέσεις με τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, Μ.Μ.Ε. (ΒΑΣ 10, ΒΑΣ 18, ΒΑΣ 19, ΒΑΣ 20)

Οι τρεις αυτές σημαντικές λειτουργίες χαρακτηρίζονται από μία ουσιαστική συνάφεια και απαιτούν συνέργεια. Για αυτό τον λόγο παρουσιάζονται σαν μία δέσμη λειτουργιών στο ίδιο τμήμα

του σχεδίου.

4.3.1. Προστασία του κοινού

Η λειτουργία της *προστασίας του κοινού* συνίσταται στην εκτίμηση της κατάστασης, εισήγηση, λήψη απόφασης και ακολούθως υλοποίηση των απαραίτητων δράσεων για την προστασία της υγείας και της ζωής των πολιτών από το κίνδυνο στον οποίο έχει ήδη εκτεθεί ή εκτιμάται ότι δύναται να εκτεθεί. Περιλαμβάνει τα όργανα, συστήματα και διαδικασίες που είναι απαραίτητα για την υλοποίηση των παραπάνω.

Η *προστασία του κοινού* επιτυγχάνεται με την υλοποίηση ενός τουλάχιστον από τα παρακάτω :

- Απαγόρευση ή περιορισμός κυκλοφορίας
- Εκκένωση της άμεσης περιοχής της καταστροφής και μεταφορά σε ασφαλή χώρο
- Ευρεία ή μεγάλης έκτασης εκκένωση και μεταφορά σε ασφαλή χώρο
- Εγκλεισμός/παραμονή σε κλειστούς προστατευόμενους χώρους
- Απομόνωση - περιορισμός κοινού
- Απαγόρευση κατανάλωσης συγκεκριμένων προϊόντων

Σημειώνεται ότι η προστασία του κοινού είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την διαχείριση του χώρου της καταστροφής δηλαδή με τον ορισμό ζωνών προστασίας και την τήρηση σχετικών περιμέτρων ασφαλείας (βλέπε τμήμα III.4.2).

Είναι προφανές ότι η απόφαση για την μία ή την άλλη επιλογή για την προστασία του κοινού διαφοροποιείται ανάλογα με τις ειδικές συνθήκες που προσδιορίζουν την εκάστοτε κατάσταση προς αντιμετώπιση. Για αυτόν το λόγο ιδιαίτερη σημασία έχει η έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών για την υποβοήθηση των αρμοδίων οργάνων ή προσώπων στο έργο της εισήγησης και της λήψης απόφασης.

Στο παρόν τμήμα

- αναφέρονται οι υπηρεσιακές μονάδες ή τα διυπηρεσιακά όργανα που είναι αρμόδια για την έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών για την:
 - ο εκτίμηση της κατάστασης, την εισήγηση και την λήψη απόφασης για το είδος της δράσης προστασίας κοινού
 - ο υλοποίηση των δράσεων για την εφαρμογή της απόφασης (βλ. και τμήμα III.4.1)
- αναφέρονται οι υπηρεσιακές μονάδες (βλέπε τμήμα III.2) στις οποίες απευθύνονται οι Κ.Ο., οι οποίες δηλαδή τις χρησιμοποιούν για την υλοποίηση των αρμοδιοτήτων τους.
- αναφέρονται οι Κ.Ο. (τα πλήρη κείμενα παρατίθενται σε παράρτημα).

Στις κατευθυντήριες οδηγίες πρέπει να:

- αναφέρονται και να αναλύονται επακριβώς οι ενδεδειγμένες επιλογές για την προστασία του κοινού από τον συγκεκριμένο κίνδυνο.
- περιγράφεται και να αναλύεται η μεθοδολογία και η διαδικασία για την εκτίμηση της κατάστασης και την λήψη της σχετικής απόφασης (π.χ. φύση του κινδύνου, συλλογή

στοιχείων, τα χαρακτηριστικά του κοινού, το διαθέσιμο χρονικό διάστημα, απαραίτητοι και διαθέσιμοι πόροι για την υλοποίηση της κάθε επιλογής).

- προσδιορίζονται και να καταγράφονται οι απαραίτητες δράσεις και οι βασικοί παράμετροι για την υλοποίηση κάθε επιλογής από τις αρχές και το κοινό.
- περιγράφεται και να αναλύεται η μεθοδολογία και η διαδικασία για την λήψη της απόφασης άρσης ισχύος της αποφασισθείσας επιλογής. Ιδιαίτερη σημασία πρέπει να δίνεται στην εκτίμηση της χρονικής διάρκειας ισχύος της επιλογής και στην επιστροφή του πληθυσμού στον χώρο διαμονής του, καθόσον συνδέεται με θέματα διοικητικής μέριμνας (βλ. τμήμα III.4.4).

Η προστασία του κοινού απαιτεί την υλοποίηση των αποφάσεων που έχουν ληφθεί για αυτό το σκοπό από τα αρμόδια όργανα. Ιδιαίτερα σημαντική για την επίτευξη του σκοπού της λειτουργίας *Προστασία του κοινού* είναι η υλοποίηση των ενδεδειγμένων δράσεων από το κοινό η οποία εξαρτάται από τις δράσεις της λειτουργίας της *Ενημέρωσης του κοινού* και της λειτουργίας *Σχέσεις με τα ΜΜΕ*.

4.3.2. Ενημέρωση του κοινού

Η λειτουργία της *Ενημέρωσης του κοινού* περιλαμβάνει το σύνολο των απαραίτητων διεργασιών, διαδικασιών, οργάνων και συστημάτων που χρησιμοποιούνται για την έγκαιρη παροχή στους πολίτες ακριβούς και χρήσιμης πληροφορίας καθώς και οδηγιών για την ενδεδειγμένη συμπεριφορά σε μία κατάσταση ετοιμότητας ή/και κατάσταση έκτακτης ανάγκης.

Οι παρεχόμενες οδηγίες αποσκοπούν στο να προκαλέσουν την ενδεδειγμένη συμπεριφορά των πολιτών για την αποτροπή ή την ελαχιστοποίηση της έκθεσης τους σε κίνδυνο σε μία κατάσταση ετοιμότητας ή/και κατάσταση έκτακτης ανάγκης.

Σημειώνεται ότι στην λειτουργία ενημέρωσης του κοινού μετά την καταστροφή περιλαμβάνεται και η κάλυψη των αναγκών πληροφόρησης των πολιτών σχετικά με την κατάσταση συγγενών ή φίλων οι οποίοι έχουν εμπλακεί ή πιστεύεται ότι έχουν εμπλακεί στο καταστροφικό φαινόμενο. Καθόσον πολλές διαφορετικές υπηρεσίες είναι κάτοχοι των σχετικών πληροφοριών απαιτείται η καλή συνεργασία των αρμόδιων Φορέων για τις λειτουργίες Διοικητική Μέριμνα πληγέντων (τμήμα III.4.4), Δημόσια Υγεία & Υγειονομικές Υπηρεσίες (τμήμα III.4.6) και Ιατροδικαστική Υποστήριξη (τμήμα III.4.7).

Στο παρόν τμήμα

- αναφέρονται οι αρμόδιες υπηρεσιακές μονάδες ή τα αρμόδια υπηρεσιακά όργανα για την έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών ούτως ώστε να επιτευχθεί:
 - η ακριβής, χρήσιμη, συνοπτική και έγκαιρη ενημέρωση του κοινού στην κατάσταση ετοιμότητας ή/και κατάσταση έκτακτης ανάγκης
 - η κάλυψη των αναγκών πληροφόρησης των πολιτών σχετικά με την κατάσταση

συγγενών ή φίλων οι οποίοι έχουν εμπλακεί ή πιστεύεται ότι έχουν εμπλακεί στο καταστροφικό φαινόμενο

- αναφέρονται οι υπηρεσιακές μονάδες στις οποίες απευθύνονται οι Κ.Ο., (οι οποίες δηλαδή τις χρησιμοποιούν για την υλοποίηση των αρμοδιοτήτων τους)
- αναφέρονται οι Κ.Ο. (τα πλήρη κείμενα παρατίθενται σε παράρτημα).

Οι κατευθυντήριες οδηγίες οφείλουν να διαφοροποιούν τις ενέργειες ενημέρωσης κοινού στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- ενημέρωση για επικείμενες καταστροφές (ενίοτε αναφέρεται και ως έγκαιρη προειδοποίηση του κοινού)
- ενημέρωση για καταστροφές με περιορισμένο χρονικό διάστημα για αντίδραση
- ενημέρωση μετά την καταστροφή.

Σημειώνεται ότι οι ενέργειες ενημέρωσης σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις πρέπει να βασίζονται και να ευρίσκονται σε συμφωνία με τις δράσεις ενημέρωσης που πραγματοποιούνται κατά την φάση της πρόληψης από όλες τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες.

Στις κατευθυντήριες οδηγίες ορίζονται οι αρμόδιοι (υπηρεσιακές μονάδες, υπηρεσιακά όργανα ή πολιτικοί προϊστάμενοι) στα διάφορα επίπεδα διοίκησης, ελέγχου και συντονισμού (τμήμα III.2) για την:

- εκτίμηση/αξιολόγηση της κατάστασης και την εισήγηση για το περιεχόμενο της ενημέρωσης και το μέσο με το οποίο θα πραγματοποιηθεί η ενημέρωση
- λήψη απόφασης για το περιεχόμενο της ενημέρωσης και το μέσο με το οποίο θα πραγματοποιηθεί η ενημέρωση
- υλοποίηση των δράσεων για την εφαρμογή της απόφασης

Τονίζεται ιδιαίτερα ότι η απόφαση για την ενημέρωση του κοινού πρέπει να κοινοποιείται έγκαιρα και σε όλες τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες (που δεν έχουν συμμετάσχει στην διαδικασία λήψης της απόφασης) για την αποφυγή τυχόν συγχύσεων, επαναλήψεων ή/και αντιφάσεων που θα έχουν ως αποτέλεσμα την μείωση της αποτελεσματικότητας των αποφασισθέντων μέτρων.

Στις κατευθυντήριες οδηγίες

- καταγράφονται οι διάφοροι μέθοδοι και τα μέσα που δύνανται να χρησιμοποιηθούν για την ενημέρωση του κοινού και οι αντίστοιχοι περιορισμοί τους
- προσδιορίζονται οι διάφορες κατηγορίες κοινού (παιδιά, ηλικιωμένοι, έγκυες, άτομα με ειδικές ανάγκες, αλλοδαποί, τουρίστες, κλπ), οι ιδιαιτερότητες της κάθε κατηγορίας σχετικά με την ενημέρωση και προτείνονται οι μέθοδοι αντιμετώπισης αυτών
- δίνονται τα βασικά απαραίτητα χαρακτηριστικά και περιγράφεται το περιεχόμενο των ανακοινώσεων προς το κοινό και τα Μ.Μ.Ε. Εάν κρίνεται σκόπιμο είναι δυνατόν να παρατίθενται πρότυπες ανακοινώσεις σε παράρτημα
- συγκεκριμενοποιούνται οι διαφοροποιήσεις στην λειτουργία της ενημέρωσης ανάλογα με την

μέθοδο που έχει επιλεγεί για την προστασία του κοινού.

Ειδικά για την κάλυψη των αναγκών πληροφόρησης των πολιτών σχετικά με την κατάσταση συγγενών ή φίλων οι οποίοι έχουν εμπλακεί ή πιστεύεται ότι έχουν εμπλακεί στο καταστροφικό φαινόμενο, στις σχετικές κατευθυντήριες οδηγίες:

- ορίζονται οι αρμόδιες υπηρεσίες που συμμετέχουν στο ολοκληρωμένο μηχανισμό συλλογής, επεξεργασίας και ανακοίνωσης στοιχείων απωλειών ζωής και υγείας καθώς και αγνοουμένων υγιών επιζώντων
- καθορίζεται η ροή των πληροφοριών και οι επί μέρους σχετικές διαδικασίες που ακολουθούνται
- δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στις ειδικότερες ανάγκες που πρέπει να καλυφθούν στην περίπτωση που εμπλέκονται αλλοδαποί υπήκοοι.

4.3.3. Σχέσεις με τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης (Μ.Μ.Ε.)

Οι σχέσεις με τα Μ.Μ.Ε. αναφέρονται:

- στη συνεργασία των αρμόδιων οργάνων του Φορέα Σχεδίασης με τα Μ.Μ.Ε. με σκοπό την παροχή ακριβούς, χρήσιμης και έγκαιρης ενημέρωσης στο κοινό και
- στην παρακολούθηση από τα αρμόδια όργανα του τρόπου με τον οποίο παρουσιάζουν τα Μ.Μ.Ε. την κατάσταση και στην εκτίμηση της επίπτωσης της «εικόνας» αυτής στην λειτουργία της ενημέρωσης του κοινού

σε όλες τις φάσεις κινητοποίησης του συστήματος πολιτικής προστασίας.

Στο παρόν τμήμα αναφέρονται

- οι αρμόδιες υπηρεσιακές μονάδες ή τα αρμόδια υπηρεσιακά όργανα για την έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών για τα παραπάνω
- οι υπηρεσιακές μονάδες στις οποίες απευθύνονται οι Κ.Ο., (οι οποίες δηλαδή τις χρησιμοποιούν για την υλοποίηση των αρμοδιοτήτων τους)
- αναφέρονται οι Κ.Ο. (τα πλήρη κείμενα παρατίθενται σε παράρτημα).

Στις κατευθυντήριες οδηγίες πρέπει να αναφέρονται οι αρμόδιες για την υλοποίηση των δράσεων μονάδες και κατ' ελάχιστον να λαμβάνεται υπ' όψιν ο διαθέσιμος χρόνος για τις ανακοινώσεις, η συνέπεια των ανακοινώσεων και η διαφορετική προσέγγιση των διαφόρων ομάδων του κοινού.

Σημειώνεται ότι έχει ιδιαίτερη σημασία ο Φορέας Σχεδίασης να ομιλεί με «μία φωνή» στα Μ.Μ.Ε., αλλά και να ευρίσκεται σε συνεργασία με όλους τους άλλους εμπλεκόμενους Φορείς για να επιτευχθεί η δημιουργία μίας και μοναδικής συνολικής εικόνας αντιμετώπισης της κατάστασης προς το κοινό.

Σχετικά με την παρακολούθηση του τρόπου με τον οποίο παρουσιάζουν τα Μ.Μ.Ε. την κατάσταση και στην εκτίμηση της επίπτωσης της «εικόνας» αυτής στην λειτουργία της ενημέρωσης του κοινού πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη σημασία στον σαφή ορισμό της ροής πληροφορίας μεταξύ των

οργάνων συλλογής και ανάλυσης πληροφορίας και των προσώπων/οργάνων που είναι αρμόδια (συνήθως τα πρόσωπα ή όργανα Διοίκησης, Ελέγχου και Συντονισμού Επιχειρήσεων) για την λήψη αποφάσεων σχετικά με την ενημέρωση του κοινού.

4.4. Διοικητική Μέριμνα πληγέντων (ΒΑΣ 11, ΒΑΣ 13, ΒΑΣ 14, ΒΑΣ 17, ΒΑΣ 25, ΣΟ 9)

Η λειτουργία της *Διοικητικής μέριμνας* περιλαμβάνει τα όργανα, τα συστήματα και τις διαδικασίες για την υλοποίηση δράσεων για την κάλυψη των βασικών αναγκών των πληγέντων όσον αφορά στην στέγαση, διατροφή, ένδυση, θέρμανση, φωτισμό, ύδρευση, αποχέτευση, επικοινωνίες, υγειονομική υποστήριξη, εκπαίδευση και φύλαξη παιδιών, μετακινήσεις, ασφάλεια, υπηρεσίες ταχυδρομείου, πρόνοια, οικονομικές ενισχύσεις, κλπ.

Σημειώνεται ότι, κατά το σχεδιασμό για τα θέματα διοικητικής μέριμνας, πρέπει να ληφθούν ιδιαίτερα υπ' όψιν οι δυσλειτουργίες και η αναστάτωση που η καταστροφή είναι πιθανόν να έχει προκαλέσει στην κανονική λειτουργία των προμηθευτών όλων των παραπάνω αγαθών και υπηρεσιών (π.χ. αναζήτηση προμηθευτών από τις μη πληγείσες περιοχές ή με πανελλαδική εμβέλεια, κλπ).

Στο παρόν τμήμα

- αναφέρονται οι αρμόδιες Δ/νσεις για την έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών, προδιαγραφών και κανονισμών για την υλοποίηση των απαραίτητων (προαναφερθέντων αλλά και άλλων κατά περίπτωση απαιτούμενων) δράσεων για την Διοικητική Μέριμνα των πληγέντων
- αναφέρονται οι αρμόδιες υπηρεσίες για την υλοποίηση των παραπάνω δράσεων
- παρατίθεται η προτεινόμενη μεθοδολογία με την οποία οι αρμόδιες υπηρεσίες προβαίνουν στην εκτίμηση καθώς και στην ιεράρχηση των αναγκών των πληγέντων και
- αναφέρονται απλώς (παρατίθενται υποχρεωτικά σε παράρτημα) οι κατευθυντήριες οδηγίες, προδιαγραφές και κανονισμοί για την υλοποίηση των απαραίτητων (προαναφερθέντων αλλά και άλλων κατά περίπτωση απαιτούμενων) δράσεων για την Διοικητική Μέριμνα των πληγέντων (π.χ. για την επιλογή και την λειτουργία χώρων προσωρινής στέγασης (καταυλισμών), κέντρων υποδοχής συγγενών θυμάτων, επιζησάντων κλπ).

Τονίζεται ιδιαίτερα η ανάγκη για την ταχεία και κατά το δυνατόν ορθή εκτίμηση των αναγκών των πληγέντων. Επίσης λόγω του ιδιαίτερα μεγάλου αριθμού Φορέων που εμπλέκονται στην Διοικητική Μέριμνα πληγέντων πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη σημασία σε θέματα ολοκληρωμένου σχεδιασμού και ροής πληροφοριών, στον τομέα αυτό ο ρόλος της ΓΤΠΠ είναι πρωταρχικός.

4.5. Προστασία φυσικού περιβάλλοντος, φυτικού και ζωικού κεφαλαίου (ΒΑΣ 15)

Η παρούσα λειτουργία περιλαμβάνει τα όργανα, τα συστήματα και τις διαδικασίες για την υλοποίηση δράσεων που είναι απαραίτητες για την αναγνώριση και την εκτίμηση των συντελεσθέντων ή/και των εν δυνάμει επιπτώσεων καθώς και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος καθώς και του φυτικού και του ζωικού κεφαλαίου από τις άμεσες και έμμεσες επιπτώσεις του καταστροφικού φαινομένου.

Για τον σκοπό αυτό υλοποιούνται συνήθως δράσεις για την:

- δειγματοληψία
- εργαστηριακή ανάλυση
- καραντίνα - απομόνωση του μέρους του ζωικού και φυτικού κεφαλαίου που έχει μολυνθεί
- προστασία του μη μολυνθέντος ζωικού και φυτικού κεφαλαίου
- συλλογή, μεταφορά και καταστροφή μολυσμένων φυτών και ζώων, κλπ

Ιδιαίτερη σημασία πρέπει να δίνεται σε ότι αφορά στην προστασία των υδάτινων πόρων καθώς και στην προστασία ευαίσθητων περιβαλλοντικά περιοχών, προστατευόμενων περιοχών καθώς και απειλούμενων ειδών φυτών και ζώων [όπως π.χ. των Οικοτόπων και των Ειδών Χλωρίδας και Πανίδας που εμπίπτουν στην Οδηγία 92/43/ΕΟΚ και έχουν καταγραφεί, αναγνωριστεί και χαρτογραφηθεί στα πλαίσια του δικτύου "ΦΥΣΗ 2000"].

Στο παρόν τμήμα

- αναφέρονται οι αρμόδιες Δ/νσεις για την έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών, προδιαγραφών και κανονισμών για την υλοποίηση των απαραίτητων (από τις προαναφερθείσες αλλά και άλλων κατά περίπτωση απαιτούμενων) δράσεων για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, του φυτικού και του ζωικού κεφαλαίου
- αναφέρονται οι αρμόδιες υπηρεσίες για την υλοποίηση των παραπάνω δράσεων
- αναφέρονται οι Κ.Ο. για την υλοποίηση των παραπάνω δράσεων (τα πλήρη κείμενα παρατίθενται σε παράρτημα).

Στις κατευθυντήριες οδηγίες ορίζονται οι αρμόδιοι (υπηρεσιακές μονάδες, υπηρεσιακά όργανα ή πολιτικοί προϊστάμενοι) στα διάφορα επίπεδα διοίκησης, ελέγχου και συντονισμού (τμήμα III.2) για την:

- εκτίμηση/αξιολόγηση της κατάστασης και την εισήγηση για τα σχετικά μέτρα αντιμετώπισης
- λήψη απόφασης
- υλοποίηση των δράσεων για την εφαρμογή της απόφασης (έχουν αναφερθεί στα τμήματα II.4.4 - II.4.6)

Στις κατευθυντήριες οδηγίες πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη σημασία στην εκτίμηση των πόρων και του χρόνου που απαιτείται για την πραγματοποίηση των εργαστηριακών αναλύσεων, στις προδιαγραφές για την συλλογή και μεταφορά του μολυνθέντος ζωικού και φυτικού κεφαλαίου, στις προδιαγραφές για τους χώρους καταστροφής του μολυνθέντος ζωικού και φυτικού κεφαλαίου, στα θέματα ασφάλειας του προσωπικού (βλ. III.4.2), στον καθορισμό των προϋποθέσεων για την ανάθεση συγκεκριμένων έργων σε τρίτους, στην αναγνώριση των δυνατοτήτων του μηχανισμού και επομένων των περιπτώσεων που θα απαιτηθεί διεθνής συνδρομή, κλπ.

Οι κατευθυντήριες οδηγίες πρέπει να στηρίζονται στην εθνική και κοινοτική νομοθεσία και να λαμβάνουν υπ' όψιν την ανάλυση κινδύνου και την διεθνή πρακτική. Ιδιαίτερη σημασία έχει ο καθορισμός της διαδικασίας επικαιροποίησης τους.

Τονίζεται ιδιαίτερα ότι δεδομένης της επίδρασης που δύναται να έχει η ρύπανση του περιβάλλοντος και η ρύπανση ή μόλυνση του φυτικού και ζωικού κεφαλαίου στην υγεία του πληθυσμού πρέπει να επιδιώκεται κατά την σύνταξη των Κ.Ο. η αναγνώριση των σημείων που κατά την εφαρμογή των Κ.Ο. θα απαιτηθεί συνεργασία με άλλους φορείς και κυρίως με τους φορείς που είναι αρμόδιοι για την σύνταξη και εφαρμογή των Κ.Ο. για τις δράσεις της λειτουργίας ΠΙ.4.6 (δημόσια υγεία) αλλά και της προστασίας και ενημέρωσης κοινού (βλ. τμήμα ΠΙ.4.3).

Για καταστροφές (όπως π.χ. η γρίπη των πτηνών) οι οποίες ρυθμίζονται από ειδικότερες νομοθεσίες [ΥΑ Αριθ. 279719, «Εφαρμογή των σχεδίων επείγουσας επέμβασης για την γρίπη των ορνίθων και την ψευδοπανώλη των πτηνών», 19 Νοεμβρίου 2004, (ΦΕΚ 1769, τ. Β', 30.11.2004)] ακολουθούνται βεβαίως τα οριζόμενα σε αυτές αλλά πρέπει να καταβάλλεται προσπάθεια να καλύπτονται όλα τα θέματα τα οποία προβλέπει η ΥΑ 1299/2003 και διευκρινίζει το παρόν εγχειρίδιο ώστε να διασφαλιστεί η διαλειτουργικότητα σε όλα τα επίπεδα διοίκησης (βλ. τμήμα ΠΙ.2).

Για αυτές τις περιπτώσεις στο παρόν τμήμα πρέπει να γίνεται αναφορά στα παραπάνω σχέδια και να παρατίθενται σαφώς οι δράσεις (π.χ. δειγματοληψία, εφαρμογή οριοθετημένων ζωνών προστασίας, απολύμανση, συλλογή, μεταφορά και καταστροφή υλικών υψηλού κινδύνου, κλπ) σε κάθε στάδιο επιχειρήσεων που αν και αποτελούν κύρια αρμοδιότητα των Υπηρεσιών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων ή/και των αρμοδίων υπηρεσιών στις Περιφέρειες ή/και τους ΟΤΑ απαιτούν για την υλοποίησή τους την συνεργασία με και την υποστήριξη από τις υπόλοιπες δυνάμεις πολιτικής προστασίας. Σημειώνεται ότι είναι απολύτως απαραίτητη η σαφής και η, κατά το δυνατόν, διεξοδικότερη περιγραφή του είδους της υποστήριξης που θα απαιτηθεί για την υλοποίηση των δράσεων.

4.6. Δημόσια Υγεία και Υγειονομικές Υπηρεσίες (ΒΑΣ 10, ΒΑΣ 15, ΒΑΣ 18, ΒΑΣ 19, ΒΑΣ 20, ΒΑΣ 25)

Η λειτουργία της *Δημόσιας Υγείας και των Υγειονομικών Υπηρεσιών* περιλαμβάνει τα όργανα, τα συστήματα και τις διαδικασίες για όλες τις δράσεις που πρέπει να υλοποιηθούν κατά τις φάσεις της ετοιμότητας, της αντιμετώπισης και της αποκατάστασης και αποσκοπούν άμεσα και έμμεσα στην προστασία της ζωής και της υγείας του πληθυσμού. Η παρούσα λειτουργία έχει ιδιαίτερα μεγάλο εύρος (προνοσοκομειακή περίθαλψη, νοσοκομειακή περίθαλψη, κλπ) και για την υλοποίηση των δράσεων που εμπίπτουν σε αυτήν ενεργούν πολλές Υπηρεσίες και εποπτευόμενοι Οργανισμοί του Τομέα της Υγείας.

Το παρόν τμήμα του σχεδίου αναφέρεται: α) στα σχέδια που συντάσσει το Υπουργείο Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης βάσει της ΥΑ 1299/2003 και του Ν.3370/2005 «Οργάνωση και λειτουργία των υπηρεσιών δημόσιας υγείας και λοιπές διατάξεις» [ΦΕΚ 176, τ. Α', 11 Ιουλίου 2005] ή και σε εφαρμογή άλλων ειδικότερων νομοθεσιών και β) στις κατευθυντήριες οδηγίες που εκδίδει για την σύνταξη των σχεδίων των νοσοκομείων και των Υγειονομικών Περιφερειών που προβλέπονται και συντάσσονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Ν. 3329/2005 «Εθνικό Σύστημα Υγείας και

Κοινωνικής Αλληλεγγύης» [ΦΕΚ 81, τ. Α', 4 Απριλίου 2005].

Βασικός σκοπός του παρόντος τμήματος του σχεδίου είναι η διασφάλιση της **διαλειτουργικότητας** των παραπάνω σχεδίων με τα σχέδια που συντάσσονται για την διαχείριση των συνεπειών από καταστροφές κατ' εφαρμογή της ΥΑ 1299/2003 σε όλα τα επίπεδα της διοίκησης από τις υπόλοιπες δυνάμεις πολιτικής προστασίας που υποστηρίζουν τις δράσεις του Τομέα Υγείας.

Για τον λόγο αυτό στο παρόν τμήμα απαιτείται το Υπουργείο Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης να αναφέρει τις δράσεις που αν και αποτελούν κύρια αρμοδιότητα του απαιτούν για την υλοποίηση τους την συνεργασία των υπηρεσιών υγείας με τις υπόλοιπες δυνάμεις πολιτικής προστασίας. Είναι μάλιστα απαραίτητη η σαφής και η, κατά το δυνατόν, διεξοδικότερη αναφορά των υποστηρικτικών δράσεων που εκτιμάται ότι θα απαιτηθούν σε κάθε στάδιο επιχειρήσεων και των σχετικών απαιτήσεων για την υλοποίησή τους π.χ. ενδεδειγμένα μέτρα ασφάλειας προσωπικού που υλοποιεί τις υποστηρικτικές δράσεις, μέτρα για την ασφαλή μεταφορά υγειονομικού υλικού, εξασφάλιση χώρων για την υλοποίηση υγειονομικών δράσεων και σχετικές προδιαγραφές, κλπ. Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δίνεται στην εκτίμηση των πόρων και του απαιτούμενου χρόνου για την υλοποίηση των παραπάνω δράσεων αλλά και στις απαραίτητες προπαρασκευαστικές ενέργειες και στους περιορισμούς που τίθενται για την υλοποίηση δράσεων που σχετίζονται με άλλες λειτουργίες όπως π.χ. την ψυχοκοινωνική υποστήριξη των οικογενειών των θυμάτων (βλ. τμήμα III.4.8), την προστασία και την ενημέρωση του κοινού (βλ. τμήμα III.4.3), κλπ.

Επίσης λόγω του μεγάλου αριθμού Υπηρεσιών που υλοποιούν δράσεις στο χώρο της υγείας στις Κ.Ο. πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη σημασία στα θέματα της διαχείρισης της πληροφορίας και του εσωτερικού συντονισμού ώστε να διασφαλιστεί η ροή πληροφορίας και η συνεργασία με τα οριζόμενα επίπεδα διοίκησης, ελέγχου και συντονισμού του παρόντος σχεδίου (τμήμα III.2).

4.7. Ιατροδικαστική Υποστήριξη

Η *Ιατροδικαστική Υποστήριξη* αναφέρεται στα όργανα, τα συστήματα και τις διαδικασίες για την υλοποίηση δράσεων για την εξέταση της αιτίας και του είδους του θανάτου, τον καθορισμό της ταυτότητας και την απόδοση και ταφή των σωρών ατόμων που απεβίωσαν σαν αποτέλεσμα του καταστροφικού φαινομένου.

Η λειτουργία της Ιατροδικαστικής Υποστήριξης περιλαμβάνει τουλάχιστον τις ακόλουθες δράσεις

- αναζήτηση, καταγραφή, περισυλλογή και μεταφορά των ευρημάτων (σωροί, ανθρώπινα υπολείμματα, προσωπικά αντικείμενα) από τον τόπο της καταστροφής
- προστασία του χώρου της καταστροφής
- επιλογή χώρου προσωρινού νεκροτομείου
- οργάνωση και λειτουργία προσωρινών ή μη νεκροτομείων
- αποθήκευση (προσωρινή και μη) των ευρημάτων
- ιατροδικαστική εξέταση ευρημάτων (νεκροψία, νεκροτομή, εργαστηριακή ιατροδικαστική)

- ταρίχευση-ευπρεπισμός
- απόδοση σωρών στους οικείους
- μεταφορά σωρών
- ενταφιασμός

Τα παραπάνω αντιμετωπίζονται στο Ειδικό Σχέδιο Διαχείρισης Ανθρωπίνων Απωλειών ΥΑ 3384/2006 [ΦΕΚ 776, τ. Β', 28 Ιουνίου 2006] το οποίο αποτελεί συμπλήρωμα της ΥΑ 1299/2003. Οι Ομάδες Αναγνώρισης Θυμάτων Καταστροφών έχουν κεντρικό ρόλο στην παρούσα λειτουργία με βάση την αποστολή τους όπως ορίζεται στο Ν.3448/2006 αρθ. 23 [ΦΕΚ 57, τ. Α', 15 Μαρτίου 2006] και θα εξειδικευτεί στις σχετικές Υπουργικές Αποφάσεις.

Τονίζεται επίσης ότι ιδιαίτερη μνεία πρέπει να γίνεται στο εν λόγω σχέδιο:

- στις διαφοροποιήσεις που επιβάλλουν στις ακολουθούμενες διαδικασίες τα διαφορετικά είδη καταστροφών [καταστροφή «κλειστού» τύπου (ύπαρξη καταλόγου επιβατών και πληρώματος στην περίπτωση πτώσης αεροσκάφους σε μη κατοικήσιμη περιοχή) ή «ανοιχτού» τύπου (άλλα μεταφορικά ατυχήματα χωρίς κατάλογο επιβατών, καταρρεύσεις κτιρίων, κλπ)].
- στις διαφοροποιήσεις που επιβάλλει στις διαδικασίες η υπόνοια εγκληματικής ενέργειας.
- στην διατήρηση της «ισορροπίας» μεταξύ των ενίοτε αντικρουόμενων αναγκών α) της διερεύνησης της εγκληματικής πράξης (ή του ατυχήματος) και β) της αναγνώρισης/ταυτοποίησης των θυμάτων.
- στην θέσπιση κριτηρίων για την λήψη της απόφασης για πραγματοποίηση των παραπάνω δύο κατηγοριών δράσεων: α) σε υφιστάμενες ή σε προσωρινές εγκαταστάσεις και β) σε ενιαίο ή ξεχωριστούς χώρους.

Στο παρόν τμήμα αναφέρονται τα απαραίτητα για την διασφάλιση της διαλειτουργικότητας (π.χ. ροή πληροφορίας, σύστημα διοίκησης ελέγχου και συντονισμού, κλπ) του ανωτέρω σχεδίου με το παρόν σχέδιο καθώς και όλα όσα αφορούν στην συνεργασία για την υλοποίηση των δράσεων που σχετίζονται με άλλες λειτουργίες όπως π.χ. την ψυχοκοινωνική υποστήριξη των οικογενειών των θυμάτων (βλ. τμήμα III.4.8), την ενημέρωση του κοινού (βλ. τμήμα III.4.3), κλπ.

4.8. Ψυχοκοινωνική υποστήριξη (ΒΑΣ 10, ΒΑΣ 15, ΒΑΣ 25)

Η λειτουργία της *Ψυχοκοινωνικής υποστήριξης* περιλαμβάνει τα όργανα, τα συστήματα και τις διαδικασίες για την υλοποίηση δράσεων για την αναγνώριση και την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της καταστροφής στην ψυχική υγεία των πρωτευόντων θυμάτων (άτομα που βίωσαν την καταστροφή), των δευτερευόντων θυμάτων (συγγενείς και φίλοι των πρωτευόντων θυμάτων) καθώς και του προσωπικού των εμπλεκόμενων υπηρεσιών. Πέραν των δράσεων για την αναγνώριση και αντιμετώπιση του ατομικού τραυματισμού στην λειτουργία της ψυχοκοινωνικής υποστήριξης περιλαμβάνονται και οι δράσεις για την αναγνώριση και αντιμετώπιση του συλλογικού τραυματισμού

που δύναται να εμφανιστεί σε ιδιαίτερα μεγάλες καταστροφές.

Ο σχεδιασμός της ψυχοκοινωνικής υποστήριξης στηρίζεται σε ειδικότερη νομοθεσία [ΠΔ 22/2006 «Οργανισμός του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ε.Κ.Κ.Α.)» [ΦΕΚ 18, τ. Α', 07.02.2007], Ν. 3329/2005 «Εθνικό Σύστημα Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης» [ΦΕΚ 81, τ. Α', 4 Απριλίου 2005], Ν.3106/2003 «Αναδιοργάνωση του Εθνικού Συστήματος Κοινωνικής Φροντίδας και άλλες διατάξεις» [ΦΕΚ 30, τ. Α', 10/02/2003], κλπ], στην οποία ορίζονται οι αρμοδιότητες και ο συντονιστικός ρόλος του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ε.Κ.Κ.Α.) καθώς και οι άλλες υπηρεσίες που έχουν δυνατότητες και εμπλέκονται στην παροχή κοινωνικής φροντίδας.

Στο παρόν τμήμα

- αναφέρονται οι αρμόδιες Δ/νσεις για την έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών για την υλοποίηση των απαραίτητων δράσεων για την αναγνώριση και την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της καταστροφής στην ψυχική υγεία του πληθυσμού
- αναφέρονται οι αρμόδιες υπηρεσίες για την υλοποίηση των παραπάνω δράσεων (δηλ. οι υπηρεσίες που θα αξιοποιήσουν τις Κ.Ο.)
- αναφέρονται οι Κ.Ο. (τα πλήρη κείμενα παρατίθενται σε παράρτημα).

Στις κατευθυντήριες οδηγίες ορίζονται οι αρμόδιοι (υπηρεσιακές μονάδες, υπηρεσιακά όργανα ή πολιτικοί προϊστάμενοι) στα διάφορα επίπεδα διοίκησης, ελέγχου και συντονισμού (τμήμα III.2) για την:

- εκτίμηση/αξιολόγηση της κατάστασης και την εισήγηση για τα σχετικά μέτρα αντιμετώπισης
- λήψη απόφασης
- υλοποίηση των δράσεων για την εφαρμογή της απόφασης

Στις κατευθυντήριες οδηγίες πρέπει να πραγματεύονται θέματα όπως :

- Κατηγοριοποίηση των ατόμων που εκτιμάται ότι μπορεί να παρουσιάσουν επιπτώσεις στην ψυχική τους υγεία (π.χ. θύματα που επέζησαν σώα της καταστροφής, άτομα που υπέστησαν σοβαρές βλάβες στην υγεία τους, οικογένειες θυμάτων με ιδιαίτερη έμφαση στις οικογένειες αποθανόντων, ειδικές ομάδες πληθυσμού όπως παιδιά, ηλικιωμένοι, αλλοδαποί, κλπ.) κατά τις διάφορες φάσεις εξέλιξης της συγκεκριμένης καταστροφής
- Ιδιαίτερες απαιτήσεις που υπάρχουν στις διάφορες κατηγορίες θυμάτων ανάλογα με τα χαρακτηριστικά τους (π.χ. θρησκευόμενα άτομα πιθανώς προτιμούν η υποστήριξη να γίνει από ιερείς αντί από ψυχολόγους, αλλοδαποί θα χρειαστούν διερμηνείς ή/και άτομα της ίδιας εθνικότητας, κλπ)
- Κατηγοριοποίηση και περιγραφή των ειδών των ψυχοπαθολογικών εκδηλώσεων κατά τις διάφορες φάσεις εξέλιξης της συγκεκριμένης καταστροφής
- Κατηγοριοποίηση και περιγραφή των τεχνικών ψυχοκοινωνικής παρέμβασης [άμεσων και από απόσταση (π.χ. λειτουργία τηλεφωνικών γραμμών ψυχοκοινωνικής υποστήριξης, κλπ)]

- Τα είδη των ομάδων που παρέχουν υπηρεσίες ψυχοκοινωνικής υποστήριξης και οι απαιτήσεις για την οργάνωση και την λειτουργία τους.
- Σύσταση, οργάνωση και λειτουργία προσωρινών δομών για την υποστήριξη των οικογενειών των πληγέντων - Κέντρο Υποστήριξης των Οικογενειών των Πληγέντων, Κ.Υ.Ο.Π.
- Μεθοδολογία για την εκτίμηση των απαιτούμενων πόρων

Πρέπει επίσης να αντιμετωπίζουν το θέμα της συνεργασίας με τα Μ.Μ.Ε. για την υποστήριξη των δράσεων ψυχοκοινωνικής υποστήριξης σε συνδυασμό με τις δράσεις ενημέρωσης κοινού (τμήμα III.4.3).

Τονίζεται ιδιαίτερα ότι πρέπει να επιδιώκεται κατά την σύνταξη των Κ.Ο. η αναγνώριση των σημείων που κατά την εφαρμογή των Κ.Ο. θα απαιτηθεί συνεργασία με άλλους Φορείς, όπως οι Φορείς που είναι υπεύθυνοι για την σύνταξη και εφαρμογή των Κ.Ο. για τις δράσεις της λειτουργίας Διοικητική Μέριμνα πληγέντων (τμήμα III.4.4) π.χ. για την λειτουργία χώρων προσωρινής στέγασης πληγέντων.

4.9. Εκτίμηση και καταγραφή ζημιών (ΒΑΣ 9, ΒΑΣ 22, ΒΑΣ 25)

Η *Εκτίμηση και καταγραφή ζημιών* στα πλαίσια του ΓΣΠΠ αναφέρεται στις δράσεις που συνδέονται:

- με την προστασία της υγείας, της ζωής και της περιουσίας του πληθυσμού και
- με την άμεση αποκατάσταση της ομαλής λειτουργίας του χώρου και των υποδομών που είναι απολύτως αναγκαίες για την διαβίωση του πληθυσμού.

Στο παρόν τμήμα αναφέρονται οι αρμόδιες Δ/νσεις για:

- την έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών ή εγκυκλίων για την εκτίμηση και καταγραφή ζημιών
- την σύσταση, συγκρότηση και ανάπτυξη των συνεργειών για την επί τόπου εκτίμηση και καταγραφή των ζημιών
- την εισήγηση και την υλοποίηση των κατάλληλων μέτρων για την προστασία της υγείας, της ζωής και της περιουσίας του πληθυσμού και την άμεση αποκατάσταση της ομαλής λειτουργίας του χώρου και των υποδομών που είναι απολύτως αναγκαίες για την διαβίωση του πληθυσμού
- την εισήγηση για την καταβολή αποζημιώσεων και
- την απόφαση για την καταβολή αποζημιώσεων

Οι συγκεκριμένες διαδικασίες που ακολουθούνται και πιθανά σχετικά εγχειρίδια απλώς αναφέρονται στο παρόν τμήμα και παρατίθενται σε ειδικό παράρτημα.

Σημειώνεται ότι για την υλοποίηση των δράσεων αυτής της λειτουργίας πρέπει να τηρούνται τα οριζόμενα στην λειτουργία III.4.2 (Διαχείριση χώρου καταστροφής και ασφάλεια προσωπικού επέμβασης).

Πρέπει να καταβάλλεται ιδιαίτερη προσπάθεια ώστε οι αποφάσεις που λαμβάνονται σε αυτή την φάση να ευρίσκονται στην, κατά το δυνατόν, μεγαλύτερη δυνατή συμφωνία με την γενικότερη πολιτική για την μακρόχρονη αποκατάσταση.

4.10. Προστασία πολιτιστικής κληρονομιάς

Η λειτουργία της *προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς* περιλαμβάνει το σύνολο των οργάνων, των συστημάτων και των διαδικασιών που αποσκοπούν στην προστασία μνημείων ιδιαίτερης αρχαιολογικής, πολιτιστικής και ιστορικής αξίας (όπως ορίζονται σύμφωνα με το σχετικό θεσμικό πλαίσιο) καθώς και των χώρων που εκτίθενται και φυλάσσονται σχετικά ευρήματα, από τις επιπτώσεις του συγκεκριμένου καταστροφικού φαινομένου.

Η λειτουργία περιλαμβάνει δράσεις όπως φύλαξη χώρων, προστασία χώρων και αντικειμένων, καταγραφή και μεταφορά αντικειμένων, προσωρινή αποθήκευση και επιστροφή αντικειμένων, κλπ.

Στο παρόν τμήμα

- αναφέρονται οι αρμόδιες Δ/νσεις για την έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών για την υλοποίηση των απαραίτητων δράσεων για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς
- αναφέρονται οι αρμόδιες υπηρεσίες για την υλοποίηση των παραπάνω δράσεων (δηλ. οι υπηρεσίες που θα αξιοποιήσουν τις Κ.Ο.)
- αναφέρονται οι Κ.Ο. (τα πλήρη κείμενα παρατίθενται σε παράρτημα).

Ιδιαίτερη σημασία πρέπει να δίνεται από τις αρμόδιες υπηρεσίες στην αναγνώριση και στην, κατά το δυνατόν, διεξοδικότερη αναφορά των υποστηρικτικών δράσεων που εκτιμάται ότι θα απαιτηθούν σε κάθε στάδιο επιχειρήσεων και των σχετικών απαιτήσεων για την υλοποίηση τους π.χ. ενδεδειγμένα χαρακτηριστικά προσωπικού που υλοποιεί τις υποστηρικτικές δράσεις, μέτρα για την ασφαλή μεταφορά και αποθήκευση αντικειμένων, εξασφάλιση και προδιαγραφές χώρων για την προσωρινή αποθήκευση, κλπ. Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δίνεται στην εκτίμηση των πόρων και του απαιτούμενου χρόνου για την υλοποίηση των παραπάνω δράσεων αλλά και στις απαραίτητες προπαρασκευαστικές ενέργειες και στους περιορισμούς που τίθενται για την υλοποίηση δράσεων.

5. Διεθνείς & Περιφερειακοί Οργανισμοί, Διμερείς συμφωνίες και νομοθεσία της Ε.Ε. (ΒΑΣ 25)

Από την κοινοτική νομοθεσία καθώς και από συμφωνίες στα πλαίσια Διεθνών και Περιφερειακών Οργανισμών και άλλων διακρατικών σχέσεων προκύπτουν

- υποχρεώσεις της χώρας μας να ενημερώνει (προ, κατά ή μετά από μία καταστροφή) την Ε.Ε., Διεθνείς ή και Περιφερειακούς Οργανισμούς και όμορα κράτη
- δυνατότητες για την υποβολή αιτήματος για διεθνή συνδρομή για την αντιμετώπιση των συνεπειών από καταστροφικά φαινόμενα
- δυνατότητες για προσφορά σχετικής βοήθειας στο εξωτερικό.

Στα ακόλουθα τμήματα ο Φορέας Σχεδίασης αναφέρεται στις συγκεκριμένες ρυθμίσεις για τα

παραπάνω.

5.1. Ενημέρωση των αρμοδίων οργάνων της Ε.Ε. και άλλων Διεθνών ή Περιφερειακών Οργανισμών

Στο παρόν τμήμα αναφέρονται:

- η κοινοτική νομοθεσία (ή η συμφωνία) από την οποία προκύπτει η υποχρέωση του Φορέα Σχεδίασης για την ενημέρωση της Ε.Ε. (ή του Διεθνούς ή Περιφερειακού Οργανισμού)
- η εξουσιοδοτημένη μονάδα (Δ/νση, Κέντρο Επιχειρήσεων, κλπ) του Φορέα Σχεδίασης για την ενημέρωση των αρμοδίων Υπηρεσιών της Ε.Ε. (ή άλλων Διεθνών ή Περιφερειακών Οργανισμών)
- οι αρμόδιες υπηρεσίες και τα αρμόδια όργανα της Ε.Ε. (ή άλλων Διεθνών ή Περιφερειακών Οργανισμών) στα οποία αποστέλλεται η ενημέρωση
- το είδος της πληροφορίας και το σχετικό πρωτόκολλο επικοινωνίας (έντυπα αναφορών, αριθμοί τηλεφώνων & τηλεομοιοτυπίας, διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, διαβαθμισμένη ή μη ιστοσελίδα, συχνότητα επικοινωνίας, κλπ).

Οι συμφωνίες και τα σχετικά έντυπα με τις οδηγίες συμπλήρωσης τους (εάν υπάρχουν ή απαιτούνται) παρατίθενται σε παράρτημα.

5.2. Ενημέρωση όμορων κρατών σε περίπτωση καταστροφής ή ατυχήματος με διασυνοριακές επιπτώσεις

Στο παρόν τμήμα αναφέρονται:

- η διμερής ή η διεθνής συμφωνία από την οποία προκύπτει η υποχρέωση του Φορέα Σχεδίασης για την ενημέρωση των όμορων κρατών
- η εξουσιοδοτημένη μονάδα (Δ/νση, Κέντρο Επιχειρήσεων, κλπ) του Φορέα Σχεδίασης για την ενημέρωση των αρμοδίων Υπηρεσιών των όμορων κρατών
- οι αρμόδιες υπηρεσίες των όμορων κρατών στις οποίες αποστέλλεται η ενημέρωση
- το είδος της πληροφορίας και το σχετικό πρωτόκολλο επικοινωνίας (έντυπα αναφορών, αριθμοί τηλεφώνων & τηλεομοιοτυπίας, διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, διαβαθμισμένη ή μη ιστοσελίδα, συχνότητα επικοινωνίας, κλπ).

Οι συμφωνίες και τα σχετικά έντυπα με τις οδηγίες συμπλήρωσης τους (εάν υπάρχουν ή απαιτούνται) παρατίθενται σε παράρτημα.

Σημειώνεται ότι στην περίπτωση καταστροφών με διασυνοριακές επιπτώσεις η ενημέρωση είναι δυνατόν, για λόγους άμεσης απόκρισης, να αποτελεί ευθύνη των πληττόμενων Περιφερειών βεβαίως μόνον κατόπιν σχετικής εξουσιοδότησης από τα αρμόδια Υπουργεία ή Κεντρικούς Φορείς.

5.3. Εκτίμηση αναγκών για την υποβολή αιτήματος για διεθνή συνδρομή ή δυνατοτήτων για προσφορά βοήθειας στο εξωτερικό

Σε περιπτώσεις που η αντιμετώπιση των συνεπειών του καταστροφικού φαινομένου υπερβαίνει τους διαθέσιμους πόρους του Φορέα Σχεδίασης σε εθνικό επίπεδο ή απαιτεί εξειδικευμένους πόρους που δεν υφίστανται στην χώρα, τότε η χώρα είναι πιθανόν να καταφύγει στην διατύπωση αιτήματος για διεθνή συνδρομή. Επίσης είναι δυνατόν αίτημα για διεθνή συνδρομή να έχει υποβάλει άλλη χώρα του εξωτερικού που έχει πληγεί από καταστροφικό φαινόμενο και η χώρα μας να καλείται να εκτιμήσει εάν δύναται να προσφέρει βοήθεια.

Στο παρόν τμήμα αναφέρεται η μονάδα του Φορέα Σχεδίασης που είναι υπεύθυνη:

- για την συλλογή πληροφοριών από τις υφιστάμενες υπηρεσίες του Φορέα Σχεδίασης (ή και άλλων Φορέων που υποστηρίζουν τις δράσεις του) σχετικά με τις μη καλυπτόμενες ανάγκες για την αντιμετώπιση των συνεπειών της καταστροφής
- την αξιολόγηση, την αναλυτική περιγραφή και την τελική εκτίμηση των παραπάνω αναγκών (αρμοδιότητας του Φορέα Σχεδίασης ή και άλλων Φορέων που υποστηρίζουν τις δράσεις του) για την υποβολή αιτήματος για διεθνή συνδρομή
- την αξιολόγηση και την τελική εκτίμηση των δυνατοτήτων (αρμοδιότητας του Φορέα Σχεδίασης ή και άλλων Φορέων που υποστηρίζουν τις δράσεις του) για την προσφορά βοήθειας στο εξωτερικό.

Η, κατά το δυνατόν, ταχεία και αξιόπιστη εκτίμηση για τις μη καλυπτόμενες ανάγκες στηρίζεται αφενός μεν στην καλή ανάλυση των αναγκών στην τρέχουσα κατάσταση και αφετέρου στην γνώση των υφιστάμενων δυνατοτήτων του Φορέα Σχεδίασης. Η τελευταία πρέπει να έχει γίνει κατά την φάση του σχεδιασμού και να έχει καταγραφεί στις αντίστοιχες λειτουργίες της Διαχείρισης Πόρων (τμήμα III.3), Ασφάλειας Προσωπικού Επέμβασης & Μέσων (τμήμα III.4.2), Διοικητικής Μέριμνας (τμήμα III.4.4), κλπ.

Ο Φορέας Σχεδίασης είναι υπεύθυνος για την ρύθμιση όλων των θεμάτων που αφορούν στην ενσωμάτωση και αξιοποίηση της διεθνούς συνδρομής. Η αναλυτική περιγραφή των αιτούμενων πόρων (τύπος, αριθμός, κλπ) καθώς και ο εκτιμώμενος χώρος ανάπτυξης τους είναι απαραίτητα στοιχεία που πρέπει να αναφέρονται σε κάθε αίτημα για διεθνή συνδρομή. Επίσης, ιδιαίτερη σημασία έχει το θέμα της **συμβατότητας** των αιτούμενων πόρων με τους εγχώριους διαθέσιμους (π.χ. θέματα τεχνικής υποστήριξης μέσων, προδιαγραφών καυσίμων, κλπ).

Οι διαδικασίες και τα απαραίτητα έντυπα για τα παραπάνω παρατίθενται σε παράρτημα.

5.4. Αίτημα για διεθνή συνδρομή ή για προσφορά βοήθειας στο εξωτερικό

Η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας είναι ο μόνος αρμόδιος Φορέας [Ν. 3536/2007, αρθ. 27, παρ. 2 (ΦΕΚ 42, τ. Α', 23.02.2007)] για

- την υποβολή αιτήματος διεθνούς συνδρομής προς την Ε.Ε., άλλους Διεθνείς ή Περιφερειακούς Οργανισμούς ή κράτη για την αντιμετώπιση των συνεπειών από κάθε μορφής καταστροφή καθώς και
- την προσφορά σχετικής βοήθειας στο εξωτερικό.

Στο παρόν τμήμα αναφέρεται:

- η αρμόδια μονάδα (κατά κανόνα Κέντρο Επιχειρήσεων) του Φορέα Σχεδίασης για την διαβίβαση, στην Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, της τελικής εκτίμησης των αναγκών (αρμοδιότητας του Φορέα Σχεδίασης ή και άλλων Φορέων που υποστηρίζουν τις δράσεις του) για την υποβολή του αιτήματος για διεθνή συνδρομή
- η αρμόδια μονάδα (κατά κανόνα Κέντρο Επιχειρήσεων) του Φορέα Σχεδίασης για την διαβίβαση, στην Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, της τελικής εκτίμησης των δυνατοτήτων (αρμοδιότητας του Φορέα Σχεδίασης ή και άλλων Φορέων που υποστηρίζουν τις δράσεις του) για την προσφορά βοήθειας στο εξωτερικό
- η αρμόδια μονάδα της Ε.Ε., άλλων Διεθνών ή Περιφερειακών Οργανισμών ή κρατών στην οποία αποστέλλεται το αίτημα για διεθνή συνδρομή ή η προσφορά βοήθειας στο εξωτερικό
- το είδος της πληροφορίας και το σχετικό πρωτόκολλο επικοινωνίας (έντυπα, αριθμοί τηλεφώνων & τηλεομοιοτυπίας, διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, διαβαθμισμένη ή μη ιστοσελίδα, συχνότητα επικοινωνίας, κλπ).

Τα σχετικά έντυπα με τις οδηγίες συμπλήρωσης τους (εάν υπάρχουν ή απαιτούνται) παρατίθενται σε παράρτημα.

Είναι προτιμητέο, για λόγους εύρυθμης λειτουργίας, αρμόδια για τα τμήματα 5.1, 5.2, 5.3 και 5.4 να ορίζεται η ίδια μονάδα του Φορέα Σχεδίασης.

ΜΕΡΟΣ IV. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΦΟΡΕΑ ΣΧΕΔΙΑΣΗΣ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Στο παρόν μέρος του σχεδίου περιγράφονται όλες τις ρυθμίσεις που είναι απαραίτητες για να διασφαλιστεί η λειτουργία του Φορέα Σχεδίασης κατά την διάρκεια της κατάστασης έκτακτης ανάγκης, ώστε να καταστεί δυνατόν να εκπληρώσει τον σκοπό και να επιτύχει τους στόχους που έχει θέσει όσον αφορά στην αντιμετώπιση της κατάστασης έκτακτης ανάγκης (τμήματα II.1 και II.2).

1. Προσδιορισμός και Διασφάλιση λειτουργίας κρίσιμων υποδομών του Φορέα Σχεδίασης (ΒΑΣ 12)

Κρίσιμες υποδομές είναι εκείνες οι υποδομές οι οποίες είναι απολύτως απαραίτητες για να μπορέσει ο Φορέας Σχεδίασης να επιτελέσει τον σκοπό του και να φέρει εις πέρας τους στόχους που έχει θέσει, να υλοποιήσει δηλαδή τις δράσεις για τις οποίες είναι αρμόδιος.

Στο παρόν τμήμα αναφέρονται οι αρμόδιες Δ/νσεις για:

- τον προσδιορισμό των κρίσιμων, για την λειτουργία του Φορέα Σχεδίασης, υποδομών (π.χ. κτιριακές εγκαταστάσεις, κλπ)
- την διασφάλιση εναλλακτικής λύσης, στην περίπτωση αδυναμίας χρήσης τους
- τον καθορισμό του κρίσιμου προσωπικού για την λειτουργία των υποδομών του Φορέα Σχεδίασης και
- την κινητοποίηση του κρίσιμου προσωπικού για την λειτουργία των υποδομών του Φορέα Σχεδίασης.

Σε παράρτημα παρατίθεται η ακολουθούμενη διαδικασία για την αναγνώριση των κρίσιμων υποδομών και πίνακας με τις κρίσιμες υποδομές, τις επιπτώσεις που η αδυναμία λειτουργίας τους έχει στην υλοποίηση των δράσεων για τις οποίες είναι αρμόδιος ο Φορέας Σχεδίασης και τις αντίστοιχες εναλλακτικές λύσεις.

2. Προσδιορισμός και Διασφάλιση κρίσιμων στοιχείων (ΒΑΣ 12)

Κρίσιμα στοιχεία είναι τα στοιχεία που είναι απολύτως απαραίτητα για

- την λειτουργία των Δ/σεων του Φορέα Σχεδίασης που εμπλέκονται στην αντιμετώπιση της κατάστασης έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας και
- την συνέχιση της καθημερινής λειτουργίας του Φορέα Σχεδίασης μετά το πέρας της κατάστασης έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας.

Στο παρόν τμήμα αναφέρονται οι αρμόδιες Δ/νσεις για:

- τον προσδιορισμό των κρίσιμων, για την λειτουργία του Φορέα Σχεδίασης, στοιχείων (π.χ. κατάλογοι προσωπικού, κατάλογοι προμηθευτών, βάσεις δεδομένων, χαρτογραφικό υλικό, κλπ)
- την διασφάλιση εναλλακτικής λύσης για την εξασφάλιση της διαθεσιμότητας των κρίσιμων

στοιχείων στην περίπτωση αδυναμίας χρήσης του πρωτεύοντος τρόπου

- τον καθορισμό του κρίσιμου προσωπικού για την εξασφάλιση της διαθεσιμότητας των κρίσιμων στοιχείων και
- την κινητοποίηση του κρίσιμου προσωπικού για την εξασφάλιση της διαθεσιμότητας των κρίσιμων στοιχείων.

Σε παράρτημα παρατίθεται η ακολουθούμενη διαδικασία για την αναγνώριση των κρίσιμων στοιχείων και πίνακας με τα κρίσιμα στοιχεία, τις επιπτώσεις που η απώλεια τους έχει στην υλοποίηση των δράσεων για τις οποίες είναι αρμόδιος ο Φορέας Σχεδίασης και τις αντίστοιχες εναλλακτικές λύσεις για την εξασφάλιση της διαθεσιμότητας τους. Περιγράφονται συνοπτικά τα μέτρα και παρατίθενται αυτούσιες οι διαδικασίες που λαμβάνονται για την προστασία των στοιχείων (π.χ. ύπαρξη εναλλακτικών φορητών Η/Υ, αντιγραφή/αποθήκευση (back up) αρχείων, βάσεων δεδομένων, κλπ).

3. Διοικητική μέριμνα εμπλεκόμενου προσωπικού του Φορέα Σχεδίασης (ΒΑΣ 11)

Η Διοικητική μέριμνα περιλαμβάνει, ανάλογα με την φύση της έκτακτης ανάγκης, όλα ή κάποια από τα ακόλουθα: τροφή, προσωρινή στέγαση, μεταφορά, φροντίδα τέκνων, κλπ.

Στο παρόν τμήμα αναφέρεται η αρμόδια Δ/ση για

- την αναγνώριση και την εκτίμηση των αναγκών που δύνανται να προκύψουν και
- την δρομολόγηση των απαραίτητων ενεργειών για την κάλυψη των παραπάνω αναγκών κατά την διάρκεια της κατάστασης έκτακτης ανάγκης

Σημειώνεται η μεγάλη σημασία που έχει το θέμα της διοικητικής μέριμνας του εμπλεκόμενου προσωπικού για την λειτουργία του Φορέα Σχεδίασης.

4. Συνέχιση λειτουργίας του Φορέα Σχεδίασης

Στο παρόν τμήμα αναφέρεται η αρμόδια Δ/ση για:

- την καταγραφή των υπηρεσιών που προσφέρει ο Φορέας Σχεδίασης και δεν σχετίζονται με την αντιμετώπιση της έκτακτης ανάγκης,
- την ιεράρχηση των παραπάνω υπηρεσιών και
- τον καθορισμό των απαραίτητων ρυθμίσεων για την, κατά το δυνατόν, συνέχιση προσφοράς αυτών των υπηρεσιών κατά την διάρκεια της κατάστασης έκτακτης ανάγκης.

Σε παράρτημα παρατίθεται η ακολουθούμενη διαδικασία για τα παραπάνω.

ΜΕΡΟΣ V. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΣΧΕΔΙΟΥ

Στο παρόν μέρος του σχεδίου αναπτύσσονται κατηγορίες δράσεων οι οποίες αποτελούν απαραίτητες προϋποθέσεις για την επιτυχή εφαρμογή του σχεδίου αλλά και την διαρκή εξέλιξη του. Οι δράσεις αυτές είναι η εκπαίδευση προσωπικού, ο σχεδιασμός και η διενέργεια ασκήσεων, η επικαιροποίηση και η αναθεώρηση του σχεδίου.

1. Εκπαίδευση (ΒΑΣ 24, ΣΟ 7)

Η εκπαίδευση στα πλαίσια του παρόντος σχεδίου αποσκοπεί στην εξοικείωση του προσωπικού που αναφέρεται σε αυτό με τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθήσει και τις εργασίες που πρέπει να επιτελέσει για την επιτυχή υλοποίηση του σχεδίου. Ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δίνεται σε εκπαιδευτικά προγράμματα που ενδυναμώνουν την διακλαδικότητα.

Για τον προσδιορισμό των γνωστικών κενών που υπάρχουν σε σχέση με την υλοποίηση των δράσεων του σχεδίου και την επακόλουθη κατάστρωση των κατάλληλων εκπαιδευτικών προγραμμάτων:

- γίνεται ανάλυση των εκπαιδευτικών αναγκών και
- λαμβάνονται υπ' όψιν τα συμπεράσματα ασκήσεων και οι αποτιμήσεις από την διαχείριση καταστροφικών φαινομένων.

Στο παρόν τμήμα του σχεδίου:

- αναφέρεται η αρμόδια Δ/ση για
 - ο την ανάλυση εκπαιδευτικών αναγκών. Η διαδικασία ανάλυσης των εκπαιδευτικών αναγκών παρατίθεται σε παράρτημα.
 - ο την διοργάνωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων.
- γίνεται αναφορά και περιγραφή των γενικών εκπαιδευτικών αναγκών όλου του προσωπικού και της συχνότητας επανάληψης των σχετικών εκπαιδεύσεων. Το Αναλυτικό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης παρατίθεται σε παράρτημα.
- γίνεται αναφορά και περιγραφή των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών του προσωπικού που θα στελεχώσει τα διάφορα συλλογικά όργανα και τις θέσεις εργασίας που προβλέπονται στο σχέδιο και της συχνότητας επανάληψης των σχετικών εκπαιδεύσεων. Το Αναλυτικό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης παρατίθεται σε παράρτημα.
- αναφέρεται η μέθοδος κάλυψης των παραπάνω εκπαιδευτικών αναγκών (εκπαιδεύσεις Φορέα, εκπαιδεύσεις σε άλλους Φορείς, κλπ).
- αναφέρεται η αρμόδια Δ/ση για την διατήρηση αρχείου εκπαιδεύσεων.

2. Έλεγχος σχεδίου - Ασκήσεις (ΒΑΣ 24, ΣΟ 7)

Ο έλεγχος του σχεδίου αποσκοπεί στο να διασφαλίσει ότι τα οριζόμενα σε αυτό είναι υλοποιήσιμα και αποτελεσματικά για την εκπλήρωση του σκοπού και την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί

από τον Φορέα Σχεδίασης όσον αφορά στην ετοιμότητα, στην αντιμετώπιση και στην αποκατάσταση των συνεπειών του καταστροφικού φαινομένου. Ο έλεγχος του σχεδίου επιτυγχάνεται κυρίως με τη διενέργεια ασκήσεων. Η διενέργεια ασκήσεων είναι ιδιαίτερος επιβεβλημένη εάν συντρέχει τουλάχιστον ένας από τους παρακάτω λόγους:

- έχει γίνει σημαντική αναθεώρηση στο σχέδιο
- έχει παρέλθει σημαντικό χρονικό διάστημα από την τελευταία φορά που ενεργοποιήθηκε το σχέδιο.

Υπάρχουν δύο βασικές κατηγορίες ασκήσεων:

- «Θεωρητικές» Ασκήσεις (ή ασκήσεις επί χάρτου)
- «Πρακτικές» Ασκήσεις (ή ασκήσεις πεδίου)

Η κάθε μία από τις παραπάνω δύο κατηγορίες περιλαμβάνει διάφορους τύπους ασκήσεων. Σημειώνεται ότι οι ασκήσεις σχεδιάζονται με σκοπό τον έλεγχο μέρους ή και ολόκληρου του σχεδίου.

Στο παρόν τμήμα του σχεδίου αναφέρονται:

- η αρμόδια για τον σχεδιασμό ασκήσεων Δ/ση του Φορέα Σχεδίασης
- τα είδη ασκήσεων που πρέπει να διενεργούνται
- το μέγιστο χρονικό διάστημα εντός του οποίου πρέπει να διενεργηθεί τουλάχιστον μία άσκηση κάθε τύπου
- η διαδικασία σχεδιασμού ασκήσεων
- η διαδικασία αξιολόγησης της άσκησης και ενσωμάτωσης των διδαγμάτων/συμπερασμάτων στο σχέδιο (βλέπε και τμήμα 3 παρακάτω)

Οι διαδικασίες παρατίθενται σε παράρτημα.

3. Αναθεώρηση & Επικαιροποίηση σχεδίου (ΒΑΣ 24, ΣΟ 6)

Η διαδικασία της *αναθεώρησης* αναφέρεται σε ουσιαστικές αλλαγές στο σχέδιο (όπως αλλαγές στους αντικειμενικούς στόχους, στις βασικές αρχές της ιδέας επιχειρήσεων, στις αρμοδιότητες, κλπ) και συνήθως απαιτεί συνεννόηση και συνεργασία με τους υπόλοιπους εμπλεκόμενους Φορείς. Αναθεώρηση πρέπει να γίνεται εάν συντρέχει ένας τουλάχιστον από τους παρακάτω λόγους:

- νέες νομοθετικές ρυθμίσεις που επηρεάζουν τις αρμοδιότητες των εμπλεκόμενων στο σχέδιο Δ/σεων του Φορέα Σχεδίασης ή άλλων Φορέων με τους οποίους αυτός συνεργάζεται
- ίδρυση Φορέων που εμπλέκονται στην διαχείριση της έκτακτης ανάγκης
- νέες θεσμικές εθνικές, κοινοτικές ή διεθνείς υποχρεώσεις
- νέα ανάλυση κινδύνου
- αποτιμήσεις καταστροφών στις οποίες συνιστώνται αλλαγές στο σχέδιο
- αποτιμήσεις ασκήσεων στις οποίες συνιστώνται αλλαγές στο σχέδιο

Η διαδικασία της *επικαιροποίησης* αναφέρεται στον έλεγχο και ενδεχόμενη αλλαγή συγκεκριμένων στοιχείων του σχεδίου που δεν επηρεάζουν τον σκοπό, τους στόχους του σχεδίου ή

την ιδέα επιχειρήσεων. Η επικαιροποίηση μπορεί να γίνει είτε από τον Φορέα Σχεδίασης είτε με απλή συνεργασία του με άλλους Φορείς. Ενδεικτικός κατάλογος των στοιχείων που πρέπει να επικαιροποιούνται είναι:

- Στοιχεία επικοινωνίας επιχειρησιακά εμπλεκόμενων υπηρεσιών του Φορέα Σχεδίασης
- Μνημόνια ενεργειών για την λειτουργία ομάδων που προβλέπονται στο σχέδιο
- Διαδικασίες και υποδείγματα εντύπων
- Στοιχεία δημιουργηθέντων νέων υποδομών (κυκλοφοριακών και άλλων)

Στο παρόν τμήμα του σχεδίου αναφέρονται:

- τα κριτήρια (βλ. παραπάνω) με βάση τα οποία αποφασίζεται να γίνει αναθεώρηση του σχεδίου
- το μέγιστο χρονικό διάστημα που δύναται να παρέλθει χωρίς να γίνει αναθεώρηση του σχεδίου
- τα κριτήρια (βλ. παραπάνω) με βάση τα οποία αποφασίζεται να γίνει επικαιροποίηση του σχεδίου
- το μέγιστο χρονικό διάστημα που δύναται να παρέλθει χωρίς να γίνει επικαιροποίηση του σχεδίου.
- η αρμόδια Δ/ση για την Αναθεώρηση & Επικαιροποίηση σχεδίου. Είναι σκόπιμο αρμόδια και για τα δύο να είναι η ίδια Δ/ση.

ΜΕΡΟΣ VI. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ (ΒΑΣ 22, ΒΑΣ 25)

Στο παρόν μέρος του σχεδίου:

- καταγράφονται σαφώς οι κωδικοί στους οποίους εγγράφονται ποσά που διασφαλίζουν την υλοποίηση όλων των δράσεων που προβλέπονται από το σχέδιο. Οι κωδικοί προέρχονται από τον Τακτικό Προϋπολογισμό, τις Δημόσιες Επενδύσεις ή άλλα ειδικά Ταμεία.
- αναφέρονται οι αρμόδιες Δ/νσεις για την τήρηση των σχετικών διαδικασιών. Οι διαδικασίες παρατίθενται σε παράρτημα.

Σημειώνεται ότι καθόσον σε πολλές περιπτώσεις καταστροφών γίνονται προσφορές από διάφορες οργανώσεις, ιδρύματα ή/και το κοινό (από το εσωτερικό ή/και το εξωτερικό) στο παρόν μέρος του σχεδίου πρέπει να αναφέρεται η αρμόδια Δ/ση και οι σχετικές διαδικασίες για τον τρόπο διαχείρισης των προσφορών αυτών. Οι διαδικασίες παρατίθενται σε παράρτημα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Πίνακας 4 συμπληρωμένος για την ΓΓΠΠ για το Γενικό Σχέδιο Αντιμετώπισης Τεχνολογικού Ατυχήματος Μεγάλης Έκτασης (ΣΑΤΑΜΕ)

Σημειώνεται ότι ο παρακάτω πίνακας είναι ενδεικτικός καθόσον δεν έχει λάβει ακόμη την οριστική του μορφή και παρατίθεται απλώς ως παράδειγμα για διευκόλυνση των αρμοδίων για την σύνταξη των σχεδίων.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΡΟΛΩΝ, ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΩΝ ΦΟΡΕΑ ΣΧΕΔΙΑΣΗΣ

ΦΟΡΕΑΣ ΣΧΕΔΙΑΣΗΣ: ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ / ΥΠΕΣΔΔΑ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ - ΠΟΛΙΤΙΚΟ (ΕΠΙΤΕΛΙΚΟ) ΕΠΙΠΕΔΟ

Φάση συστήματος κινητοποίησης πολιτικής προστασίας	Λειτουργία συστήματος κινητοποίησης πολιτικής προστασίας*	Δράση	Αρμόδια Δ/ση (ή άλλη οργανική μονάδα)	Ρόλος (Κ/Υ)
Συνήθης Ετοιμότητα	2. Διοίκηση, Έλεγχος & Συντονισμός Επιχειρήσεων	Εκτίμηση Ανάγκης Σύγκλησης ΚΣΟΠΠ	Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας	Κ
Αυξημένη Ετοιμότητα	2. Διοίκηση, Έλεγχος & Συντονισμός Επιχειρήσεων	Εκτίμηση Ανάγκης Σύγκλησης ΚΣΟΠΠ	Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας	Κ
	2. Διοίκηση, Έλεγχος & Συντονισμός Επιχειρήσεων	Σύγκληση ΚΣΟΠΠ	Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας	Κ
	1.3 Κινητοποίηση	Απόφαση κήρυξης κατάστασης ετοιμότητας πολιτικής προστασίας	Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας	
	3. Διαχείριση Ανθρώπινου Δυναμικού & Υλικών Πόρων	Διάθεση έκτακτων ενισχύσεων στους ΟΤΑ κατόπιν εισήγησης του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας	Υπουργός ΕΣΔΔΑ Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας	Κ Υ
	3. Διαχείριση Ανθρώπινου Δυναμικού & Υλικών Πόρων	Απόφαση για άμεση προμήθεια και διάθεση υλικών, εφοδίων και μέσων καθ' υπέρβαση των προϋπολογισθέντων	Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας	Κ
	3. Διαχείριση Ανθρώπινου Δυναμικού & Υλικών Πόρων	Απόφαση ένταξης στις δυνάμεις πολιτικής προστασίας εμπειρογνομόνων, μέσων και χειριστών	Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας	Κ

Φάση συστήματος κινητοποίησης πολιτικής προστασίας	Λειτουργία συστήματος κινητοποίησης πολιτικής προστασίας*	Δράση	Αρμόδια Δ/ση (ή άλλη οργανική μονάδα)	Ρόλος (Κ/Υ)
	4.3. Ενημέρωση, Προστασία του Κοινού και Σχέσεις με τα ΜΜΕ	Ενημερώνει την κοινή γνώμη για απειλούμενους κινδύνους καταστροφών και παρέχει οδηγίες στους πολίτες με στόχο την ελαχιστοποίηση των συνεπειών	Κεντρικό Συντονιστικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας	Κ
Αντιμετώπιση (Άμεση Κινητοποίηση - Επέμβαση)	3. Διαχείριση Ανθρώπινου Δυναμικού & Υλικών Πόρων	Συντονίζει τη διάθεση ανθρώπινου δυναμικού και μέσων	Κεντρικό Συντονιστικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας	Κ
	4.3. Ενημέρωση, Προστασία του Κοινού και Σχέσεις με τα ΜΜΕ	Παρέχει οδηγίες στους πολίτες με στόχο την ελαχιστοποίηση των συνεπειών	Κεντρικό Συντονιστικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας	Κ
	2. Διοίκηση, Έλεγχος & Συντονισμός Επιχειρήσεων	Συντονισμός έργου πολιτικής προστασίας	Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας	Κ
	2. Διοίκηση, Έλεγχος & Συντονισμός Επιχειρήσεων	Χαρακτηρισμός καταστροφών & έκδοση απόφασης κήρυξης έκτακτης ανάγκης	Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας	Κ
	2. Διοίκηση, Έλεγχος & Συντονισμός Επιχειρήσεων 3. Διαχείριση Ανθρώπινου Δυναμικού & Υλικών Πόρων	Απόφαση για άμεση προμήθεια και διάθεση υλικών, εφοδίων και μέσων καθ' υπέρβαση των προϋπολογισθέντων	Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας	Κ
	2. Διοίκηση, Έλεγχος & Συντονισμός Επιχειρήσεων 5. Διεθνείς & Περιφερειακοί Οργανισμοί, Διμερείς συμφωνίες και νομοθεσία της Ε.Ε.	Συντονισμός προσφερόμενης βοήθειας από άλλες χώρες	Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας	Κ
Βραχεία Αποκατάσταση (Αποκατάσταση - Αρωγή)	2. Διοίκηση, Έλεγχος & Συντονισμός Επιχειρήσεων 3. Διαχείριση Ανθρώπινου Δυναμικού και Υλικών Πόρων	Συντονισμός έργου αποκατάστασης	Κεντρικό Συντονιστικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας	Κ
	2. Διοίκηση, Έλεγχος & Συντονισμός Επιχειρήσεων 3. Διαχείριση Ανθρώπινου Δυναμικού και Υλικών Πόρων	Συντονισμός έργου πολιτικής προστασίας για την αποκατάσταση κάθε μορφής καταστροφών	Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας	Κ

ΦΟΡΕΑΣ ΣΧΕΔΙΑΣΗΣ: ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ / ΥΠΕΣΔΔΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ (ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ ΚΡΙΣΕΩΝ) ΕΠΙΠΕΔΟ

Φάση συστήματος κινητοποίησης πολιτικής προστασίας	Λειτουργία συστήματος κινητοποίησης πολιτικής προστασίας*	Δράση	Αρμόδια Δ/νση (ή άλλη οργανική μονάδα)	Ρόλος (Κ/Υ)
Συνήθης Ετοιμότητα	1. 1 Συστήματα επιτήρησης, πρόβλεψης και έγκαιρης προειδοποίησης	Συγκέντρωση, Αξιολόγηση πληροφοριών & Ενημέρωση Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας	Γενική Διεύθυνση Συντονισμού Δ/νση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών Κέντρο Επιχειρήσεων Πολιτικής Προστασίας	Κ Υ Υ
	1. Επικοινωνίες και Διαχείριση Πληροφοριών	Έλεγχος & Συντήρηση Δικτύων Επικοινωνίας	Δ/νση Οικονομικού & Διοικητικής Υποστήριξης	Κ
Αυξημένη Ετοιμότητα	1. Επικοινωνίες και Διαχείριση Πληροφοριών	Διαρκής επικοινωνία με επιχειρησιακά κέντρα σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο	Κέντρο Επιχειρήσεων Πολιτικής Προστασίας	Κ
	1. Επικοινωνίες και Διαχείριση Πληροφοριών	Άμεση αποκατάσταση βλαβών σε δίκτυα επικοινωνίας	Δ/νση Οικονομικού & Διοικητικής Υποστήριξης	Κ
	2. Διοίκηση, Έλεγχος & Συντονισμός Επιχειρήσεων	Συντονισμός και διαχείριση δράσεων πολιτικής προστασίας	Κέντρο Επιχειρήσεων Πολιτικής Προστασίας	Κ
	1.1 Συστήματα επιτήρησης, πρόβλεψης και έγκαιρης προειδοποίησης	Συγκέντρωση, Αξιολόγηση πληροφοριών & Ενημέρωση Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας	Γενική Διεύθυνση Συντονισμού Δ/νση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών Κέντρο Επιχειρήσεων Πολιτικής Προστασίας	Κ Υ Υ
	4.3 Ενημέρωση, Προστασία του Κοινού και Σχέσεις με τα ΜΜΕ	Συνεργασία με αρμόδιους φορείς & Συντονισμός ενημέρωσης πολιτών & έκδοσης ειδικών οδηγιών	Δ/νση Διεθνών Σχέσεων, Εθελοντισμού-Εκπαίδευσης & Εκδόσεων	Κ

Φάση συστήματος κινητοποίησης πολιτικής προστασίας	Λειτουργία συστήματος κινητοποίησης πολιτικής προστασίας*	Δράση	Αρμόδια Δ/ση (ή άλλη οργανική μονάδα)	Ρόλος (Κ/Υ)
Αντιμετώπιση (Άμεση Κινητοποίηση -Επέμβαση)	3. Διαχείριση Ανθρώπινου Δυναμικού & Υλικών Πόρων	Διάθεση εμπειρογνομόνων για τον επιτόπου συντονισμό των ενεργειών	Κέντρο Επιχειρήσεων Πολιτικής Προστασίας	Κ
	1.1 Συστήματα επιτήρησης, πρόβλεψης και έγκαιρης προειδοποίησης	Συγκέντρωση, Αξιολόγηση πληροφοριών & Ενημέρωση Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας	Γενική Διεύθυνση Συντονισμού Δ/ση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών Κέντρο Επιχειρήσεων Πολιτικής Προστασίας	Κ Υ Υ
	4.3 Ενημέρωση, Προστασία του Κοινού και Σχέσεις με τα ΜΜΕ	Συνεργασία με αρμόδιους φορείς & Συντονισμός ενημέρωσης πολιτών & έκδοσης ειδικών οδηγιών	Δ/ση Διεθνών Σχέσεων, Εθελοντισμού-Εκπαίδευσης & Εκδόσεων	Κ
	5.1 Ενημέρωση των αρμοδίων οργάνων της Ε.Ε. και άλλων Διεθνών ή Περιφερειακών Οργανισμών 5.4 Αίτημα για διεθνή συνδρομή	Ανταλλαγή πληροφοριών με Κέντρα Επιχειρήσεων πολιτικής προστασίας άλλων χωρών & Διεθνών Οργανισμών	Κέντρο Επιχειρήσεων Πολιτικής Προστασίας Δ/ση Διεθνών Σχέσεων, Εθελοντισμού-Εκπαίδευσης & Εκδόσεων	Κ Υ
	3.3 Διαχείριση πόρων που εκτελούν έργο που έχει ανατεθεί σε εθελοντικές οργανώσεις	Ενεργοποίηση εθελοντικών οργανώσεων ενταγμένων στο Μητρώο Εθελοντικών Οργανώσεων Πολιτικής Προστασίας	Κέντρο Επιχειρήσεων Πολιτικής Προστασίας Δ/ση Διεθνών Σχέσεων, Εθελοντισμού-Εκπαίδευσης & Εκδόσεων	Κ Υ
	5.3 Εκτίμηση αναγκών για διεθνή βοήθεια	Συντονισμός παρεχόμενης βοήθειας από άλλες χώρες	Κέντρο Επιχειρήσεων Πολιτικής Προστασίας Δ/ση Διεθνών Σχέσεων, Εθελοντισμού-Εκπαίδευσης & Εκδόσεων	Κ Υ
	2. Διοίκηση, Έλεγχος & Συντονισμός Επιχειρήσεων	Συντονισμός και διαχείριση δράσεων πολιτικής προστασίας	Κέντρο Επιχειρήσεων Πολιτικής Προστασίας	Κ
Βραχεία Αποκατάσταση (Αποκατάσταση - Αρωγή)	2. Διοίκηση, Έλεγχος & Συντονισμός Επιχειρήσεων	Συντονισμός και διαχείριση δράσεων αποκατάστασης	Κέντρο Επιχειρήσεων Πολιτικής Προστασίας	Κ
	3.5 Καταγραφή και Αποτίμηση έργου 4.9 Εκτίμηση και καταγραφή ζημιών	Τήρηση φακέλου καταστροφής	Διεύθυνση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών	Κ

ΦΟΡΕΑΣ ΣΧΕΔΙΑΣΗΣ: ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ / ΥΠΕΣΔΔΑ

ΤΑΚΤΙΚΟ (ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ) ΕΠΙΠΕΔΟ

Φάση συστήματος κινητοποίησης πολιτικής προστασίας	Λειτουργία συστήματος κινητοποίησης πολιτικής προστασίας*	Δράση	Αρμόδια Δ/νση (ή άλλη οργανική μονάδα)	Ρόλος (Κ/Υ)
Συνήθης Ετοιμότητα				
Αυξημένη Ετοιμότητα				
Αντιμετώπιση (Άμεση Κινητοποίηση -Επέμβαση)	2. Διοίκηση, Έλεγχος & Συντονισμός Επιχειρήσεων	Ανάπτυξη Κινητών Κέντρων Επιχειρήσεων Πολιτικής	Κέντρο Επιχειρήσεων Πολιτικής Προστασίας	Κ
Βραχεία Αποκατάσταση (Αποκατάσταση - Αρωγή)				

* Λειτουργία όπως καταγράφεται στο Μέρος ΙΙΙ του «Πίνακα Περιεχομένων Ειδικού Σχεδίου ανά Καταστροφή σε Επίπεδο Υπουργείου ή άλλου Κεντρικού Φορέα»

Κ : Κύριος

Υ : Υποστηρικτικός